

FESTA MAJOR

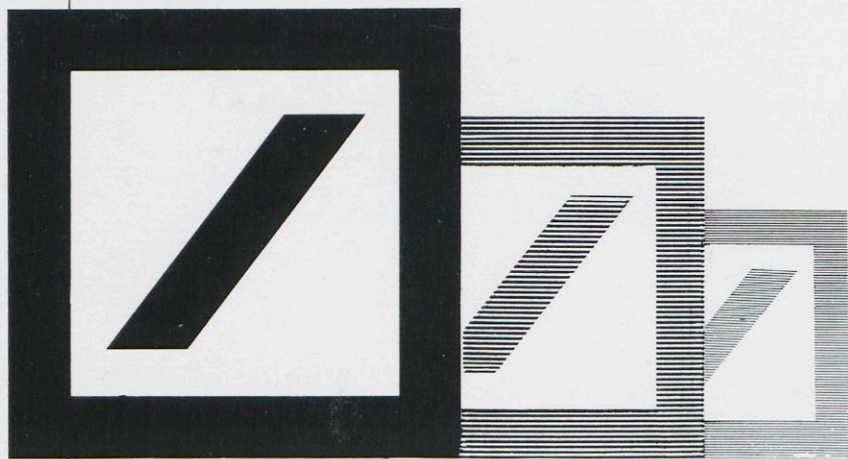
L'ESCALA

DIES 2, 3, 4 i 5 DE SETEMBRE 1990

**Utilitzi els avantatges
d'operar amb un dels grups financers
més grans del món**

Grup Deutsche Bank

Bancotrans
Grup Deutsche Bank

UN LLIBRE QUE FA HISTÒRIA

Sota aquest títol, apareixia publicat en el SETMANARI DE L'ALT EMPORDÀ i amb data 30-8-89 un article que donava una ràpida i global visió a l'edició de l'any anterior, "FESTA MAJOR, SANTA MÀXIMA-89", tot destacant l'encert i l'interès d'aquesta publicació.

Textualment l'article "Un llibre que fa història", deia així:

"La secció de Tennis Taula del Centre Esportiu i Recreatiu de l'Escala novament ha editat el programa de la festa major de la seva població. Ja fa una colla d'anys que s'ocupen d'aquesta tasca i la porten molt bé. El programa disposa de 217 pàgines, amb una portada de tonalitats blaves que reproduïxen el cartell de la festa. És veritat que moltes de les pàgines corresponen a anuncis, però hi ha també un total de 27 treballs literaris, a més del programa de festeigs. En el llibret hi col·laboren gent habitual i altra de nova que aporten des de visions literàries fins les investigacions històriques, passant per l'esport, activitats culturals, personatges, sociologia, etc. Alguns dels treballs són curiosos. Ricard Guanter, que és la història viva de la població, explica el caràcter de les barraques de vinya que abundaven a les innumerables vinyes que encerclaven el terme municipal; Lluís Albert, el gran músic i l'home que més sap de sardanes al nostre país, fa un comentari sobre els fàstics de l'Empordà; Francesc Sala parla de la Guerra Gran de l'Escala; Josep M.ª Bernils explica l'economia escalenca en el mil set-cents; Miquel-Dídac Piñero, un altre escalenc intel·lectual, descriu els aspectes maçons amb la lògia Fraternitat i els Fills de la Llum; el rector mossèn Salvador Jué, com sempre, una explicació profunda de moral cristiana; etc. Entre les seves pàgines també s'hi troben curioses fotografies del passat de la vila, com la del gat que s'emporta un peix de la caixa en el moment de la subhasta. El llibret de la festa major de l'Escala, probablement el més complet que s'edita a les nostres contrades, és un document per guardar per l'interès i dades que aporta."

I amb l'obligat agraïment a totes aquestes cases comercials que ens donen suport i a la vintena llarga de col·laboracions escrites, mostrant uns i altres una fidelitat encomiable envers el programa-llibret, desitgem a tothom unes bones diades de la FESTA MAJOR DE L'ESCALA, SANTA MÀXIMA 90.

**La secció de Tennis Taula
del CER l'Escala**

vacances l'escala

NÚRIA ALBERT i PUIG-SERRA

Agent de la Propietat Immobiliària n.º 289

Administrador de Finques n.º 390

JAUME BATLLE I PAGÈS

AGENT D'ASSEGURANCES

G.I.P.E. núm. 854

LLOGUERS

VENDES

ADMINISTRACIONS DE COMUNITATS

ASSEGURANCES

LA CATALANA

Avgda. Riells, 14   ☒ n.º 5

Tel. 972 - 77 09 74

17130 L'ESCALA

EN LLUÍS DE LA SERRA

Per damunt del carrer de Santa Màxima, poc abans d'entroncar amb l'Ave Maria, a l'immoble de nova construcció senyalat amb el número 39 hi havia hagut la serradora d'en Lluís Sureda. L'antic edifici presentava un aspecte molt diferent de l'actual però també s'apartava força del de la majoria dels habitatges vilatans. Els avantatjava en superfície edificada i l'estada familiar era a pis. A la façana del carrer sense asfaltar, una portalada gran donava pas a uns baixos ocupats per l'obrador, igualment sense pavimentar. Entrant, a mà dreta i adossada a la paret partionera amb el veí, la caixa de l'escala, que tenia porta al carrer i una altra d'accés al local. La resta, magatzem i serra-cinta, era destinada a la manufactura de peces per a la confecció de caixeta de sardina i cascos d'anxova, elements de dimensions reduïdes que permetien l'aprofitament de les torades petites i els costers de les grosses. La feina, se la portava en Lluís com a únic operari; si de cas, comptava amb el concurs d'algun membre de la família, com per exemple quan s'havia de sostenir el tronc per un cap en l'operació de capolar. Els darreres de la casa, encarats a llevant, comunicaven amb la planta baixa mitjançant una altra àmplia obertura; i eren força cosa més que la típica eixida escalenca del llimoner, la parra i quatre mates comptades de verdura: tenien categoria d'hort, i un sotacobert que allotjava galliner i gàbies de conills.

En aquest pati, el motor de gas pobre que accionava la màquina de serrar hi expellia els espetecs de l'escapament. El pam, pam, pam familiar al barri, compassat i lent, procedia d'aquell artefacte, l'eina més notable de l'establiment, que no sols havia fet la guerra de Cuba, sinó que tal vegada havia format part de les primeres remeses de motors construïts a Alemanya aplicant el cicle d'Otto. Una relíquia de museu de valor considerable, si es conserva. En Paco Fumadó, que n'havia estat l'assistent mecànic, ens el descriu com una curiositat extraordinària de la mecànica: un únic cilindre horitzontal d'un pam i mig de diàmetre lubricat per un sistema de degoteig; biela i cigonyal a la vista sense caixa protectora (càrter), que s'havien d'untar, mà de setrill, de tant en tant a criteri de l'operari.

El moviment era transmès per la prolongació de l'eix del cigonyal –un arbre en el que anava fixat un volant molt pesant de ferro colat de dos metres de diàmetre que el regulava per inèrcia– a una politja que amb revolució uniforme el feia passar a la màquina de serrar mitjançant una llarga corretja de cuir. El gas que alimentava el cilindre era obtingut, oh meravella!, amb les llepies i escapçadures sobrants de l'obtenció de les fulles i llistons. Amb la combustió d'aquests retalls n'hi havia prou, ben aprofitat, per fer funcionar el motor (combustió incompleta, o sigui, el mateix procediment per produir el gas combustible emprat en els aparells de gasogen adaptats als automòbils quan escassejava la gasolina en els anys 40). Per tal d'evitar pèrdues, calia que la caldera (la fògaina, que en deien) fos ben a prop del cilindre. No hi havia bugia.

TABACS

FRANCA PELLICER

C/. del Port, 53
Tel. 77 16 23

L'ESCALA

Martí Colomé Samsó

MARCS - VIDRES
REPARACIÓ FUSTERIA

C/ Moreneta, 6 - Tel. 77 12 31

17310 L'ESCALA (Girona)

Un jove Lluís Sureda retratat per l'Esquirol. 1914.

JOGUETERIA
PAPERERIA
LLIBRERIA

DIARIS
REVISTES

BAMBY

Avinguda Ave Maria s/n
Telèfon 77 00 13

L'ESCALA

CASA FUNDADA EL 1936

JOPA náutica —

Closa del Llop, 116
E-17130 L'ESCALA

Apartat de Correus 101
p.o. Box 101
Tel. 972-77.07.55
Internacional **-34-72-77.07.55
Fax 972-77.09.04
Internacional **-34-72-77.09.04

EMBARCACIONS

MOTORS MARINS

ACCESSORIS

L'encesa era produïda per un "xispero" proveït d'un enginyós aparell regulador. L'operació d'engegada era un veritable ritual en què calia conèixer amb precisió l'estat òptim del gas i el moment exacte de donar l'impuls inicial. En Lluís, enfilat en un raig del volant, propinava l'embranchida oportunament i el mecanisme llançava el primer pet. –En aquests instants –diu el Fumadó– la compenetració home-màquina els feia confondre en un sol bloc. I, de fet, quan en Lluís plegà el ram i es vengué l'aparell a una empresa de Barcelona, en un temps que les restriccions d'energia encara el feien útil, li tocà més d'un cop d'anar a fer-los-el funcionar perquè el fòtil no coneixia el nou amo, i viceversa, i la cosa no rutilava, ni, mentrestant, el venedor el cobrava.

Físicament, era de complexió senzilla. Baixet –una calba lluent i rotunda li havia escamotejat aquell centímetre o dos amb què un tou de cabells pot afavorir una estatura curta– i secardí –no era un sac de mal profit, ans d'una frugalitat extremada–, menjava com un pollet. Alguna vegada ens havia escaigut de trobar-lo berenant i era un espectacle veure com per fer passar un tallet de pa com una capsa de llumins amb mitja anxova o un gotim de raïm hi esmerçava mitja hora. Diu la família que els dies de festa, els de dinar extraordinari, d'una rodella de tortell de dos dits li'n quedava la meitat, que guardava curosament per al sopar. Podeu comptar que de calories, la seva còrpora n'anava tan escassa com el motor que arrossegava la serra-cinta. Però quin rendiment, fillets de Déu, el de tots dos, persona i màquina! Hem de considerar que aleshores, l'automatització no jugava un paper com avui i el profit del treball depenia més de la solidesa de la màquina i de l'atenció i de la improvisació constant de la persona. Una campanya de llargs anys sense defallir al servei de la comercialització del primer producte de la població, el peix, en una època de forta demanda d'emballatge de fusta. Botiguer frustrat –n'havia fet l'aprenentatge de solter en una botiga de Mataró, perquè llavors tots els oficis s'havien d'aprendre, àdhuc el de botiguer–, per avatars familiars hagué d'exercir aquesta altra activitat des que es casà (1915) fins que es retirà. Si sortosos són els pobles que tenen genis que obren amples horitzons amb invents i descobriments, molt més ho són, encara, els que disposen de centenars i milers de Lluïsos anònims que amb tenacitat i intel·ligència fan possible i consoliden les expectatives de progrés que aporta la ciència.

Una faceta del nostre personatge que no li havíem sospitat en tractar-hi, i que ara acabem de descobrir, és l'afició a la poesia, de la qual n'assajà el conreu amb destresa i coneixement. *L'Esquella de la Torratxa* i el setmanari *Renaixement*, de Barcelona, li publicaren alguns poemes; altres, li foren premiats en els certàmens literaris convocats per l'Ateneu escalenc en els anys 1914 i 1916. La temàtica és variada, excel·lint la inspirada per la seva terra i, sobretot, pels esdeveniments familiars. Del recull de composicions, en féu sengles còpies manuscrites amb pulcra calligrafia per a cada una de les quatre filles. De l'àlbum de la Maria –l'única supervivent que junt amb el seu marit, Joaquim Tarrés, ha tingut l'amabilitat d'ensenyar-nos–, n'espigolem aquests fragments:

BIS-BIS BIS-BIS

boutique

c/. Avi Xaxu, 8
Tel. 77 14 11

L'ESCALA
Costa Brava

JKEBANA

FLORS I REGALS

Carrer del Port, 18
Telèfon 77 15 03

L'ESCALA

Lluís Sureda i la seva esposa, Gracieta.

**RENOVACIÓ i DECORACIÓ
D'ESTABLIMENTS**

falgars

**FALGARS S.A:
CONSULTING D'OBRES
APARTAT CORREUS Nº 24
L'ESCALA (GIRONA) TEL: (972) 77 04 71.**

D'una postal del temps de galanteig amorós:

Si és ton cor un llibre,
jo l'obro a l'instant;
les planes són blanques,
i el meu cor amant
hi escriu amoretes
que ell sol va dictant.

Del sonet "Veles blanques", aquesta quarteta (publicat amb el títol de "Marines" en el núm. 1 de la revista local *Costa Brava*, 15-8-1919):

Veles blanques, a l'estiu,
sou com alegres gavines
que a recés heu fet el niu
de les cales llevantines.

Del poema a Màxima, la filla gran, morta en plena juvenesa (23 anys):

Qui pogués besar ta cara,
qui el teu front tan pur besar
i sentir ta veu encara,
i al costat de pare i mare,
Quant hauríem de parlar!

De l'epitalami dedicat "als meus fills Joaquim Tarrés i Maria Sureda":

Tremola pels aires com volva perduda
la santa alenada d'amor eternal
i et truca a la porta, filla benvolguda,
per dir-te que és l'hora del goig nupcial.

En el bateig del nét Jordi X. Valero i Sureda (mort en accident als 23 anys):

Déu vos guard! ja sóc aquí;
tot ha anat com una seda,
des d'ara compteu amb mi
i, si em crideu, m'heu de dir
Jordi Valero i Sureda.
Amb la Tali per germana
nostre goig no tindrà fi;
ella un germanet demana,
bé, noia, ja em tens aquí.

I també epitafis com aquests:

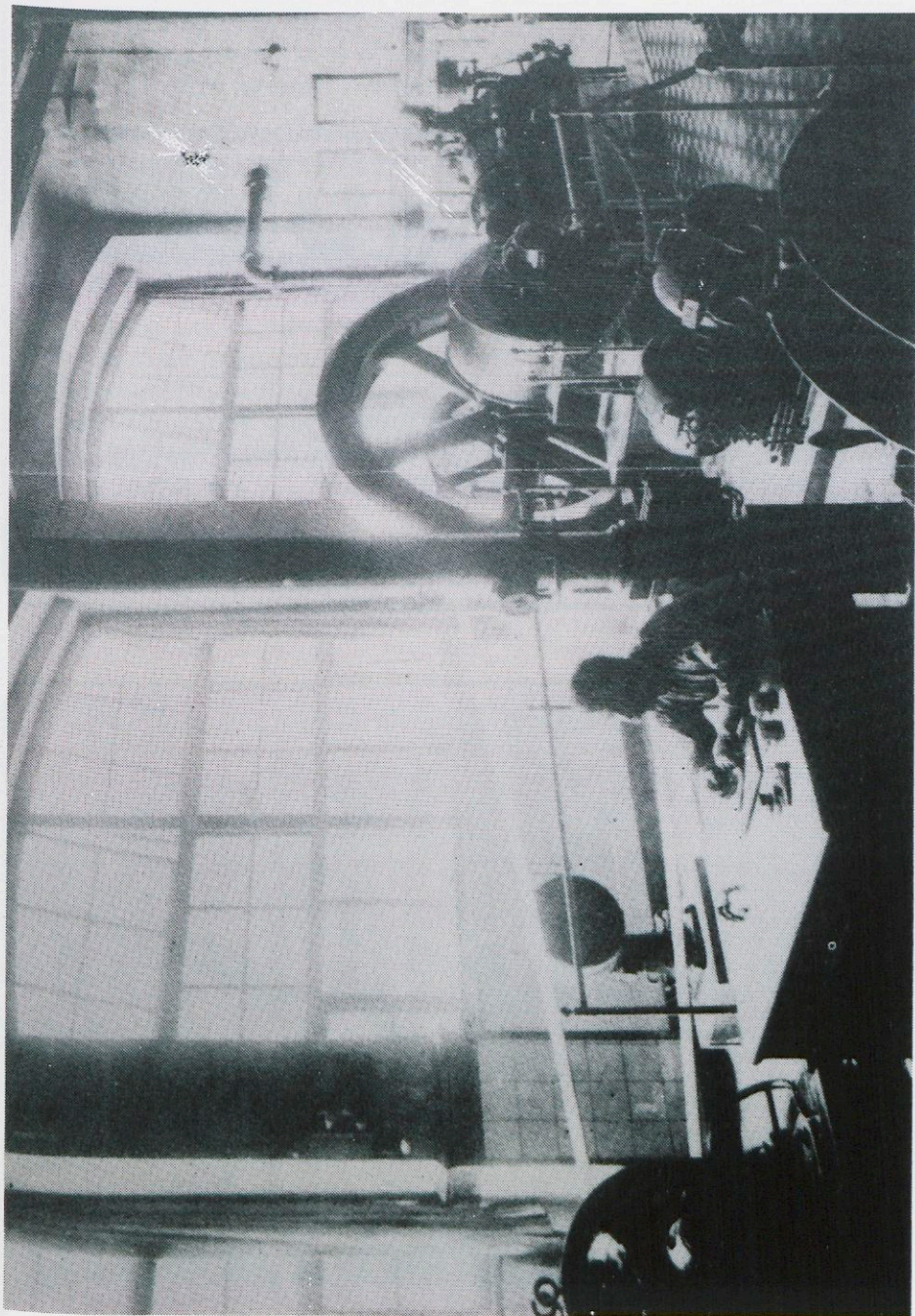
En eixa tomba descansa
l'adroguer Pere Bohigues,
que va morir pesant figures
al costat de la balança.

Carnisseria i Xarcuteria

J. PÀGÈS

Avda. Girona, 56 - Tel. 77 21 81
L'ESCALA (Costa Brava)

Un motor de gas pobre, d'un model més modern que el d'en Lluís Sureda, muntat en una fàbrica del suro a Palafrugell, 1920.

WIMPY

FAST-FOOD
HAMBURGERS

Avgda. Riells, 46 - Tel. 77 02 47 - L'ESCALA

RESTAURANT

Uido

Pizzeria

Passeig Riells, 58 - Tel. (972) 77 28 86

L'ESCALA - Costa Brava

El noi gran de can Bruguera
aqui jau ben estirat;
fou en vida tan tronera
que encara "fa el calavera"
després de mort i enterrat.

Lluís Sureda i Paradís –cognoms d'acreditada nissaga escalenca– féu mort i vida a la seva vila natal fins que se n'absentà definitivament l'any 1966. Els seus estudis foren molt breus (els acabà als 14 anys) i deficients com els de la majoria dels infants de la seva edat, i encara en una llengua que no era la materna. L'amor i la fidelitat a la terra l'induí a aprendre pel seu compte el que considerava un deure de saber. Estudiant i llegint llibres dels nostres autors, i les publicacions en la nostra llengua, n'assolí el domini que hem pogut comprovar. Creient, però no practicant, i de ferma convicció republicana i catalanista, quan li ho fou requerit, contribuí al govern municipal amb la ponderació, la profunditat i l'eficiència de qui no li agrada sobresortir. El servei al seu poble li fou premiat amb una estada al castell de Figueres, l'any 1936.

No abdicà mai el seu patriotisme ni els seus ideals. Petit, discret, reservat, en les circumstàncies més adverses mantigué inalterablement la fe i continuà estimant la Pàtria, l'Escala i els seus. I treballà per tots. Un gran home.

Joaquim Armengol

PILAR FRANQUESA

Avda. Girona, n.º 3 - Tel. 77 06 46

L'ESCALA

**PER LA FESTA MAJOR
UN PASTÍS
ES EL MILLOR**

PASTISSERIA-BOMBONERIA

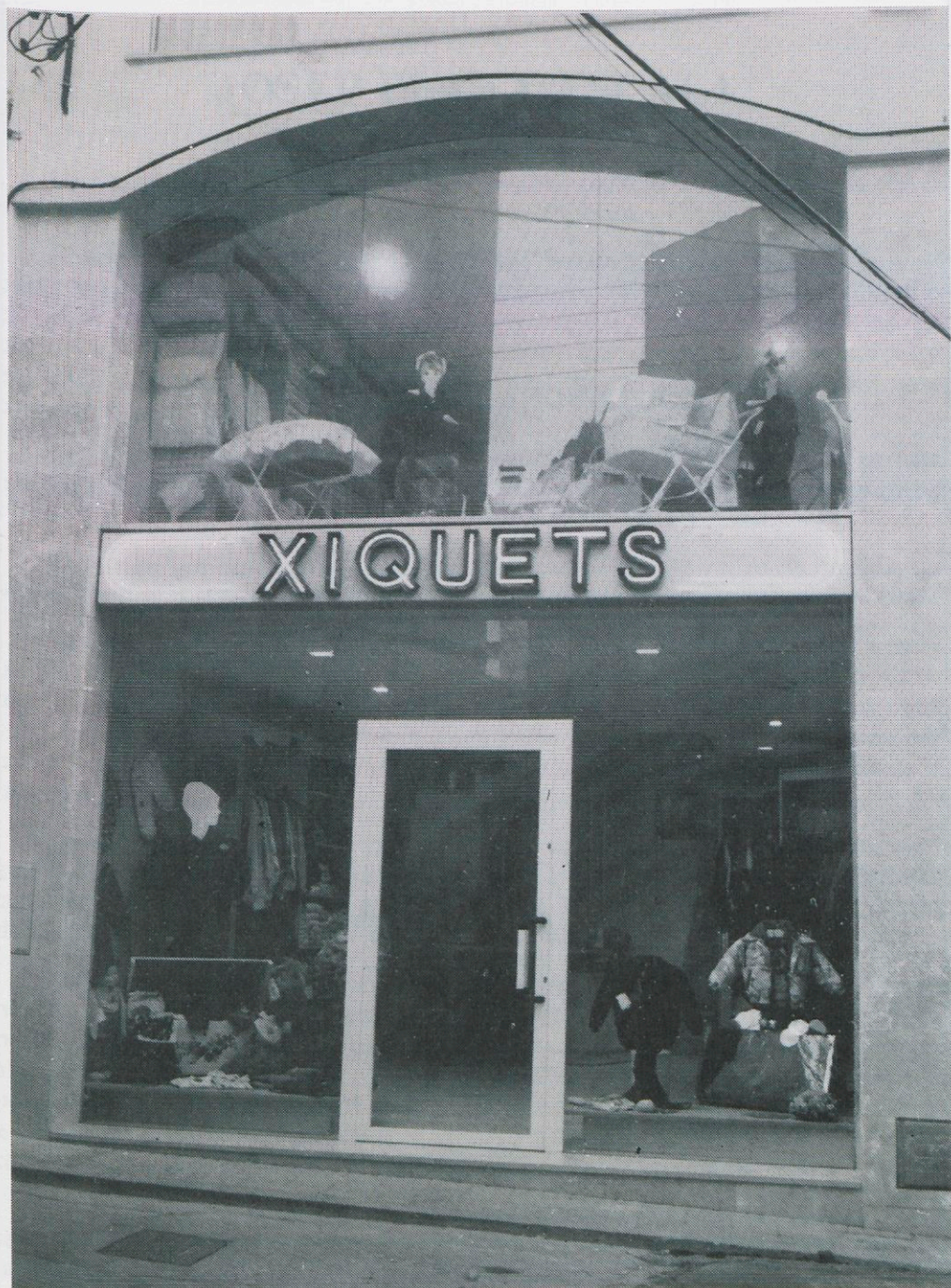
**Amb la Qualitat, Artesania
i el bon servei de sempre
us desitgem**

BONA FESTA

**Obsequieu als vostres invitats
amb ESCULLS us ho agrairan**

ALTA FRANCESCA - Casa Nova

TOT PER A MAINADA I JOVENT

C/. Puig Sureda, 40

Tel. 10 30 03

L'ESCALA

**ES UNA COL.LABORACIO
DE
HOTEL - RESTAURANT**

VORAMAR

TEL. 77 01 08

ACUARIUM CLUB

TEL. 77 03 77

L'ESCALA

JOSEP PLA I L'ESCALA

Una tasca interessant a fer, que vol temps i paciència, és esbrinar la relació de Josep Pla, gran coneixedor del país, amb l'Escala.

L'índex de la ingent Obra Completa de l'escriptor de Palafrugell (volum 46, publicat pòstumament) ens ofereix, a les pàgines 359 i 365, tots els volums en els quals d'una manera o altra l'autor es refereix a l'Escala o a Empúries. Les pàgines en què es fa referència al nostre municipi són més abundants del que ens podria fer pensar una simple lectura dels índexs de cada una de les obres completes.

Pel que fa a la seva vida, aquest mateix anys s'ha publicat la primera biografia de l'autor a càrrec de Xavier Febrés, intitulada *Josep Pla: biografia de l'homenot*.

És curiós, per entendre els trets del caràcter de Pla, de veure els motius, que segons l'autor, l'escriptor va tenir per viure a l'Escala entre el 1940 i el 1946.

“El fabulós tedi de Fornells implicava una carència difícilment suportable per Pla durant un període de temps llarg: la tertúlia de cafè. Per contra, l'existència d'una nodrida flota pesquera de petit cabotatge afavoria a l'Escala l'activitat i l'animació d'aquests establiments de dies i de nits. Les necessitats laborals de vegades nocturnes dels pescadors concedien als horaris oficials de tancament un major marge”.

Aquests eren doncs, els motius d'en Pla per viure a l'Escala després de la guerra civil i d'haver decidit allunyar-se durant un temps del seu natal Palafrugell: poder fer tertúlies i tenir la possibilitat de retirar-se el més tard possible dels cafès.

Aquestes són dues característiques importants de l'escriptor: la seva vida nocturna explicada diverses vegades en les seves obres completes i la seva afició per la relació més o menys informal i per la xerrada que es produeix a la plaça, al cafè o a qualsevol altre lloc. No es pot oblidar que la seva entrada al món del periodisme i de la intel·lectualitat dels primers anys 20, a Barcelona, es produeix a través de la famosa tertúlia de l'Ateneu, a la qual participaven personatges com Pompeu Fabra, Josep M.ª de Sagarra, Eugeni d'Ors, etc.

Repassar el que explica Pla a les seves obres completes sobre l'Escala podria ser una interessant reflexió sobre molts aspectes de la població, just abans d'experimentar la transformació imposada pel turisme.

Pere GUANTER

EXCAVACIONS BLANCH

EXCAVACIONS,

MOVIMENTS DE TERRES I

ENDERROCS

C/ Sant Briu, 73 - Apartat 231 - Tel. 77 07 98 - **L'ESCALA**

Caravel·la

Josep Pla, en una de les seves visites a L'Escala.

EXCAVACIONS BLANCH

Quera JOIERS

Agencia Oficial ROLEX-OMEGA-LONGINES

PATEK PHILIPPE - VACHERON - BAUME & MERCIER

PLATERIA, 22
AV. JAUME I, 35 **GIRONA**

L'ESCALA carrer MARANGES, 10

ST. FELIU DE GUÍXOLS	Carrer Major, 41
PALAMÓS	Avda. de Rhoda, 181
PLATJA D'ARO	Galerias Neptuno, 38
ROSES	Sant Elm, 69
L'ESTARTIT	Sta. Anna, 51

Sastreria

Vilabrú

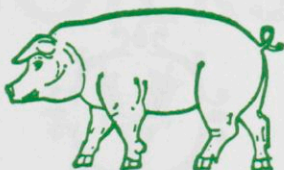
Carrer del Port, 30

Telèf. 77 02 21

L'ESCALA

CARNISSERIA
TOCINERIA
XARCUTERIA

RAMON LLANDRICH

GRAN VARIETAT AMB FORMATGES I PATES

Sta. Màxima, 15 - Tel. 77 01 27
L' ESCALA (Costa Brava)

UN CENTENARI NOSTÀLGIC

En acabar la guerra civil, la cobla La Principal de Peralada va quedar definitivament dissolta. De no haver estat així, enguany compliria els cent anys de la seva fundació. És una efemèride que Peralada es prepara per commemorar amb nostàlgia i que posa en evidència –una vegada més i malgrat el materialisme de la nostra època– un fenomen que ja es constata en els inicis més remots de la humanitat: la necessitat que la societat té de l'art. L'anònima filosofia popular ho va reflectir en aquesta sàvia dita: “no solament de pa viu l'home”.

En l'històric de les nostres cobles, La Principal de Peralada ofereix unes particularitats molt remarcables. El seu origen es deu a l'exemplar mecenatge del penúltim vescomte de Rocabertí, un dels llinatges més antics de la noblesa catalana i potser el que més personatges ha donat al país. Pels volts de l'any 1875, Antoni de Rocabertí, darrer comte de Savellà, va retirar-se a Peralada per lliurar-se a la tasca de reconstruir i embellir el castell-palau dels seus avantpassats i fundar, a més, una modèlica escola gratuïta en la qual un centenar de deixebles podien aprendre des de les primeres lletres a diferents oficis. En l'avançat pla d'estudis, la música hi ocupava un lloc destacat, cosa totalment insòlita en aquell temps. A redós d'aquesta escola es van formar una banda de música i una cobla infantils, planter que va donar lloc, l'any 1890, a la creació de La Principal de Peralada, encapçalada pels germans Miquel i Josep Serra.

En el memorable concurs de cobles celebrat a Barcelona per les Festes de la Mercè de l'any 1902, la Principal de Peralada va compartir el primer premi amb La Principal de la Bisbal. La sardana que va estrenar va ser “La pubilla empordanesa”, del seu director, en Josep Serra. D'ençà d'aquell fet, ell i La Principal de Peralada van esdevenir el compositor i la cobla predilectes del públic barceloní. Així, l'any 1914, l'Orfeó Català en la sortida que va fer a París i a Londres on va oferir un cicle de concerts se'n va endur La Principal de Peralada, conjunt que va causar l'admiració dels filharmònics europeus i dels més prestigiosos crítics i compositors, entre ells el cèlebre Ricard Strauss.

L'escriptor Josep Pla, en el seu llibre *El meu país*, va dedicar un llarg capítol a la sardana. Els paràgrafs que hi va dedicar a la Principal de Peralada i al seu director Josep Serra han esdevingut una cita obligada sempre que es parla de la desapareguda cobla. El magistral prosista empordanès s'expressa així:

Boutique

ROBA PER A MAINADA DE NADÓ

FINS A 16 ANYS

PUERICULTURA

Torre, 49 - Telèfon 77 11 51

L'ESCALA

COBLA-ORQUESTRA La Principal de Peralada.
El segon començament per la dreta —de la fila de darrera— és el director, el compositor Josep Serra i Bonal, segon fiscorn i violinista (1874 - 1939).

DIPOSIT DE BEGUDES

Pere i Paulí Gironés Vicens - C.B.

VINS - AIGÜES MINERALS - REFRESCS EN GENERAL

San Miguel - Campo Viejo - Freixanet - La Casera - Vichy
Malavella - Ribes - Pascual - Rania - Cacaolat

C/. Rubens, 7
Telèfon 77 03 70

L'ESCALA

AIGUA - ELECTRICITAT - SANITARI - CALEFACCIO

NEVERES

CUINES

RENTAPLATS

RENTADORES

ARTICLES DE CUINA I TAULA

FERRERIA

JARDINERIA etc.

ELECTRODOMESTICS

CLOS

Closa d'en Llop, 7

Tel. 77 09 18

L'ESCALA - Costa Brava

“La cobla de Peralada era, llavors, el millor conjunt, i dins el destartament general, una cosa seriosa. Els seus músics sortien, generalment, del benefici que els senyors comtes de Peralada crearen en aquella població per ensenyar la música. Amb aquest benefici es podia mantenir una petita escola que era freqüentada pels nois de la població i de la rodalia. Entre aquests alumnes, poder arribar a tocar a la cobla era un estímul constant. Els que despuntaven més passaven a l’orquestra de reserva. Els que arribaven a La Principal tenien dret a tenir un hort, a treballar-lo i a fer-se amb els fruits. En tot temps –quan la cobla no era fora– els músics amb l’aixada feinejaven a l’hort. Si plovia o la tramuntana feia xiular les canyes, es posaven a sopluig o en un redós, embocaven l’instrument, feien escales o elaboraven fantasies i assajaven la seva part en les sardanes i balls. Quan arribava l’estiu, es posaven un barret negre lleuger i amb l’instrument a la mà bufaven per envelats i places fins a la caiguda de la fulla. Tot això, que aparentment no és res, era l’ànima de la cobla de Peralada. El pas dels músics per l’escola els donava una gran humilitat, el sentit de l’obediència, de la sociabilitat i de la integració, els afinava l’honradesa professional, els polia de genialitats i de trucs. Per altra part, el contacte constant dels músics amb la terra donava un séc tan lligat amb el paisatge a les seves execucions, una fidelitat tan estricta a la interpretació, que el que produïen era una obra ben feta. En aquest sentit, la cobla formava un conjunt orgànic i natural, el treball dels seus músics es compensava i s’integrava en un sentit que es pot qualificar de clàssic en l’accepció més finament comprensiva de la paraula”.

“Josep Serra, que coneguí anys enrere, quan era l’ànima de la vella i inoblidable cobla de Peralada, m’ha deixat un gran record –com a músic i com a amic. Les seves sardanes són inspirades, molt ben escrites, d’un sabor empordanès inconfusible –d’un verisme rústic i empordanès tan fi, tan equilibrat, tan clar, tan precís, que jo anomeno Serra el Ruyra de la sardana. És clar que si les seves sardanes no continguessin més que verisme comarcal no haurien pas arribat a l’alta consideració que tenen. Són més, molt més. Són un esforç reeixit de crear una música pròpia, amb la consegüent eliminació d’influències aberrants i exòtiques... Serra descriu menudes, pures intimitats, idil·lis camperols, tendreses rústiques, sentiments senzills, limitats, però autèntics”.

En record de les moltes vegades que els músics peraladencs havien participat en la Festa Major de l’Escala i tot evocant les sardanes de Josep Serra que, a la Platja, havien escoltat els nostres pares o els nostres avis, hem volgut sumar-nos amb aquestes ratlles a la nostàlgica commemoració del centenari de la fundació de la cobla La Principal de Peralada.

Lluís ALBERT

Salle de bains complete
Complete bathroom

Baño completo
Mit Baderaum

Hostal «El Roser»

HOSTAL MIRYAM

★ ★

Restaurant

HOSTAL REINA

ESPECIALITAT EN PEIXOS I MARISCS

Calefacció Central - Aire acondicionat - Obert tot l'any
Parking Particular

Darrera l'Església. 9

Tel. 972 - 77 02 19 - 77 09 77

L'ESCALA

Costa Brava (Girona)

Restaurant "El Roser 2"

ESPECIALITAT EN PEIXOS i MARISCS

Viver de Llagostes i Mariscs

Local refrigerat - Davant del mar - Obert tot l'any

Passeig Lluís Albert, 1

Tel. (972) 77 11 02

L'ESCALA

Costa Brava - (Girona)

boutique

Vilabrú

Carrer del Port, 12-14 - Tel. 77 06 73

L'ESCALA · COSTA BRAVA

QUEVIURES

SALPATX

POBLE SEC
Telèfon 77 03 51

L'ESCALA
Costa Brava

BAR P'ELLY

Carrer del Port, 36
Telèfon 77 00 01

L'ESCALA

ALS VELS DE CAN MASSET

Sou herois envellits en mil combats i penes
que, amb mèrits i constància, heu fet un llarg camí;
no us han vist tremolar ni els llamps ni les cadenes
i heu dut damunt l'espatlla, callant, vostre destí.

Porteu, dins vostres cors, trossets de nostra història
i us heu guanyat un lloc ben distingit;
sou com humans arxius, dotats de gran memòria,
i al llibre d'or del poble hi ha el vostre nom escrit.

Els drets que amb el treball vàreu conquerir, amb sofrença,
avui us corona, el bàcul i el descans,
que aquell viure passat de dol, fam i temença
us va envellir abans d'hora, però us convertí en titans.

Els vostres cabells blancs són com neu venerable
que ens mou a respectar-vos amb molt d'agraïment;
el viure, als vostres anys, encara és ben viable,
que amb ales d'esperança el cor resta content.

Tots sabeu que l'Escala és un gran poble
que mai no us abandona, que sempre us honrarà,
puix qui no estima els vells no és bo ni noble,
perquè en el seu cor no hi nien ni amor ni sinceritat.

Aquí, al Casal, reunits amb harmonia,
com soldats d'un exèrcit que els ha arribat la pau,
veure-us-hi per molts anys de cor, amics, voldria,
que ja és, de fet, aquest casal vostre palau.

Enarboreu, amb goig, vostre pendó de gestes,
sens mai acovardir-vos ni dar-vos per vençuts,
que també la vellesa pot fer moltes conquestes
si es lluita amb fermesa i els cors resten units.

I en arribar el final, que no és etern el viure,
perquè de vell no es passa, sortós qui hi ha arribat,
resant una oració i amb un bell dolç somriure,
amb la missió aconplerta, entrar a l'eternitat.

Us saluda i us desitja
MOLT BONA FESTA MAJOR,

Carles GISPERT i BATLLE

PIZZERIA

LA PALMERA

**ESPECIALITAT EN
«PIZZAS» I CARNES A LA BRASA**

FORN DE LLENYA

Carrer La Torre, 64

Telèfon 77 03 03

L'ESCALA

HELADERIA EL PORT

CREPERIA
HELADERIA
PIZZERIA

BAR EL PORT

Tel. 77 03 34 - LA ESCALA

COSTALS FERRER
CONSTRUCCIONS

Carrer Pirineus, s/n.
(Pinedes del Port)
Tel. 77 09 91

17130 L'ESCALA
(Girona)

PENSIÓ - RESTAURANT - CAFETERIA

MARCEL

c/. Enric Serra, 15
Tel. 77 07 23

L'ESCALA
(Costa Brava)

BREU IMATGE DEL GRUP “TERRA NOSTRA” DE TORROELLA DE MONTGRÍ

Si bé ja vaig manifestar l'any passat que deixaria d'escriure, donat que la memòria i la salut no em rutllaven prou, el cert és que en no haver-se deteriorat ostensiblement, això m'ha permès tenir un altre rampell de lletraferit per considerar que els motius, objecte d'aquest escrit, valen la pena.

I és lògic que l'afecció musical, tant l'autòctona com la comarcal, tingui l'oportuna informació i referències sobre l'agrupació musical que d'uns quants anys ençà es va obrir pas des d'aquesta contrada.

Em refereixo concretament al grup “Terra Nostra”, de Torroella de Montgrí, format per la Pepita Bruguera, en Frederic Coll i, des de la temporada passada, en Marc Girona, dels masos de Pals. D'ells, tractaré de lligar-ne un breu curriculum artístic.

La Pepita Bruguera i Hereu, que va néixer a Torroella de Montgrí l'any 1940, va començar a estudiar música amb en Ricard Forcada en les disciplines de solfeig, violí i piano. Més endavant, va reprendre les classes amb el músic Joan Pujol. Sembla que la Pepita, ja de joveneta, somniava arribar a ésser una cantant destacada, ja que li agradava més entonar les melodies i cançonetes que jugar a nines i amb agulles de “cap maco”. Aviat va començar les seves activitats musicals, actuant en vetllades a Torroella i, posteriorment, vingueren altres participacions a concursos i programes de ràdio, com els que tenien lloc a Ràdio Palamós, Ràdio Girona i, fins i tot, a Ràdio Nacional d'Espanya. Més tard, va fixar la seva residència a l'Escala, on va ésser solista de la Coral Emporium, amb actuacions sota la batuta del mestre Lluís Albert, actual director de l'Orquestra de Cambra de Girona. Cal destacar també que va enregistrar un disc amb el famós grup Els Pescadors de l'Escala. De retorn a Torroella, neix el grup “Cantem”, més tard, “Pepita i Frederic”, actualment, grup “Terra Nostra”.

Diversos comentaristes entesos en l'art musical destaquen la seva potent i equilibrada veu, una òptima dicció, així com una magistral sensibilitat, virtuts totes elles que l'afavoreixen i l'ajuden a obtenir èxits clamorosos.

En Frederic Coll va néixer el 30 d'agost de 1932, també a Torroella de Montgrí. Era un vailet de 8 anys quan va començar a estudiar solfeig amb en Martirià Font i continuà la seva trajectòria musical amb el mestre Joaquim Vallespí. De la mà del conegut mestre, en Salvador Dabau, s'inicià en el piano, seguint cursos de perfeccionament amb la Sra. Campillo de la Bisbal, deixeble que fou del gran mestre Granados. Professionalment va començar als 18 anys i, fins a la data, no ha deixat de conrear les diverses varietats de la música, en les

San Miguel

NATURALMENT

Seven-Up®

OKÉY

EL GRAN
TENTEMPIE

Tri Naranjus

sin burbujas

— vi —
Cavi Miquel
El nostre vi
de confiança

AIGUA DE
VILADRAU®

DISTRIBUÏDOR OFICIAL

Icasa darnés

Magatzem de TORROELLA DE MONTGRÍ (Tel. 75 94 04*) per:
TORROELLA DE MONTGRÍ - LA BISBAL - BEGUR - PALS - L'ESTARTIT - L'ESCALA i S. PERE PESCADOR.

Magatzem de SANT JULIÀ DE RAMIS (Tel. 20 73 03) per:
GIRONA - SALT - ANGLÈS - BANYOLES - LLAGOSTERA - CASSÀ DE LA SELVA i CALDES DE MALAVELLA

Magatzem de SANT FELIU DE GUÍXOLS (Tel. 32 11 33) per:
SANT FELIU DE GUÍXOLS - S'AGARÓ i PLATJA D'ARO

Magatzem de MONT-RÀS (Tel. 30 38 00) per:
PALAMÓS i PALAFRUGELL

Magatzem de VILAFANT (Tel. 54 61 11) per:
FIGUERES - LA JONQUERA i AMPURIABRAVA

Magatzem de SANTA SUSANNA (Tel. 763 43 03) per:
MALGRAT - PINEDA i CALELLA

La Pepita Bruguera —la segona de la dreta— amb la resta de components de la CORAL EMPORIUM.

EUROGAME, S.A.

MAQUINAS RECREATIVAS TIPO B
VIDEO JUEGOS
PIN-BALLS
BILLARES AMERICANOS
ATRACCIONES

C/. Close d'en Llop, s/n.

L'ESCALA (Girona) ESPAÑA

(972) 77 05 12

Telex 57 35 6

formacions que detallem: La Principal de l'Escala, la Principal de Palafrugell, Orquestra-Cobla Miramar de Figueres, Conjunt "Don Juan" i Conjunt Bravo. Després d'aquesta etapa es dedicà a la cançó popular, passant a formar part del grup "Cantaires del Montgri", i també del grup "Cantem", en el qual figuraven també en Josep Clausell i la Pepita Bruguera, amb unes interpretacions magistrals i inoblidables. Posteriorment, va venir "Petita i Frederic" i, finalment, i com a conseqüència de l'anterior, es converteix en un dels fundadors del grup "Terra Nostra".

En Marc Girona va néixer als masos de Pals, el 12 de setembre de 1946. Als 9 anys inicià els seus estudis musicals amb el mestre Joaquim Puig, que havia format part de diverses cobles-orquestres capdavanteres de la comarca. En Marc, tot i residir a Pals, estudià el violí amb en Ricard Parés de Torroella i amb el mestre Macià de Barcelona, però el seu mestre de piano fou el popular compositor Dotras Vila. En Marc s'estrenà com a músic a la cobla-orquestra "La Lira" de Sant Celoni, als volts dels 16 anys. Fou fundador a Palafrugell del conjunt musical-vocal "020", el qual guanyà a nivell nacional un primer premi de Ràdio Espanya. Entre d'altres agrupacions, ha format part d'"Els Vampirs", "Veracruz" i conjunt "Bravo". En venir a "Terra Nostra" va deixar la cobla-orquestra "Atlàntida", en la qual estava integrat des de feia setze anys.

Jo puc ben dir que un dels millors records de la meua vida professional és el d'haver tingut uns quants anys en Frederic i en Marc en el conjunt "Bravo" i això fa que pugui corroborar amb goig que, a més de llurs aptituds artístiques ben contrastades, també varen privar llurs dots de persones serioses i responsables, condicions indispensables per anar pel món tot fent bona feina.

El grup "Terra Nostra" ha obtingut en poc temps una merescuda anomenada pels seus èxits, motivats especialment pel medi que saben crear tant en Frederic com en Marc, amorosint la càlida i excepcional veu de la Pepita. No m'agrada el terme "acompanyant" que es pot irrogar als dos artistes dels teclats que col·laboren en aquesta missió dins el grup, ja que cadascun té una pròpia i assenyada personalitat. Moltes vegades he pensat que els grups d'aquesta mena i categoria haurien de tenir dret a viure del fruit de llur treball i de llur esforç en els àmbits festivalers de la música, ja que tot el que sigui apartar-nos d'aquest objectiu contribuirà, segons el meu entendre, a empètir les il·lusions.

Als components del grup "Terra Nostra", igual que a molts altres de diferents gèneres musicals, els agrada tocar de peus a terra i, al mateix temps, conrear altres activitats. Així, veiem com la Pepita Bruguera, en el seu cas, exerceix d'administrativa; en Frederic Coll és fuster-decorador; i en Marc Girona, entre d'altres coses, disposa d'uns equips de gravació que és l'última paraula en aquestes tècniques i enregistra per a diverses agrupacions, ja siguin de teatre, corals, havaneres, cobles o música diversa, i també es dedica a donar lliçons particulars.

El grup objecte d'aquestes línies ha seleccionat un repertori d'obres atractives d'acord amb les inclinacions i gustos populars, ja que els auditoris són els que paguen la festa, i així, d'aquesta manera, les actuacions esdevenen un fet multitudinari a gairebé tots els indrets de la nostra geografia.

**CUINA D'ESPECIALITATS
MARINERES**

Ronda del Padró

Telèfon 77 02 87

L'ESCALA

**Ortopedia
Técnica
AXIS**

CONFECCIÓ I VENDA DE TOT TIPUS
D'APARELLS ORTOPÈDICS
PLANTILLES i CALÇATS ESPECIALS
BASTONS i FAIXES ORTOPÈDIQUES

Tècnic Titulat

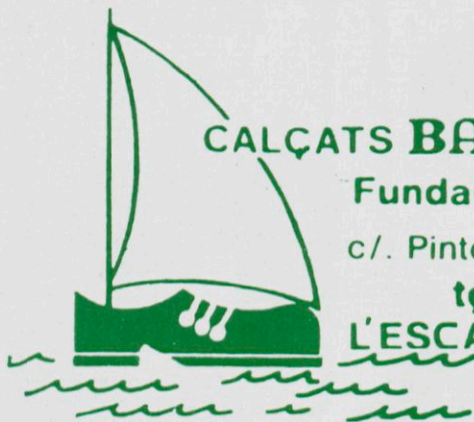
Avda. Ave Maria, 43

Tel. 77 12 10

L'ESCALA

La Pepita Bruguera, amb en Marc Girona, darrera seu, i en Frederic Coll, a la seva esquerra, tots tres, components del grup TERRA NOSTRA.

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

c/. Pintor Joan Massanet, 10

telf.770253

L'ESCALA (Costa Brava)

CALÇATS DE TOTA MENA

ESPECIALITAT EN MAINADA

**GRAN ASSORTIMENT
D'ESPARDENYES CATALANES**

CALÇATS ESPORTIUS

Voldria remarcar un afer insòlit del grup "Terra Nostra" i és que ells tracten bonament de complaure les comandes d'estrenar peces noves sense demanar res a canvi, amb tot el que això comporta de moltes hores d'assaig i d'adaptació. Formulen aquestes peticions entitats, comissions de festes i, fins i tot, alguns particulars. Atesos aquests encàrrecs mitjançant l'execució de l'obra corresponent, el grup musical enceta una nova via d'afectes i d'agraïments, que són motiu, moltes vegades, de reiteració en la celebració de festes o diades. Com a confirmació de tot això, puc asseverar que no fa pas gaire, vaig assistir en el Museu de Torroella de Montgrí a una reunió de persones relacionades amb el tema musical amb la finalitat d'especificar el programa d'una vetllada per celebrar el centenari del naixement de dos compositors fills de Torroella que havien nascut el mateix any. Em refereixo als mestres Vicenç Bou i Joaquim Vallespí. En la reunió es va acordar l'actuació dels "Montgrins" i la intervenció de la Pepita Bruguera, acompanyada al piano, i que cantaria dues sardanes d'en Vicenç Bou, així com també dues d'en Joaquim Vallespí. Quant a les composicions d'en Vicentet, no hi va haver cap obstacle, ja que al repertori de la Pepita sempre hi ha hagut sardanes de les més populars de l'esmentat mestre, però pel que fa a les sardanes d'en Vallespí la cosa era diferent, donat que aquest autor no tenia cap sardana amb lletra i, en conseqüència, no podia ésser cantada. L'amic Fèlix Graells, que també es trobava en la reunió, va indicar que això no havia de suposar cap trava, ja que ell es comprometia a posar lletra a les dues sardanes que s'escollissin, mentre que li facilitessin les corresponents partícels sobre les dues sardanes que, a judici d'alguns, eren les més indicades, com "Volves de neu" i "Ensomni". La de "Volves de neu" es va trobar, però la d'"Ensomni" no va aparèixer per cap costat i, aleshores, en Graells, amb les partícels de cadascun dels instruments de la cobla, va conjuminar la partitura general, en va fer una segona transportant els instruments a una sola tonalitat i, des d'aquí, va arribar a la reducció per piano; així fou factible posar-hi lletra i poder ésser cantada aquesta composició; sens dubte, una de les millors que va aconseguir el mestre Vallespí. Com a colofó d'aquest additament, puc dir que la vetllada, com era d'esperar, va assolir un èxit esclatant.

El voluntariós escriptor de Calonge, en Josep Gendrau i Xifró, en el Llibre de la Festa Major de Malgrat de l'any 1989, diu, amb referència al grup que ens ocupa, el següent:

"Dies enrera, per primera vegada, vaig tenir el plaer d'assistir a una actuació de les instal·lacions del complex Super-Stop de Calonge on, durant l'estiu, cada divendres ofereix cantades d'havaneres el grup «Terra Nostra», abans «Pepita i Frederic»".

Molt gran i agradable va ser la sorpresa, deixant-ne a part la qualitat musical i vocal, en constatar que llur repertori anava ben ple de cançons de la nostra terra.

Al costat de la cançó popular "La mare", vaig gaudir amb la interpretació de fragments de "Cançó d'amor i de guerra", també de sardanes com "Festa Majonera" o "Angelina" de l'enyorat Vicenç Bou, i no hi mancà tampoc "Es la Moreneta", i un llarg etc. amb tots els estils que aplega el repertori de la nostra cançó catalana.

VIAJES
ESCALATOUR, S.L.

ORGANITZACIO DE VIATGES
RESERVES DE BITLLETS
CANVI DE MONEDA ESTRANGERA
LLOGUER DE XALETs I APARTAMENTS

AGÈNCIA D'ASSEGURANCES GRUP VITALICI

c/. Camí Ample, 2

Passeig de Catalunya

Tel. 77 02 18

Tel. 75 93 79

L'ESCALA

TORROELLA DE MONTGRI

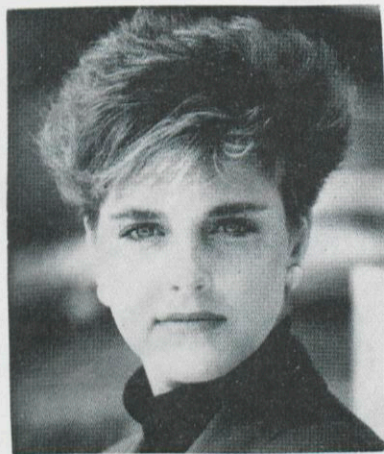
El públic assistent corresponia amb els seus aplaudiments i disfrutava a bastament durant tota la vetllada que per a tothom va resultar curta.

Acostumats com estem a sentir gairebé sempre els mateixos repertoris arreu, va ser com un bàlsam poder escoltar aquest grup que, amb les cançons de diferents èpoques, no necessita aportar la música d'altres llocs i amb el seu art procura enaltir tant com pot Catalunya i, al mateix temps, dóna una lliçó als que són responsables de programes de televisió i ràdio, que ens empatxen amb músiques que no tenen res a veure amb el nostre tarannà.

Que per molts anys el grup "Terra Nostra" pugui continuar la divulgació de les nostres cançons, per la qual cosa, des d'aquestes ratlles, els felicito".

I ja per acabar, res més que encoratjar sincerament el grup a fi que perseveri en el difícil art de recordar i vivificar la música nostrada, nascuda ençà i enllà de la nostra terra, ja que, pel sol fet d'ésser bressol de tantes i tantes melodies, obliga a una superació digna, constant i entusiasta.

Enric VILÀ i ARMENGOL

**PERRUQUERIA
DE SENYORES**

EMI

c/. El Greco, 1
"Poble Sec"
Telèfon 77 05 47

L'ESCALA

**NOVA
PHOTO**

DE
JAUME SAGRERA

Fotocòpies via telèfon N.º 772761   SERVEI DE TELEFAX:

ESTUDI FOTOGRAFIC

SERVEI DE REVELAT EN COLOR,

BLANC i NEGRE, EN 1 DIA

FOTOGRAFIES PER CARNET

DE MAINADA

i REPORTATGES DE CASAMENTS

Carrer del Port, 34
Telèfon 77 12 85

L'ESCALA

calçats

la mar

PELL - PIEL - CUIR - LEDER

Carrer Maranges, 2

L'ESCALA (Girona)

Banco Hispanoamericano

US DESITJA

BONA FESTA

L'ESCALA - 90

SERVEI DE CAIXER AUTOMATIC

Carrer Enric Serra, 10 - Telf. 77 09 21

L'ESCALA

HELADOS

La **JIJONENCA**

C/. Santa Màxima, n.º 2
Tel. 77 02 38
L'ESCALA (Girona)

Platja Riells
Ctra. Montgó, s/n.
L'ESCALA (Girona)

C/. Del Coche, n.º 2
Tel. 25 84 78
CADAQUES (Girona)

EL CINE PETIT

Fa molts anys que va desaparèixer –vint o vint-i-cinc anys potser– però l'última vegada que vaig entrar-hi, no fa pas gaire, encara hi havia la pantalla i les “camarilles”.

Parlo, com ja podeu suposar, del Cine Petit, que situat darrera la botiga d'en Joan “Relló”, també era conegut amb uns altres dos noms: el “Cacauet” i el “Cate”.

Va ser el cine dels infants de la meua generació. Tingué vida durant uns anys esplendorosos dels setè art, a l'època en la qual no existien ni televisió ni vídeo.

Sempre ha estat considerat el tercer cinema en la història de l'Escala, després del “cine Pekín” i del de ca l'Hereu. Emplaçat en un local una mica tronat, això no fou mai obstacle perquè en les sessions dels diumenges a la tarda s'omplís de gom a gom, tant de nens petits com de gent gran.

L'avi Salip era l'encarregat de vendre les entrades. El veia amb la seva boina i la seva pipa, a través d'un petit forat que hi havia pujant les escales a mà esquerra. Als nens que anaven a “doctrina” –catecisme– en aquells anys, el mossèn els donava una “assistència”, amb la qual s'obtenia un descompte a l'hora de comprar l'entrada.

Un cop a dins, es tenien dues opcions: quedar-se a baix en el pati de butaques que, per cert, no estaven fixades a terra, o bé, anar cap al fons de la sala i pujar l'atrotinada escala de cargol, situada al costat de la màquina de projectar, que pretenia instal·lar-se a les “camarilles”.

Al Cine Petit, normalment, s'hi passaven pel·lícules d'acció: de l'Oest americà, de pirates, de romans i esclaus, etc... Allí vaig presenciar per primer cop “King Kong”, una obra mestra del cinema en blanc i negre.

Però al “Cacauet” va ser on la mainada de l'Escala vàrem descobrir els grans del cinema còmic: Charlot, Buster Keaton, el Gras i el Prim, en “Jaimito”, els germans Marx, etc..., dels quals es passaven curts a les mitges parts.

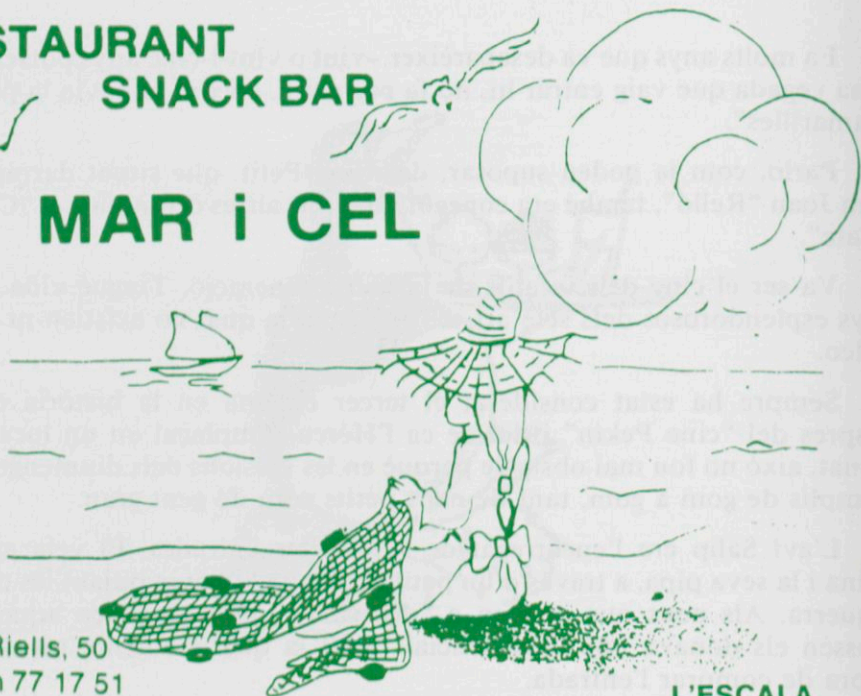
Com a anècdota, vull esmenar que m'ha quedat gravada, des de llavors, aquella tarda de diumenge, en la qual s'encengué una de les estufes que hi havia en el local. No es produí el pànic, però els espectadors sortírem del local per la porta i per les finestres, quasi volant. Sortosament, no fou res més que un petit ensurt.

El Cine Petit ja forma part de l'armari dels records. No farà història, però sí que romandrà per sempre més en la memòria de tots aquells que els coneguérem. Tardes de viure, d'emocions, d'inquietuds, d'amor i d'il·lusions, que no es poden oblidar.

Pere JUHÉ

RESTAURANT
SNACK BAR

MAR i CEL

Avda. Riells, 50
Telèfon 77 17 51

L'ESCALA

HOSTAL
RESTAURANT
EXPOCH

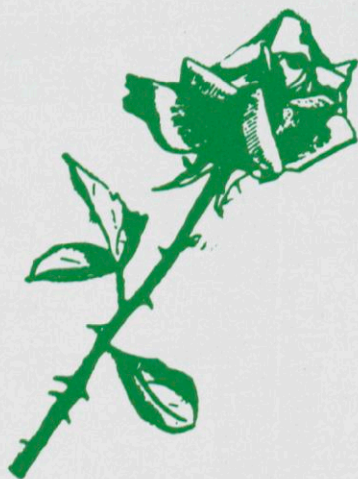
(COSTA BRAVA) GIRONA ESPAÑA

Gràcia, 10 - Tel. 77 00 92

L'ESCALA

Ubicat al capdevall del carrer Poca Farina, el **Cine Petit** no farà història, però sí romandrà per sempre més en la memòria de tots aquells que el coneguérem.

LLUÍS PRETEL i HEREDIA
JARDINER

Construcció, Neteja i Manteniment

Carrer Falcó, 16
Tels. 771039 - 770653

17130 L'ESCALA
(Girona)

c/. Sant Pere, 53 - L'ESCALA

**AUTOSERVEI
QUEVIURES**

NURIA

Telèfon 77 18 99

c/. Maranges, 25

L'ESCALA

**CONFECCIONS
GENERES DE PUNT**

JUYNAR

Carrer de Gràcia, 6
Tel. 77 07 47

Avda. Riells, 70
Tel. 10 32 86

L'ESCALA

L'ENGANY DEL RAP

El rap és un peix excepcional.

Però no es tracta ara d'explicar la recepta de la gustosa sopa que se'n fa, ni del saborós suquet que serà plat destacat algun dia de la Festa Major, no; vull referir-me al rap com a un extraordinari pescador.

Per procurar-se l'aliment, els habitants del mar ataquen, devoren, cacen, alguns –com el peix espasa– llancen l'arpó i certes espècies es dediquen a la pesca de canya.

El rap està entre aquestes; per això els científics li posaren el nom de "Lophius piscatorius".

Amb el cap gros desproporcionat, la seva boca enorme i el cos petit terminal, ofereix un desagradable aspecte que li ha valgut el nom de *peix-tòtil*, ja que sembla talment un enorme gripau marí amb les seves aletes pectorals i la pell berrugosa. Però el més notable és com enganya els peixets per omplir el seu estómac insaciable.

Està dotat d'un enginyós aparell de pesca natural: canya, cordill, hams i esquer. De la seva mandíbula superior mòbil surt una fina, flexible i, al mateix temps, forta barnilla de matèria cartilaginosa, llarga com el mateix peix, que es perllonga, en el seu extrem, amb un filament que acaba en unes penjarolles virolades en forma de fulletes i amb tres hams de matèria còrnia molt resistents.

Enterrat l'animal en el fang o en la sorra del fons del mar, fa oscil·lar pausadament la seva canya per sobre la boca entreoberta, com ho faria un pescador amb l'ham parat entremig d'aigües.

Al peix que s'apropi a l'esquer vivent no li quedarà pas oportunitat de picar ni d'escapar-se; dessota d'ell, un parell d'ulls de mirada esmorteïda vigilen aten-

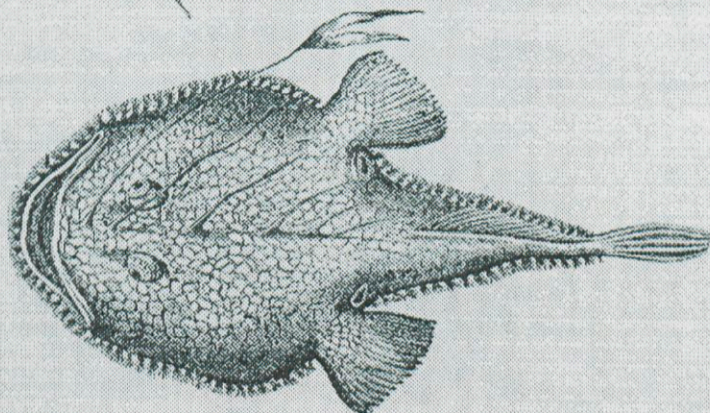

Fig. 774. — *Lophius piscatorius*.

El rap és una d'aquestes espècies que es dediquen a la pesca de canya. Per això, els científics li posaren el nom de "LOPHIUS PISCATORIUS".

Administració de Finques

Lloguers de Cases
i Apartaments

DELEGAT

SCHWETZ
SEGUROS

Finques «XAXU»

JOAN VICENS MORNAU

Despatx Agència "Xaxu"
Plaça Església - Tel. 77 02 10

17130 L'ESCALA
Costa Brava

R GUILOT

ARTICLES

BRICOLATGE
PINTURES
NETEJA
FERRETERIA
JARDINS

Carrer del Mar, 6
Telèfon 77 04 86
L'ESCALA (Girona)

tament tots els moviments que fa. A poc a poc, la penjarolla temptadora es va doblgant i, abans que el desgraciat peixet s'adoni de la realitat, les enormes mandíbules es tanquen irremissiblement empresonant l'incaut.

Per una acció reflexa dels seus músculs, tritura i engoleix al moment tot el que toca, d'una manera semblant al que passa quan es tanquen les boques d'una trampa en saltar el disparador.

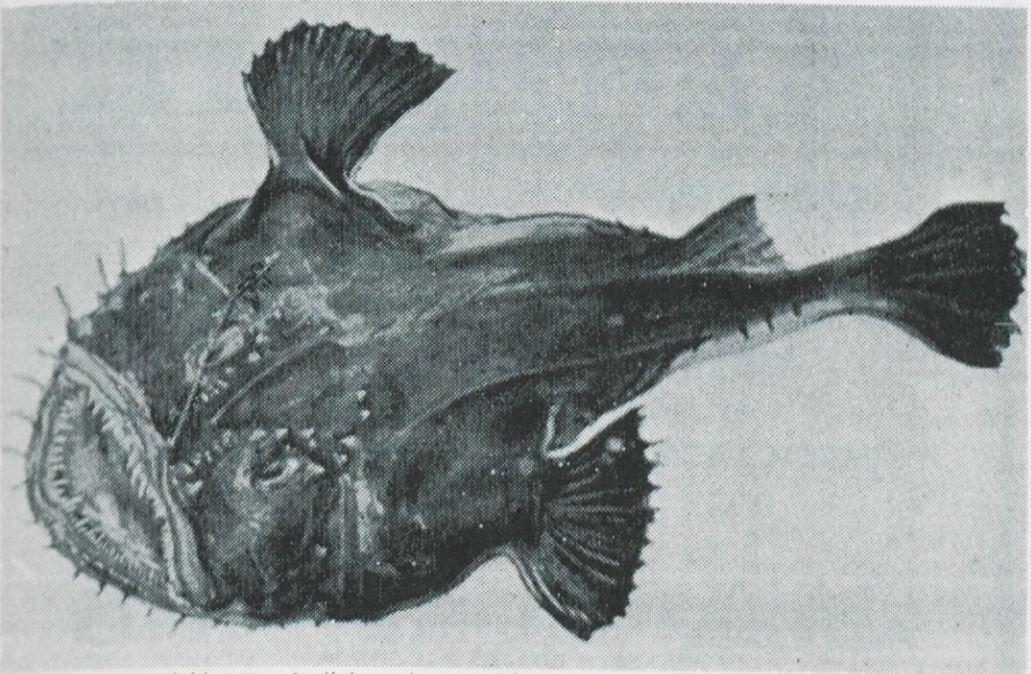
Els ictiòlegs no poden explicar encara com aquest singular peix-pescador separa la víctima agafada de l'ham vivent sense destruir ni fer malbé el propi aparell. També és un misteri que l'esquer del rap no sigui lesionat o avariats pel presoner que s'esforça per alliberar-se.

I és que el seu organisme està especialment emmotllat per salvar tals inconvenients; seria il·lògic que un ser posseïdor d'un instrument tan perfecte quedés incapacitat per usar-lo més d'una vegada.

Aquest insòlit i sorprenent engany del rap ha arribat, doncs, a superar la tècnica del pescador de canya, ja que fins i tot s'ha comprovat que, quan es troba en les fosques pregoneses del mar, pot il·luminar l'esquer per facilitar-ne la visualitat a les presumtes víctimes.

Molts sabem ben poc dels prodigis que guarda la vida submarina, i és una pena, perquè deu ésser com una fantasia incomparable la vida i la mort en el misteri de les aigües abissals.

Salvador SALA

El seu desagradable aspecte li ha valgut també el nom de peix-tòtil, ja que sembla talment un enorme gripau marí... Però el més notable és com enganya els peixets per omplir el seu estómac insaciable.

ELECTRODOMÈSTICS

LINDAN

A. PRADO

COLOR PAL - SECAM

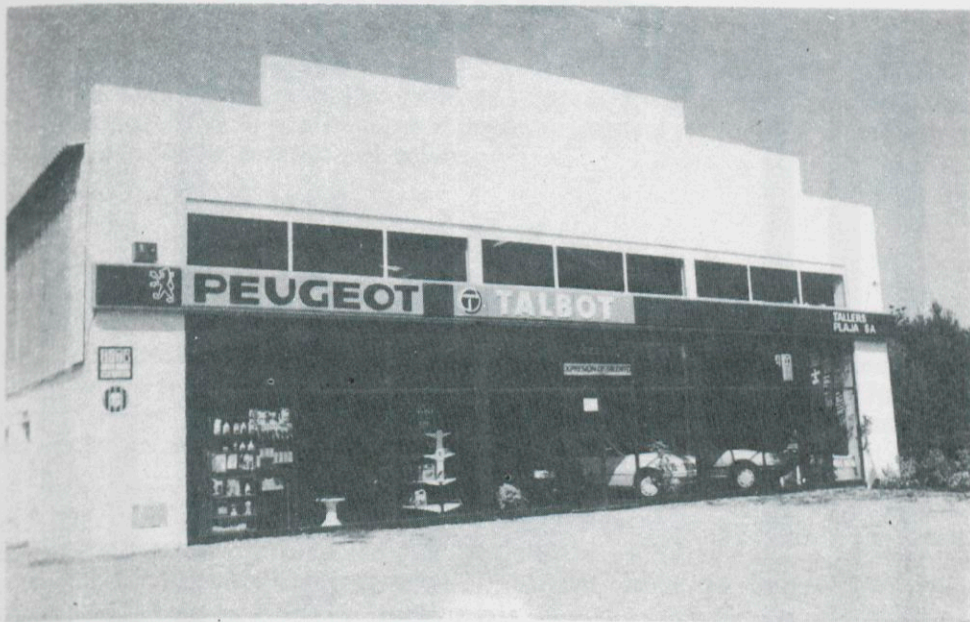
DISTRIBUIDOR DE

PHILIPS-GRUNDIG

INSTAL·LACIONS D'ALARMA CONTRA ROBOS

Plaça Escoles - Telèfon 77 04 90

L'ESCALA

TALLERS PLAÇA

UN SERVEI COMPLET PER A L'AUTOMÒBIL

**GARATGE MECÀNIC - ELÈCTRIC
PLANXISTERIA I PINTURA
BOTIGA DE RECANVIS
I ACCESSORIS**

**Ctra. Closa d'en Llop, s/n. - Tel. 77 05 91
L'ESCALA**

PASTISSERIA

FORN

CROISSANTERIA

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA

(A.P.A.S.A.)

Telèfons 77.00.81 - 77.08.41 - L'ESCALA

Fax. 77.03.98

Premi Master 1989

EL CELLER

N'hi solia haver en moltes cases de l'Escala. És més, no es concebia que un mestre d'obres bastís una casa per a pagès, menestral o propietari de força vinya sense destinar una estança pel celler.

El refranyer ens ho diu:

*"Vinyater sense celler
és com una abella sense vesper."*

El celler era el lloc on s'elaborava i es guardava en bótes el vi de la collita pròpia. Hi havia bótes de totes mides: de petites, de mitjanes i de molt grosses. Els bocois es deixaven veure de lluny. Renoï, que n'eren de grossos! Jo, de petit, em mirava, sorprès, la porta del celler de ca l'oncle Jaumet i em preguntava com podien haver passat per ella bótes tan grosses.

A les cases que tenien molta vinya, necessitaven un celler gran, espaiós, que no fes de cap altra cosa que no fos de celler. A les llars que no collien massa vi, aleshores no calia destinar un lloc de la casa exclusivament per a les bótes. Aquestes, les tenien a l'entrada o en un racó, al costat del safareig, entre llenya, embarassos, nanses, fitores i "jumbines".

El celler de veritat es trobava en un lloc fresc, fosc i silenciós. Un bon celler calia que tingués aquestes tres qualitats: frescor, foscúria i quietud. Ja ho diu l'adagi:

*"Silenci i frescor
fan el vi bo".*

O aquell altre que recorda:

*"En el celler fresc i reposat
el vi s'hi fa de bon grat".*

Un vi amb moltes fresses a prop es podia malmenar, segons que em diuen experts vinyaters de l'Escala. Per exemple: un celler a prop d'una via de tren, amb la seva fressa, una i altra vegada, arribaria a fer tornar agre el vi.

Allà en el celler, dins el ventre de la bóta, el vi s'hi anava fent. Era vi de la vinya de les Terroges, o del puig Sec, o del puig de les sorres, o del Palau, o de l'Estepa Negra, o de tants altres indrets escalencs. Vi fet de jaumetons, caranyanes, torbats, mandons i picapolles.

L'estrena del vi novell tenia lloc pels voltants de Sant Martí, una vegada havia estat traspalsat en el seu moment. El refranyer català ens ho recorda prou bé:

*"Per Sant Martí
enceta la bóta de vi".*

INSTAMENT s.c.

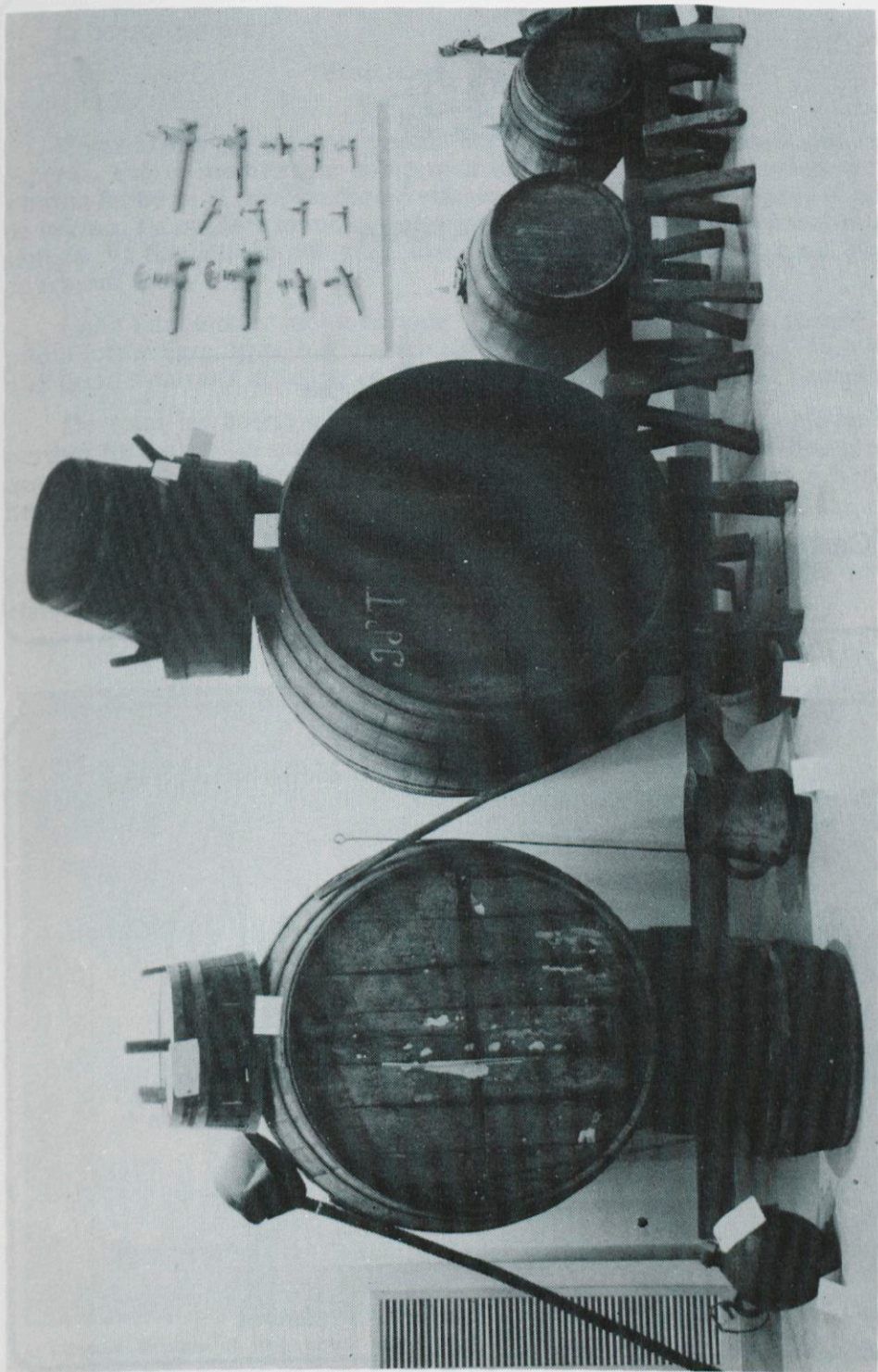
X. BALLESTA
J. M.ª CALLOL

**INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT D'AIGUA, GAS,
ELECTRICITAT I CALEFACCIÓ**

Ronda Pedró, 46 - Tel. (972) 77 06 49 - **17130 L'ESCALA** (Girona)

Les botes eren un element essencial en els cellers.
N'hi havia de totes les mides. La més famosa era la bota del racó.

PEIXATERIA

COLL

Carrer Joan Massanet, 52 - Tel. 77 05 87 - L'ESCALA

RESTAURANT - MARISQUERIA

Els Pescadors

PORT D'EN PERRIS, 3

TEL. 77 07 28

ESPECIALITATS MARINERES

CASAMENTS - COMUNIONS - APATS

DAVANT DEL MAR

OBERT TOT L'ANY

CALEFACCIO I AIRE ACONDICIONAT

L'ESCALA (COSTA BRAVA) (Girona)

O bé un que diu:

*"Posa aixeta per Sant Martí
que el vi ja té destí".*

Posar aixeta per primera vegada era un esdeveniment casolà que era molt esperat. Era el moment de comprovar si el vi de la nova anyada era bo, si s'havia fet bé, si la seva graduació era acceptable. L'amo s'hi jugava el bon nom de la casa. La primera ampolla o el primer porró era paladejat posant-hi els cinc sentits. Vi flauquet, de poc grau, clar i dolcenc un; vi de més grau, d'un roig cirera, un altre.

Calia també tenir molta cura de no ventar cops a les bótes perquè el vi es podia tornar agre. Jo ho havia sentit a dir de petit, moltes vegades. Tant era així, que quan s'entrava al celler, es feia –jo diria– amb tota atenció i respecte.

De totes les bótes, n'hi havia una que es distingia de les altres. No era perquè fos grossa, ja que solia ser petita. Cridava l'atenció pel lloc privilegiat que ocupava en el celler. Era la que s'anomenava la bóta del racó. A voltes, n'hi havia més d'una.

Actualment, en els aplecs, festes i festetes en les quals s'ha de significar un vi per la seva qualitat i bon paladar, en diuen que es vi de la bóta del racó, i així els organitzadors queden com uns senyors.

A l'Esteve Ximinis el vaig trobar un dia quan s'adreçava, en companyia de la seva burra, a la vinya, a on portava les semals. Era el dia de collir raïms.

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS SANITARIES

ELECTRIQUES I CALEFACCIO

FERRETERIA

ARTICLES REGAL

ELECTRODOMESTICS

Plaça Víctor Català, 17

Telèfon 77 01 99

L'ESCALA

Efectivament, en ella s'hi guardava un vi ranci que tenia més d'un any. Calia no abusar-ne massa perquè hi havia el risc que pugés al cap. Amb ell, l'amo de la casa quedava bé davant els convidats en les grans festes anyals mentre escoltava els elogis que li feien, tot paladejant el bon vi, begut amb un got petit:

*"L'amo resta com un senyor
oferint vi de la bóta del racó".*

En el celler era peça molt important la tina, que era una grossa cisterna, oberta sota el nivell de terra, sobre la qual es trepitjaven els raïms.

La brisa es tirava dintre la tina. El vi passava d'aquest a un altre compartiment, anomenat cisternó, a través d'un forat on hi posaven un manat de romaní o una altra herba asprosa que servís de filtre. D'aquesta manera, el vi entrava net i pur al cisternó. D'aquí passava a les bótes.

La dita catalana és molt clara:

*"De la tina al cisternó
i de la bóta al porró".*

Els cellers que jo recordo de menut eren sempre nets i ben arranjats. Talment semblaven més grans. Era allò que deien:

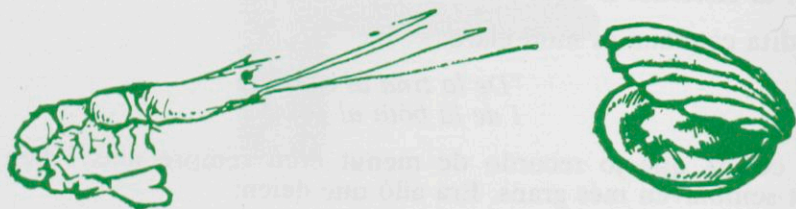
*"Celler ordenat i decorós
cada un val per dos".*

Dies abans de premsar, calia rentar les bótes.

Aquí veiem en Claudi Solés que en renta una, en ple carrer, amb l'estimable ajuda dels fills d'en Sidon Pascual, quan eren petis.

PEIXATERIES

MASAFONT

Carrer Enric Serra, 1 - Tel. 77 01 34

Carrer Ave Maria, 59 - Tel. 77 00 80

L'ESCALA (COSTA BRAVA)

La gent solia aprofitar els cairats del sostre, que eren de fusta, per penjar-hi forcs d'all, manats de cebes, penjolls de tomates i d'altres reserves sortides dels horts, per anar consumint durant l'hivern que, a voltes, es presentava llarg i cru.

Hi havia sempre alguns penjolls de raïms blancs, els millors de la vinya, que s'havien salvat de la premsada. Eren els raïms que es penjaven i es guardaven en el celler, i que es menjaven, per postres, els diumenges i dies festius, fins ben entrat l'hivern. Els grans d'aquests raïms es marcién amb el pas dels dies però guanyaven en dolçor.

Els cellers venien a ésser, pels pagesos i vinyaters, com un calaix de sastre. En ells hi cabien els cistells, la dalla, els volants, la serra manual, la màquina d'ensofrar, els coves, etc. etc.,...

Hem dit que era un lloc molt fresc. S'hi estava bé. Tant era així, que en ple estiu, després de dinar, mentre esperaven collar de nou per anar al camp una altra vegada, els homes de la casa aprofitaven un quartet d'hora per anar a fer un clucull al celler, fent servir una màrrega de producció casolana, feta amb bosses de les capsas de blat de moro. Era un repòs vivificador, entre el silenci, la foscor i la fresca d'aquest lloc tan entranyable de les cases d'abans, com era el celler.

Ricard GUANTER

TINTORERIA
RENTAT EN SEC

PAQUITA

Germans Masferrer, 13
Telèfon 77 06 70

L'ESCALA

Sureda

---

sports

Carrer Alfoll, 4 i 7
Tel. (972) 77 06 98

17130 L'ESCALA
(Costa Brava)

SNACK BAR

GALAN

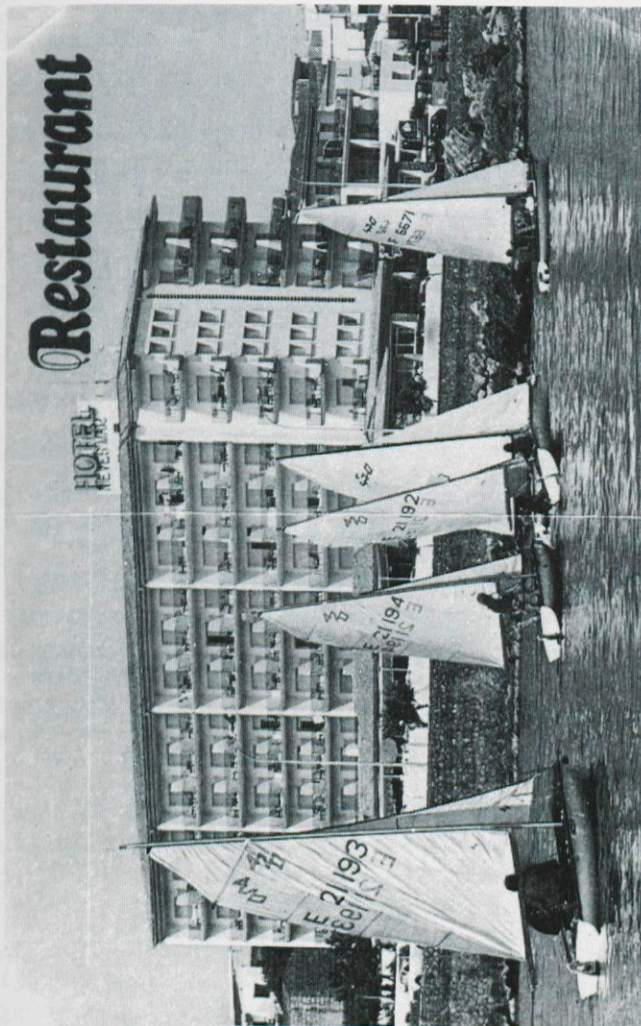
PLATS COMBINATS

Corriol de L'usac
Téléfon 77 01 40

L'ESCALA

HOTEL
RESTAURANT

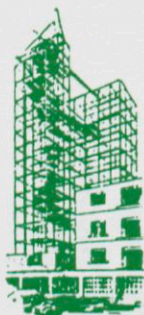
"Nieves Mar"

CUINA D'ESPECIALITATS REGIONALS
SITUAT AL PASSEIG MARITIM
PARKING i JARDI PRIVAT

TOTES LES HABITACIONS AMB
BANY, TERRASSA I CALEFACCIO
AIRE ACONDICIONAT AL MENJADOR

TENIS - PISCINA - PING-PONG
SALA DE CONVENCIONS

CONSTRUCCIONS

Ll. Parramont

Closa d'en Llop
Telèfon 77 07 15

L'ESCALA

**INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES
SANITARIES I CALEFACCIO**

J. Ribas Torrent

Carrer El Greco, 2
Telèfon 77 02 28

L'ESCALA

EL PALAU

La petita església de Santa Maria del Palau, encara que estigui situada dintre el terme de Torroella, és ben coneguda perquè es troba molt a prop de la nostra vila i totes les finques de l'entorn són de propietaris escalencs.

S'ha escrit molt poc sobre aquesta capella i no és fàcil de contestar bé a les interrogacions:

Qui la va construir? Quan ? Per què?

Al voltant de les ruïnes, a la part de migdia, s'hi troben vestigis de parets, fonaments, carreus i fragments de terrissa, probablement d'origen romà. Tal hipòtesi es basa en:

- a) El topònim *Palau*, indicatiu d'anteriors establiments romans i repetit en moltes poblacions. Deriva del nom dels turons de Roma on estaven les mansions dels emperadors i significa edifici sumptuós i també *casa pairal*.
- b) La narració de Titus Livi, quan explica que el 195 a.C. Marc Ponci Cató desembarcà a Emporion i "... amb els seus 50.000 homes establí el campament en un lloc situat a 3.000 passes..."

El Palau té una posició elevada, dominant els camins de penetració vers l'interior i la plana, llavors ocupada per l'estany que proporcionava aigua abundosa, i està a una distància d'Empúries comparable a la indicada; d'aquí l'opinió que en el lloc s'hi assentà el "Campament de Cató".

El fet innegable és que existí un poblament i, amb més o menys variacions, es mantingué fins a èpoques medievals. El trobem citat en un judici, el 881, promogut pels bisbes de Girona i d'Empúries, als quals corresponia, respectivament, Ullà (Oliana) i Belcaire (Bedenga), i pledejaven per una propietat ubicada just en els límits de les dues parròquies, de manera que es feia difícil d'atribuir la possessió a un o altre dels bisbats. El document anomena l'indret: "...villare quod dicitur Palatio, in territorio Impuritano..."

L'edifici religiós, concretament, es menciona en uns papers del 1280 com la petita església "Sanctae Mariae de Palatio".

I la referència més exacta és la del Nomenclàtor de la Diòcesi de Girona, del segle XIV, on consta:

"...capella Sanctae Mariae de Palatio
in parroquia Sancti Iohannis de Bedenga..."

Rostisseria - Xarcuteria - Autoservei

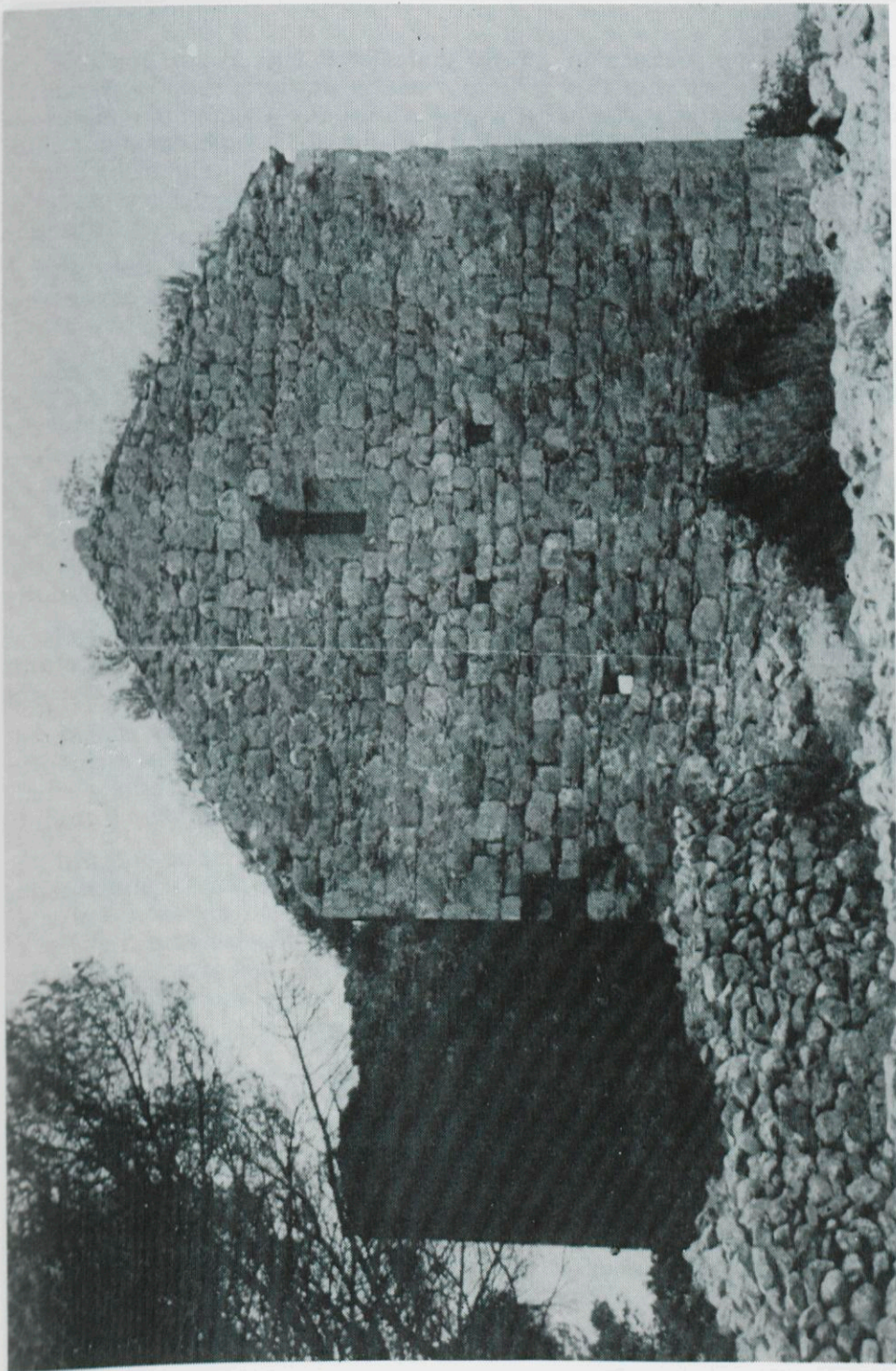
Tel. 77 18 02 - MONTGÓ

queviures

Mercè

c/Ave Maria, 36 · Tel. 77 00 83

L'ESCALA (Costa Brava)

Contemplant les ruïnes de Santa Maria del Palau, quines visions d'història i quins afectius records per als nostres antecessors!

PENSIO-RESTAURANT

Can Roura

Telèfon 77 03 05

SANT MARTI D'EMPURIES
L'ESCALA - Costa Brava

HOTEL

Río Mar

Sant Martí d'Empúries
Telèfon 77 03 62

L'ESCALA

S'afirma, doncs, que és solament capella, no església, que no li correspon clergue propi i que té adscrit un sacerdot de la parròquia de Belcaire. El temple pre-romànic de Sant Joan, ara molt encertadament restaurat, a la sortida del poble per la carretera d'Albons, va ser parròquia fins a últims del s. XIII, quan el comte d'Empúries, Ponç Hug IV, construí el castell-residència i la capella del palau esdevingué església de la parròquia, quedant Sant Joan com a oratori del cementiri.

Per tant, resulta documentat que SANTA MARIA DEL PALAU és una construcció de la segona meitat del s. XIII, probablement iniciada cap allà el 1260 i que al seu entorn existien altres edificacions o habitacles.

És una sola nau rectangular, sense absis, de dimensions reduïdes, d'uns 6,5 per 12 metres, a l'exterior; la façana, encarada a ponent, està molt destruïda i la paret més conservada és la de l'est, que té una sola finestra molt estreta, com una espitllera. Brossam i herbes quasi tapen la teulada, que encara aguanta. El sòl apareix sense paviment de cap classe i no queda res d'una probable separació elevada a la part del presbiteri. La paret de migdia té adossada una petita habitació quadrangular. En l'angle superior nord del que fou porta d'entrada queden vestigis que fan suposar que la capella devia tenir, al davant, una mena de pòrtic o coberta.

Les pedres més grosses i ben treballades que devien formar el llindar i els muntants de la porta principal no surten enlloc; potser anaren a parar a masies properes o cases de pobles veïns.

Segons escriu Joan Badia i Homs: "És del període Romànic IV, amb influències cistercenques; el parament és de carreus ben escairats formant filades seguides i d'un tipus de construcció molt avançat, evolutivament, dins el conjunt d'esglésies rurals del període...".

Imagino que a l'altar hi deuria haver una imatge de la Mare de Déu de talla policromada. I vull pensar que, amb l'ambient de religiositat que amarava la vida de l'època, els nostres avantpassats des dels horts dels Riells, de les vinyes de les Terroges i dels olivars de Sant Briu pujaven a postrar-s'hi; li adreçaven, a part del prec particular, l'oració comunitària quan esdeveniments d'aquells anys turbulents els aclaparaven:

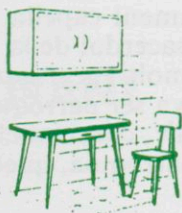
Quan les tropes de Felip l'Ardit arrasen i saquegen l'Empordà (1282); Quan l'esquadra francesa ocupa Roses, senyoreja el Golf i fa incursions devastadores al llarg de la costa, fins que la flota catalana de Roger de Llòria la derrota completament entre cap de Planes i les Formigues (1285)

Quan el comte d'Empúries s'endú a la campanya de Menorca contra els sarraïns 50 cavallers, 100 ballesters i 200 infants de la contrada (1287).

Contemplant les ruïnes de Santa Maria del Palau, quines visions d'història i quins afectius records per als nostres antecessors!

F. SALA i BALAGUER

FUSTERIA

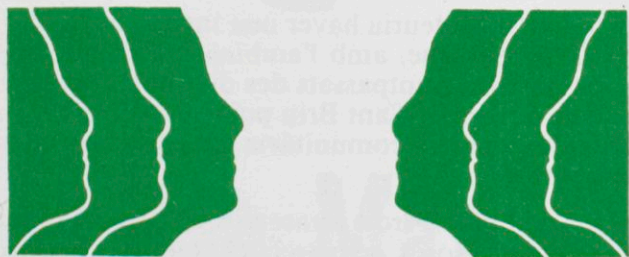

Josep Colomeda

C/. Riera, 38
Teléf. 77 03 59

L'ESCALA

boutique

NELENE

Maranges, 15 · Téléfon 77 00 73
Monturiol, 2 · Téléfon 50 16 70

**L'ESCALA
FIGUERES**

La Festa
és motiu d'alegria
i germanor

CAIXA DE CATALUNYA
comparteix la vostra festa

ANXOVES DE L'ESCALA

Magdalena Sureda

Tel. 77 0146

VENDA EN EL CARRER DE LA TORRE, 18

LA CUINA I ELS VINS A CATALUNYA

La cuina catalana té matèries primeres variades. I gust de paladar. A la base, les combinacions són senzilles: carn, peix, arròs i llegums. I són també quatre les salses fonamentals per adobar aquestes combinacions: el sofregit, la picada, la samfaina i l'allioli.

Plats genèrics, pocs: arròs a la cassola, macarrons a la italiana, mongetes seques amb botifarres, costelles a la brasa, i sucs, de la sopa d'all a l'escudella i carn d'olla, passant per les sopes amb pasta. I el pa amb tomata. Les estacions marquen la cuina: l'hivern demana porc; la primavera, bacallà i bunyols de Quaresma; l'estiu afruitats i amanides, i la tardor, plats de bolets i bolets al plat. I la rebosteria originada d'acord amb la diada, començant per la crema de Sant Josep i acabant amb les neules i torrons de Nadal.

Ens cal destriar dues cuines tradicionals: a Marina, on es fregeix amb oli d'oliva, i a muntanya, on es fa servir el llard. La cuina comarcal és molt diversa: calçotada, suquet de peix, "relleno", botifarra dolça, arròs amb congre i bacallà, farinetes de fajol, o pollastre amb llagosta, torronades i truita de fesols, conill amb ametlles o perdiu amb raïm on avui es barreja la cuina popular amb la culta.

La varietat i qualitat del marisc escalenc, una de les molt diverses modalitats de la cuina catalana.

FINQUES

 4 Mar.vella

Carrer Maranges, 3
Carrer del Port, s/n. (Edifici Pekin)
Telèfon 972 - 77 09 50

L'ESCALA
(Costa Brava)

L'art de la restauració s'inicia a mitjans del segle XIX a Barcelona i s'estén per tot el país, però té ja vells precedents literaris en "*L'art del coc*" de Pere Nola (s. XV). I el turisme d'aquests darrers anys ha convertit les velles especialitats comarcals en selectes plats internacionals.

El complement d'un bon plat és la beguda. I Catalunya, tradicionalment, ha estat terra de bons vins: clars, negres i rosats. La criança i envelliment d'aquests vins avui és garantida per la seva denominació d'origen, familiars als bons entesos: *Penedès, Alella, Tarragona, Priorat, Empordà, Conca de Barberà o Terra Alta* per la seva qualitat es compten entre els productes d'alta exportació. Hem d'afegir-hi els trenta milions d'ampolles de cava que s'exporten arreu del món i la tradició licorera catalana, d'origen monacal, on les tècniques de destil·lació del vi es combinen amb la virtut de les herbes aromàtiques en la popular ratafia.

Al popular "*Almanac*" de divulgació de la pre-guerra, titulat "L'Abella d'Or", en la seva edició dedicada a l'Empordà, de l'any 1932, hi apareix un suggestiu llistat gastronòmic, titulat "*De les bones menges i les bones bevendes*". S'esmenten un llarg centenar de plats i, d'aquests, n'hi ha moltíssims que tenen l'Empordà –o un poble de l'Empordà– com a "denominació d'origen". Citem, d'entre els més populars, el *relleno, l'agredolç, el peix-palo*, de Palamós, el niu de Palafrugell, les garotes –o "garvines"– de Begur, *la botifarra dolça, el fonoll marí* o "fueis morings", els *naps* de Capmany i la *garnatxa*. De cada plat se'n fa una definició escueta, una mena de flash sorprenent, si tenim en compte que el text fou escrit fa gairebé seixanta anys. Així, el popular *relleno* apareix definit de la següent manera: "Pomes cuites, amb carn picada a dintre". No és menys concís l'agredolç: "Fregit de fetge, melsa, freixura, etc. de moltó, guisat amb sucre i vinagre. I, com a nota literària, lligada amb la rebosteria més ancestral d'aquest país, les *flaones*, definides com a "pastissos amb crema que es mengen en diades assenyalades". En un afegitó erudit s'assenyala que l'antiguitat d'aquest dolç es remunta més enllà de l'any 1284. Estudis posteriors han demostrat com aquest mot apareix ja a la *Doctrina pueril* de Ramon Llull, remarcable document sobre l'ensenyament primari que el Doctor Il·luminat dedicà als seus fills Domènec i Magdalena. Fou escrit a Montpeller, pels volts de 1282. Llull i, un segle més tard, el gironí Francesc Eiximenis destaquen per llur saber enciclopèdic. I amb tocs d'austeritat i bon gust, ens fan una radiografia de la societat medieval, amb una crida a la ponderació en el beure i el menjar, una ponderació que reflecteix un profund coneixement de la naturalesa humana i del tarannà català i mediterrani, una ponderació que fa d'aquests catalans universals un notable precedent del que avui nosaltres coneixem com a cuina integral.

Joan CARRERES i PÉRA

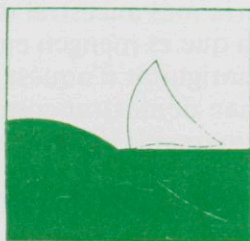
LESCALA Alt Empordà

HOTEL - RESTAURANT

AMPURIAS

Telèfon 77 02 07

L'ESCALA

VIATGES

Costa Brava S.L.

AGENCIA DE VIATGES

A. V. G. A. T. 27 U. C 19-1-81 (B. O. 27-1-81)

SUCURSAL

CARRER DEL PORT, 31

TELÈFONS 77 05 00
77 05 04

TELEX 57191 VCBF E

L'ESCALA

(GIRONA) ESPAÑA

ROSA-MARIA BALLESTA

FARMÀCIA

**HOMEOPATIA
CENTRE D'ESPECÍFICS
FÓRMULES MAGISTRALS
ORTOPÈDIA**

Pintor Joan Massanet, 4 Tel. 771575

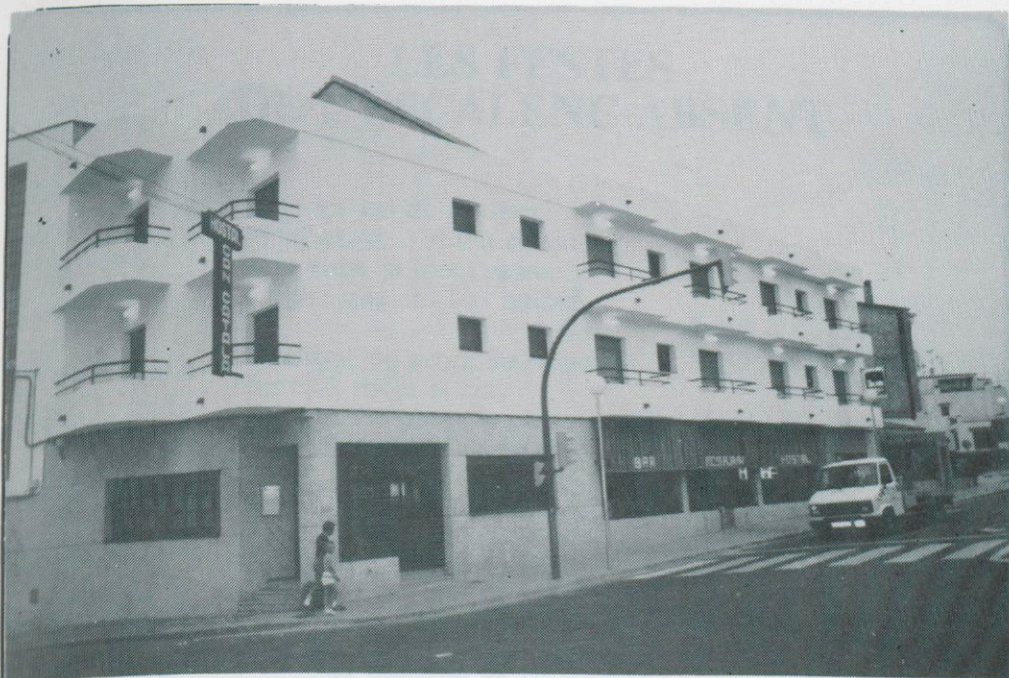
L'ESCALA Alt Empordà

- FOTOGRAFIA PROFESSIONAL
- MARCS A MIDA
- VIDEOREPORTATGES

foto-video
REYNÈS

Plaça Escoles, 3
Tel. 77 14 66 - L'ESCALA

HOSTAL - Restaurant

Can Català

Plaça de les Escoles
Tel. 77 04 43

L'ESCALA
(Costa Brava)

MAGATZEMS

TITUS

S . A .

CIF A-17/049578

Ctra. Viladamat a Palafrugell, Km. 7

Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

17130 L'ESCALA (Girona)

LES FESTES DE L'ESCALENC ABSENT

Com un vol de gavines,
l'ESCALA!..., al teu costat
hem volat ja tres vegades,
sempre que ens has cridat!

De lluny, de prop, no importa!
ens tens robat el cor,
quan tu ens obres la porta
i ens mostres el teu amor.

Recodem les abraçades
d'amics i de parents,
al crit de la nostra Escala
venim sempre tots contents!...

“Benvingudes”, breus paraules
tothom escoltava amatent,
i després amb les ensenyes
lluïem amb rostre ardent
com per recordar tothora
que som del país del vent.

A diferents llocs de la vila
hi fou la gent convocada,
i era per tots nosaltres
com una gran abraçada.

Els batlles que presidien
foren molt acollidors
com l'Escala. Representen
l'Escala dels nostres records.

Al sopar de germanor,
les havaneres cantades
per les veus plenes i clares
refeïen nostra il·lusió.

I jo, anant cap a casa,
quan tornava a emprendre el vol,
volia que la companyonia
d'aquell inoblidable dia
fos sempre en les nostres vides
barreja de mar i sol.

**Especialitat
en peix
de la costa**

Platja de Riells - Tel. (972) 77 02 39 - L'ESCALA

Sports Líder

ESPECIALITAT

COPES i TROFEUS

Avda. Ave Maria

Telèfon 77 17 53

L'ESCALA - Costa Brava

CARNISSERIA
TOSSINERIA

FERMÍ VILÀ

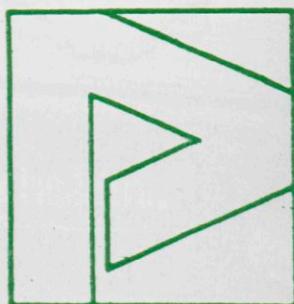

Carrer La Torre, 43 - Tel. 77 14 02

Avgda. Montgó, 39 (Riells) - Tel. 77 15 02

17310 L'ESCALA

**BANCO
POPULAR
ESPAÑOL**

Carrer Maranges, 26 - Tel. 77 09 25

L'ESCALA

**CARNISSERIA
TOSSINERIA**

FERMÍ VILÀ

Carrer La Torre, 43 - Tel. 77 14 02

Avgda. Montgó, 39 (Riells) - Tel. 77 15 02

17310 L'ESCALA

TORRES · APARTAMENTS · TERRENYS

A. Martí
A.P.I.

Delegat de la
«Mútua General de Seguros»

VENDES:

Telèfon 77 01 96

Camí Ample, 11

L'ESCALA

UN POBLE QUE DONÀ NOM A LA COMARCA

Fa dotze anys que de forma habitual passo temporades a l'Escala, especialment al llarg de l'estiu, encara que tot l'any hi faig desplaçaments i durant una bella estona gaudeixo de la distensió que ofereix el seu panorama marítim. Però és concretament a l'estiu quan m'agrada endinsar-me pels carrers del sector antic de la vila entre el multicolor de les mostres de les botigues, el llampegueig dels anuncis i la disformitat de la gent. M'encanta retrocedir en el temps i pensar com era cada carrer i cada casa fa dos o tres-cents anys, quan uns poques edificacions estaven aplevades a sotavent de "sa Cala" amb la confraternització que devia comportar la plena dedicació a la pesca. El nom dels carrers m'esbalaïa: Poca Farina, Bonaire, Port d'en Perris, Perxel, Canyet, Calvari, Gràcia, etc. D'alguns encara n'ignoro el motiu, però altres queden ben especificats pels agents geogràfics o històrics, com el de Gràcia que devia ésser un caminó molt freqüentat per visitar el convent dels monjos servites de Santa Maria de Gràcia, fundat l'any 1605, a tocar les ruïnes de la Neàpolis grega i que foren molt maltractats per l'enuig de la gent arran dels avalots anticlericals d'aquell estiu de 1835.

Aquesta curiositat per les coses d'antany de l'Escala m'arrossega a llegir al llarg de l'any els escrits que es publiquen sobre la vila i les dades històriques que es poden recollir de diversos documents. Fa pocs dies vaig rellegir el llibre que sobre "La premsa de les comarques gironines" va escriure un periodista figuerenc Jaume Guillaumet, el qual explica que l'any 1909 va sortir, a l'Escala, la revista quinzenal *Costa Brava*, literària i d'informació local. Es subtitulava: "Literatura, Ciències, Arts, Crònica Local". Foren publicats una vintena de números, es va suspendre l'edició i tornà a aparèixer l'any 1919 "allunyada de tota política" i amb la col·laboració de Víctor Català, durant quatre anys. És ben conegut que l'Escala ha estat sempre una avantatjada en publicacions, probablement la més copiosa de la comarca després de Figueres.

En una publicació tan acurada com *L'abella d'or*, de l'any 1930, es publiquen uns escrits amb belles fotografies de l'Esquirol que diuen frases galanes que transcriu: "Vila marinera amb els peus ficats sempre dintre l'aigua... port manyoc de barquetes que els dies de bona mar sembla que s'enfilen enllà, enllà, com puntades diminutes que van perdent-se vers l'ignot... espadats imponents com si intentessin competir amb la mar quan està enferotgida...". L'autor de l'escrit aconsella una visita a Empúries una matinada d'estiu, d'ésser possible,

PERRUQUERIA TORRENT

PER HOMES I DONES

Carrer del Mar, 3 - Telèfon 77 01 64

L'ESCALA

BUGADERIA - AUTOSERVEI

DOLMON

**Carrer Codolar, 20.
Tel. 77 00 15**

L'ESCALA

LA ESCALA.
Carrer de Maranges

M'agrada endinsar-me pels carrers del sector antic de la vila.

HOSTAL

HOSTAL MEDITERRANEO

PERE BLANCH COLL

Carrer Riera, 22 - 24

PARTICULAR: RIERA, 23

Tel. } España (972) 77 00 28
      } Inter. 34-72-77 00 28

L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

abans de sortir el sol. "En aquella hora indecisa fruirieu d'un espectacle difícil d'oblidar... el mar és una llúissor immensa i esblaimada que va a difondre's al cel... és quelcom meravellós... en aquells instants us haureu oblidat del món". Aquesta visió, a mi particularment, m'agrada de fer-la al capvespre quan el sol juga a amagar-se per les serralades del Canigó. M'imagino un trescador grec d'ara fa vint-i-cinc segles que gaudia exactament del mateix espectacle que jo veig des de les roques de la Punta o del Port d'en Perris.

Enguany s'ha produït un fet de caràcter comarcal que cal anotar-lo per la història. Amb la nova llei de Demarcació i Planta, la població de l'Escala ha passat a pertànyer al districte judicial de l'Alt Empordà en lloc del de Girona com establien les disposicions anteriors i per primera vegada el territori de la comarca de l'Alt Empordà coincideix amb el districte judicial. Som seixanta-vuit pobles sota la denominació etimològica d'aquell primer poblament grec d'Emporium, els primers avantpassats dels escalencs. Per la vila de l'Escala és un gran timbre d'honor haver donat el nom dels seus avantpassats a tota la nostra comarca.

Josep M.ª Bernils i Mach

N de la R

Ens complau felicitar l'estimat amic Josep M.ª Bernils i Mach, historiador i assidu col·laborador del nostre Llibre de la Festa Major, pel seu nomenament de CRONISTA OFICIAL DE LA CIUTAT DE FIGUERES.

PERRUQUERIA UNISEX

Carles

SERVEI DONA - HOME

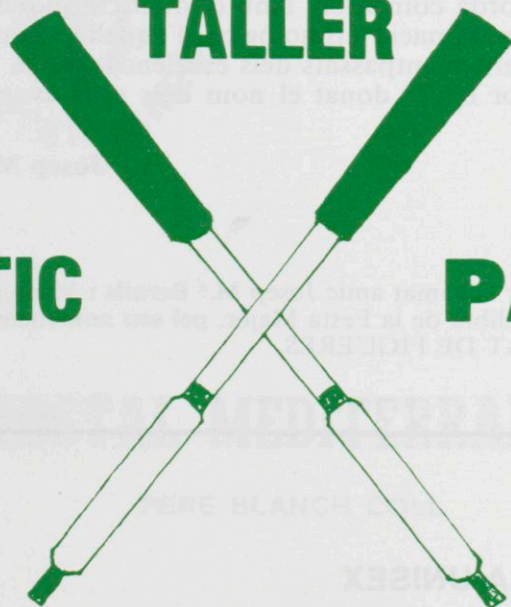
Enric Serra
Telf. 77 16 55

17130 L'ESCALA
Girona

TALLER

NAUTIC

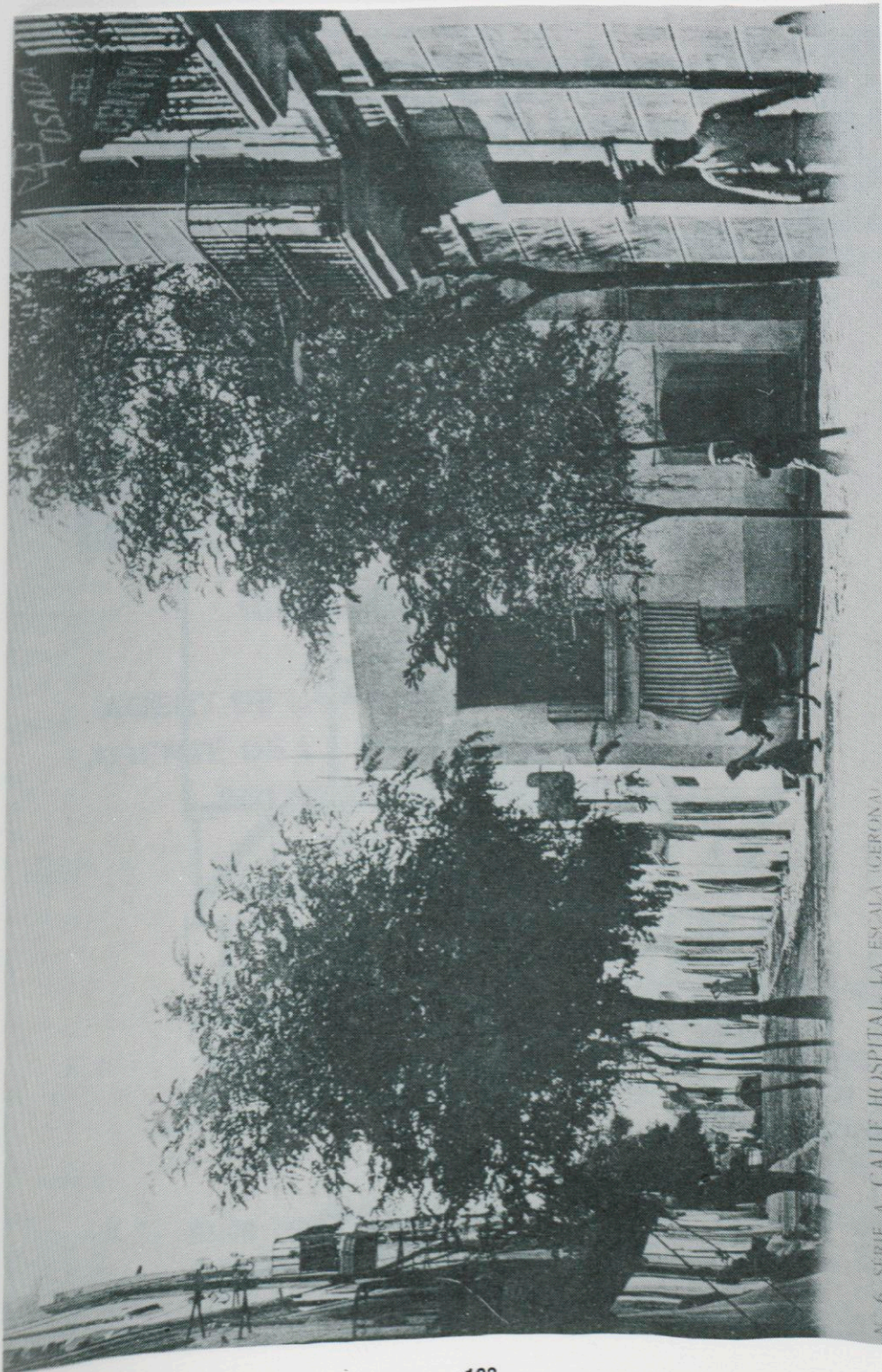
PANOI

REPARACIÓ EMBARCACIONS - TREBALLS POLIESTER

Closa del Llop - Tel. (972) 77 28 42 - L'ESCALA (Girona)

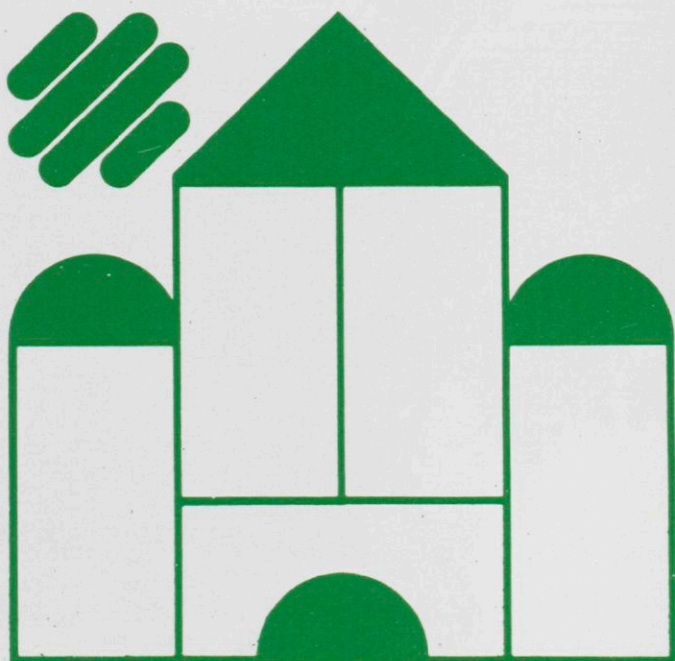

N. 6 SERIE A. CALLE HOSPITAL LA ESCALA (GERONA)

M'encanta retrocedir en el temps i pensar com era cada carrer.

**Visqui en propietat
a preu de lloguer.**

**VIURE EN
PROPIETAT**
PRÉSTEC HABITATGE

BANCA CATALANA

BANC INDUSTRIAL DE CATALUNYA
BANC INDUSTRIAL DEL MEDITERRANI
BANC DE BARCELONA

A L'ESCALA

—EMPÚRIES—
COSTA BRAVA

IMMOBILIER VERMITTLER

G GUANTER

Ricard Guanter Flaqué **API**

AGENT DE LA PROPIETAT IMMOBILIARIA
AGENTE DE LA PROPIEDAD INMOBILIARIA
AGENT IMMOBILIER AGRÉÉ
ESTATE AGENT
IMMOBILIER VERMITTLER

ASSEGUANCES
SEGUROS
ASSURANCES
INSURANCE
VERSICHERUNG

Avda. Ave Maria, 18 - Tel. 77 02 72 - Fax 77 01 57
Avda. Riells, 46 - Tel. 77 00 40
17130 L'ESCALA

L'ESCALA FESTA MAJOR 1990

FESTA MAJOR, 1990

DIES 31 D'AGOST, 1, 2, 3, 4, i 5 DE SETEMBRE

DIVENDRES, 31 D'AGOST

23 h Al camp de futbol. Festival de ROCK. **SANGTRAÏT, APÀTRIDES, ELS TRÀMECS**

DISSABTE, 1 DE SETEMBRE

10,30 h A la platja. II trobada de DIBUIX i PINTURA infantil
16 h A l'avinguda Ave Maria. CURSA CICLISTA. IV trofeu Josep Hernández
20 h A l'ajuntament. Inauguració de l'exposició Josep Esquirol: "LA MEMÒRIA DE PAPER". Conferència a càrrec de JAUME FÀBREGA. Hi haurà piscolabis
23 h A l'envelat. Espectacle de VARIETATS
CESC QUERALT (Vicenteta i el nen)
STAR LIGHT (Ballet)
SARIMA (Vedette)
MÀGIC TRÈBOL (parella de màgia)
SELVIN (Ventríloc)

DIUMENGE, 2 DE SETEMBRE

10 h A la platja. FESTIVAL NÀUTIC
11 h A l'església parroquial. MISSA SOLEMNE
12 h A l'ajuntament. PREGÓ de Festa Major, a càrrec d'**IGNASI MASFERRER**
13 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **ÚNICS**
17 h A la Riba. **ELS FARSANTS** "Bugada amb sol major"
19 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **ÚNICS**
22 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **FOMENT DE LA SARDANA**
23,30 h A l'envelat. BALL amb els conjunts **DRAC MÀGIC** i **MONTECARLO**

DILLUNS, 3 DE SETEMBRE

- 11 h Port d'en Perris. Gran cursa d'OFNIS (Objectes flotants no identificats)
- 13 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **FOMENT DE LA SARDANA**
- 18 h A l'envelat. CONCERT a càrrec de **JANIO MARTÍ**
- 19 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **CIUTAT DE GIRONA**
- 19 h Camp de futbol. Viatge en globus captiu
- 22 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **PRINCIPAL D'OLOT**
- 23,30 h A l'envelat. BALL a càrrec de **JANIO MARTÍ**

DIMARTS, 4 DE SETEMBRE

- 13 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **ATLÀNTIDA**
- 17 h A l'envelat. PLAY-BACK juvenil
- 19 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **BAIX EMPORDÀ**
- 22 h Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **PRINCIPAL DE BANYOLES**
- 23,30 h A l'envelat. BALL a càrrec dels conjunts **SETSON I BLAS i EBANO**

DIMECRES, 5 DE SETEMBRE

- 10 h A la platja. JOCS INFANTILS
- 13 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **ATLÀNTIDA**
- 17 h P. Víctor Català. Espectacle d'ANIMACIÓ INFANTIL a càrrec de **NOÉ RIBAS**
- 18 h A l'envelat. CONCERT a càrrec de l'orquestra **MARAVELLA**
- 19 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **BAIX EMPORDÀ**
- 21,30 h A la Riba. FOCS ARTIFICIALS
- 22 h A la platja. Audició de SARDANES a càrrec de la cobla **PRINCIPAL DE BANYOLES**
- 23,30 h A l'envelat. BALL a càrrec de l'orquestra **MARAVELLA**

Botigues

ELENA

MODES - FOTOGRAFIA - ESPORTS

C/. DEL PORT, 17 i PLATJA - TEL. 77 01 03

AVDA. RIELLS, 58 - TEL. 77 17 52

L'ESCALA (COSTA BRAVA)

LA UBET INFORMA

La UBET (Unió de Botiguers i Empresaris Turístics de l'Escala) comença el seu camí el 12 de desembre de 1989, dia de l'Assemblea General en la qual quedà constituïda l'actual junta directiva. És una associació de recent creació que esperem que tingui una llarga vida en bé del comerç escalenc.

La idea de crear l'associació sorgí de les reunions amb el Sr. Izquierdo de la Cambra de Comerç i per la necessitat de reunir en una sola veu el comerç de l'Escala. D'aquestes reunions sorgí una comissió gestora, formada per: Abel Palau, Manuela Valentín, Artur Prado, Joan Franch, Jordi Viella, Francesc Jubany, Mercè Costals i Rafel Guillot. Aquesta comissió s'encarregà de redactar uns estatuts per tal de legalitzar l'associació. Això era el desembre de 1988, però aquests no foren acceptats per la Generalitat, per desacord amb un punt. S'hagué de canviar el redactat d'aquest article i tornar a enviar els estatuts al Departament de Justícia. Amb tot, no es pogué constituir legalment l'associació fins al desembre passat.

La finalitat bàsica de l'associació és:

- La promoció, foment i representació dels seus membres.
- Col·laborar amb qualsevol agrupació o entitat en que coincideixin els fins de l'associació.
- Promoure la millora de la capacitació professional dels associats i dels col·laboradors o familiars respectius.
- Potenciar la imatge i millora de l'Escala en el sentit que sigui una població atractiva, culta i acollidora.

Cal recordar una cosa molt dita, però no per això hem de deixar de pensar-hi, i és que el comerç individual s'està acabant i cal recórrer a l'associacionisme per tal de garantir la competitivitat.

Cal un treball de coordinació, promoció i cooperació amb la col·laboració de totes les entitats o institucions, sigui a nivell local o provincial.

L'actual junta directiva està formada per:

Carles Pallarés	President	Pere Puig	Vocal
Rafel Guillot	Vicepresident	Abel Palau	Vocal
Jordi Viella	Secretari	Llorenç Gutiérrez	Vocal
Joan Franch	Tresorer	Mercè Costals	Vocal

Fincas BALLESTA

AGUSTINA BALLESTA LLINAS **API**

Agència de la Propietat Immobiliària

LLOGUER i VENDA de:

XALETS - APARTAMENTS
PARCEL·LES i TERRENYS

Agència d'Assegurances
de OCCIDENTE S. A.

Carrer de Gràcia, 9

Telèfon 77 01 88

L'ESCALA

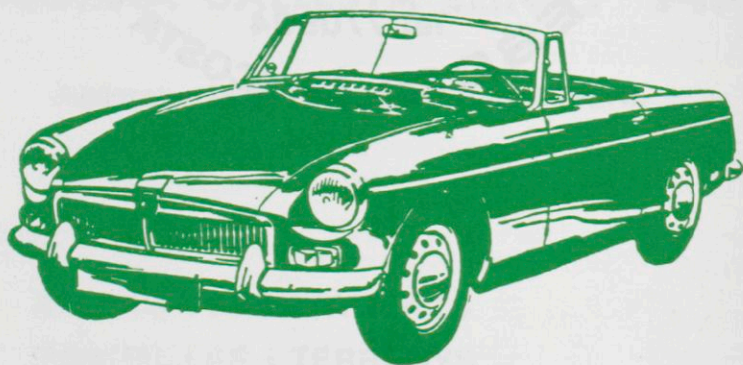
BAR - RESTAURANT

CAL-HAPPY

PER APROVAR ES INDISPENSABLE
SABER CONDUIR

MAXIMA EFICACIA EN

AUTO ESCOLA MARINA

ESTEM AL VOSTRE SERVEI:

MARTI MORENO, EMILI SERRA, MIQUEL BAIX

Avda. Ave Maria s/n

Telèfon 77 06 78

L'ESCALA

LES FESTES DE L'ANY

És una vegada més la FESTA MAJOR. M'han demanat una col·laboració per a aquest llibre-Programa i després de pensar una i altra vegada quin tema escolliria se m'ha ocorregut de fer una mica d'assaig sobre les festes de l'any, aquest tema que des de l'any passat (o potser fa dos anys) ha portat força controvèrsia entre el govern central, l'autonòmic i fins els estaments locals. A veure si un cop acabat aquest petit tempteig i després d'evitar la temptació de deixar-ho córrer per allò de "...oi el cas que ens faran", resulta prou interessant com per poder-ne parlar i ho portem al Departament de Treball, i com que, pel que es veu, el mal ve de més amunt si convé ens arribem fins a Madrid...?

Ara que, si re més no simbòlicament, ja hi hem arribat, diguem per començar que el mal en el seu fonament ve d'allà, ja que el govern central va decretar em sembla que són 12 festes durant l'any més dues de locals. Podem estar d'acord en considerar que durant la dictadura hi havia un excés de festes entre religioses i patriòtiques (o polítiques: 18 de juliol, 1r d'octubre); tal vegada arribaven a un total de 18 o 19 sense comptar les de caire local, però també crec que després es va voler "estrènyer el cinturó" i es va imposar una restricció massa forta. És clar que si un mira algun calendari d'altres països europeus del Mercat Comú (França, Alemanya) veu que el nombre de festes es fixa poc més o menys en una xifra així i naturalment compto que aquest fet deu estar inspirat o deu reflectir una imatge del context de països amb els quals tractem i ens solidaritzem, a fi de no ser gaire diferents i considerar-nos aproximadament de festius com ells. Aquesta sembla que deu ser la causa perquè a Catalunya hàgim de renunciar a festes que ens eren molt tradicionals com el dilluns de la Pasqua de Pentecosta, o Pasqua Granada, i fins i tot el dijous de l'Ascensió, en què sol venir una bona quantitat de francesos que fan festa, i nosaltres no en fem; encara que, com he apuntat abans, n'hi hagi alguna altre que nosaltres fem i ells no.

Tot i el que he dit de la fixació d'un nombre limitat de festes anuals, probablement igual o molt semblant als nostres veïns europeus, potser per una o dues festes més a l'any tampoc s'hi perdria tant ni seriem gaire diferents d'ells i, en canvi, el calendari de festes ens podria quedar una mica més arrodonit. Bé, en qualsevol cas, ja he tocat el tema; potser que la cosa es quedi aquí i prou, perquè ja se sap que "qui mana, mana" i si el que manen és fer poques festes a fi que hi hagi un parell o tres de dies més de treball durant l'any, serà qüestió de treballar i tots els rotlles que es puguin fer són històries.

I ja no em vull pas posar amb les festes locals, que només dues o no em direu que no sigui molt poquet per als pobles que tenien el costum de celebrar-ne unes quantes. Amb això els escalencs no tenim problema. Ens ve just per conservar el dia de la patrona dels mariners i el de Santa Màxima, aquesta amb un dia de festa local oficial i tres d'extraoficials, com és molt normal i tothom sap que s'havia fet sempre, inclosos els anys immediats a la postguerra en els quals no hi havia gran cosa més que les parades a la Platja o al cantó del Passeig, les "barques d'en Jaumet" i algunes sardanes, i moltes famílies fèiem el dinar tradicional del quart dia de la festa a les pinedes de Montgó la mar de divertits.

Joan MORERA

**CARNS i EMBOTITS
DE QUALITAT**

Pere Gardella

ESPECIALITATS:

**BOTIFARRA NEGRE, BLANCA
CATALANA I FUET**

**Carrer del Port, 26
Telèfon 77 06 05**

L'ESCALA

POEMA MARINER

“EL FAT INELUCTABLE”

Mar blau,
maragda encisada;
un marí s'està acabant,
vol veure'l però
per última vegada,
per aclucar-ne els ulls
al xipolleig de les onades.

L'ha sempre estimat,
ha viscut, ha jugat;
ha sofert i ha gaudit
al llarg de ses llongades.

La tramuntana s'atansa
i fidel l'afalaga,
revifant amb el seu alè
el caliu d'aquella brasa.

El golf és bell
arrissat pel vent que el besa
i l'amilyaga;
no el veurà més...
és un vell fanal que s'apaga.

Està cara al cel,
fixa al lluny la mirada;
records de joventut revenen...
de no veu a sa mare!

Cants de sirenes a l'entorn,
el seu horitzó s'acaba;
navega ja cap al Gran Mar...
no és però una mar blava!

Joan VICENS i MENSIÓN
L'Escala

Caixa de Girona

Plaça Víctor Català, 9

L'ESCALA

ABUNDÀNCIA I SOLIDARITAT

Invitat a col·laborar amb unes ratlles al llibret de la Festa Major, m'ha mancat inspiració per trobar un tema idoni i original alhora, com m'hauria agradat, i m'he vist obligat a "camuflar-me" en unes disquisicions informals.

Resulta indispensable intercalar en l'activitat humana uns dies d'oci, d'esbarjo, d'esplai, per poder reprendre després, amb renovades energies, les feines quotidianes ineludibles. I això vénen a representar les festes que celebrem els pobles i ciutats de tot el món.

En un principi, aquestes festes tenien un caràcter marcadament religiós –a Egipte, en honor dels seus morts i els seus déus; a Grècia, amb motiu dels jocs olímpics, així com a Roma; entre els jueus, els cristians, etc.–, aspecte que ha desaparegut majorment en els nostres dies, en què han anat adquirint fonamentalment unes característiques clarament lúdiques i d'esbarjo.

JULI
PERRUQUER
L'ESCALA

La Torre, 41, 1.er - Telèfon 77 01 18

Quan jo vaig arribar per primera vegada a la nostra vila, allà pels anys quaranta, era justament durant les diades de la Festa Major. Acompanyat pel meu amic Salvador Tasis vaig fer-me càrrec ràpidament del caràcter i ambient de la festa, tan diferent, quan ho recordo, del d'ara. Ara no hi ha tartanes i la millora econòmica és palesa; també el progrés tecnològic ha transformat absolutament les característiques peculiars d'aquesta simpàtica i xamosa vila. El progrés és evident.

Però això no ens ha de fer perdre la consciència que no tothom, pertot, gaudeix del nostre benestar actual. Cal que no oblidem, enmig de l'abundància, l'esperit de solidaritat que no ens ha de mancar mai envers els més necessitats. Ni defugir l'obligació moral que tenim com a humans respecte al proïsme, tractant, en la mesura de les nostres possibilitats, de pal·liar les tràgiques desigualtats avui existents.

I és a l'escola, on germina l'educació de les futures generacions, on ha d'arrelar, així mateix, l'impuls moral i ètic que pot fer-ho possible en un proper avenir.

I esperant que em perdoneu aquestes reflexions inspirades, com us n'haureu adonat, per un esperit professional que mai no declina, només em queda desitjar-vos ben cordialment una molt feliç FESTA MAJOR.

Antoni VILA

VIDEOGRAMA

*Us desitja
Bona Festa!!*

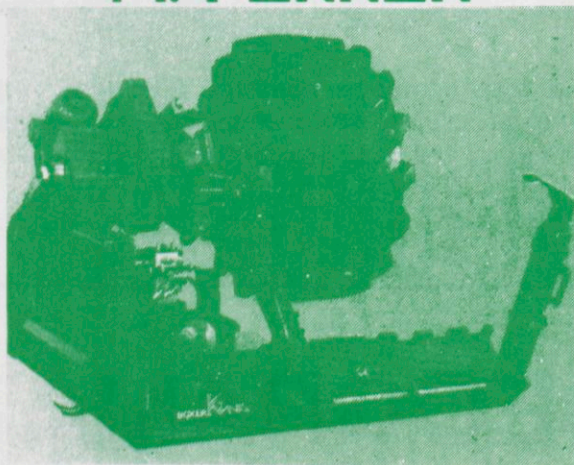
Carrer La Torre, 40 - Tel. 77 26.15
L'ESCALA - Girona

SERVEI

MICHELIN

M. FERRER

RECAUTXUTATS I EQUILIBRAT ELECTRONIC DE RODES

**REPARACIO I VENDA DE TOTA CLASSE DE CAMBRES
I PNEUMATICS DE TURISME, CAMIO,
MAQUINARIA AGRICOLA, ETC**

**Ens trobarà a la carretera de
Vilademat a T. de Montgrí
CLOSA D'EN LLOP**

(AL COSTAT DE L'HOTEL DELS PINS)

Telèfon 77 12 64

L'ESCALA

Velocidad: 155 Km/h.
3,6 litros a los 100 Km.
Record del Mundo.

AX
DIESEL

CITROËN

Agent Oficial

Tallers Ferrer

JAUME FERRER

Closa del Llop s/n - Tel. 77 12 64

L'ESCALA

ENTREPANS

EL DULL

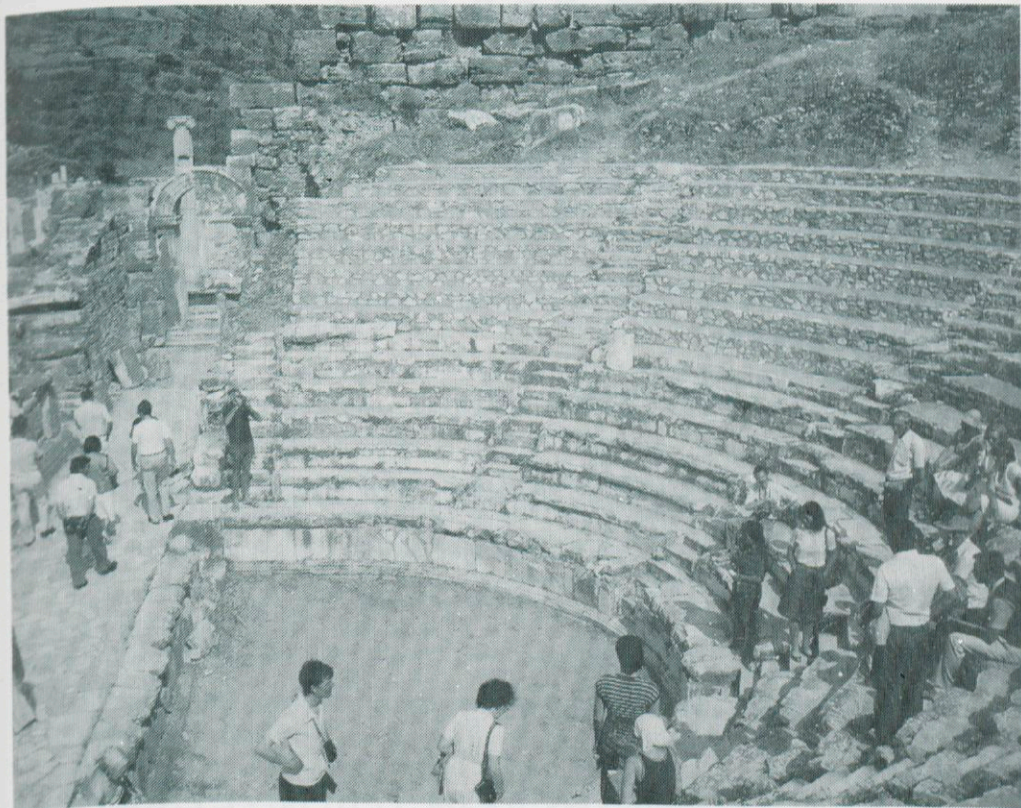
Sta. Màxima, 5

L'ESCALA

A ON ANEM DE VACANCES? AFEIXUGATS DESPRÉS DE VACANCES? FEM O DESFEM LES VACANCES?

Els meus bons amics capellans anglesos, que tenen una torre a Platja d'Aro per a anar-hi a descansar, m'explicaven un dia que els habitants de la Gran Bretanya viuen sempre pensant en les vacances. No com els escalencs que "en vivim", de les vacances.

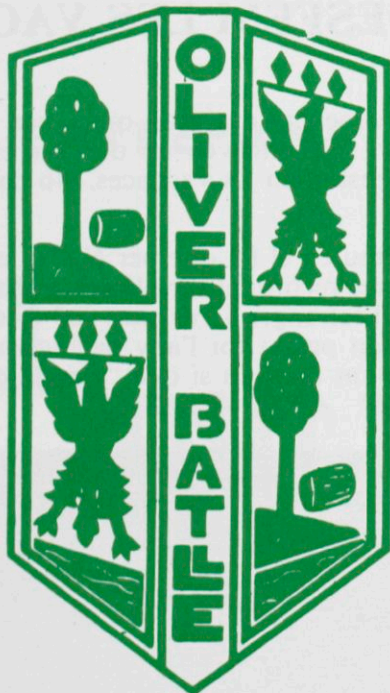
L'explicació o secret rau en el fet que per Nadal les projecten, a l'estiu les fan i a la tardor passen hores recordant i explicant els esdeveniments i les trifluges dels dies passats a l'estranger i revisant les fotografies i vídeos de les vacances. O sigui que s'han passat tot l'any paladejant llurs vacances: abans, durant i després, fins al punt que ells sí que "viuen" de les vacances i per les vacances tot l'any.

Les vacances haurien de suposar no únicament un canvi de ritme sinó també un enriquiment de la persona.

PASTISSERIA * BOMBONERIA

FUNDADA EN
1854

Es complau en oferir-vos les seves escollides elaboracions

**REPOSTERIA FINA
PASTES DE TÈ
PASTES SALADES I CANAPÈS
PASTISSOS GELATS i
GELATS ARTESANALS**

i la seva especialitat
ESCALONS

c/ Maranges, 6 - Tel. 77 01 80 - **L'ESCALA**

Ara, els turistes ja les han fet i ha arribat l'hora de realitzar-les nosaltres, que hem estat fermats a l'estaca aquests mesos. A l'Escala, en aquests dies de setembre, no es parla d'altra cosa:

– “A on aneu de vacances?”

I tothom en comenta els detalls i croquis de llurs projectes, assaborint ja uns dies d'esbargiment i “d'amplius me”, com deia la meva mare.

Considerant el ritme de treball intensiu que els escalencs portem durant els mesos d'estiu, bé ens mereixem uns dies d'esplai i d'assossegament. Però em temo que no sempre sabem aprofitar aquest temps preciós i malversem els diners emprats i la mateixa salut.

Diuen que les vacances són un reflex i un ressò de la nostra vida: segons vivim, així descansem. Si hem sucumbit a les grapes del consumisme, no viurem les vacances sinó que les consumirem. Si som individualistes, ens aïllarem i no aprofitarem aquests dies per relacionar-nos i sempre tornarem a casa més esgotats i extenuats que el dia que en vàrem sortir. Seria lamentable per nosaltres i per tots els que ens envolten.

Per tant, i vist això, ens podríem preguntar:

– Què són les vacances i com podríem aprofitar-les?

Anem a les arrels. Deixo la màquina d'escriure per a anar a la recerca del diccionari de llatí –que està ple de pols– o veure'n l'etimologia del mot VACANCES, que ve del verb *Vaco-as-are*, que significa “estat buit, desocupat, estar lliure de, estar desprovist de, tenir temps per...” O sigui que, per entendre'ns, vacances vol dir desenganxar-se de tot per desintoxicar-se de les tensions acumulades, tenir temps per a nosaltres mateixos, per llegir, per flexionar, per dedicar-nos a allò que no hem pogut fer durant l'any i, especialment, alternar amb els familiars i amics.

Les vacances haurien de suposar no únicament un canvi de ritme sinó un enriquiment de la persona. Però això només depèn de nosaltres, de com planegem i vivim aquests dies tan preuats.

Si a la tardor tornem a casa nostra més cansats i afeixugats, haurem perdut el temps i els diners. D'altra banda, si arribem a casa relaxats i enriquits, haurem aprofitat aquest temps de lleure i esplai.

I que consti que, tot i que el bisbe ens “mana” fer vacances, com que no trobo ningú per rellevar-me, aquest any no les podré fer. És trist però aquesta és la realitat. Jo no puc pas tancar “la botiga”.

De totes maneres, us desitjo a tots que tingueu i disfruteu d'unès bones i ben profitoses vacances.

Mossèn Salvador JUÉ

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES
ASSEGURANCES
LLOGUERS

Carrer del Port, 2 - 4 - Tels. 77 01 91 - 77 20 78

Avgda. Montgó, 1 - Tel. 77 12 53

Telex 57260 - Fax (972) 77 20 79

L'ESCALA

*"la Caixa" és sempre present
en les manifestacions tradicionals
de la nostra terra.*

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

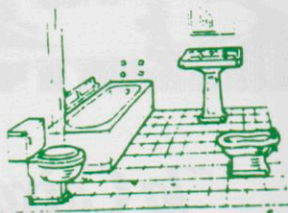
FUSTERIA

Esteve Ribas

c/. Riera, 50

L'ESCALA

ELECTRICITAT - FONTANERIA

Ramon Pratsevall

c/. Germans Masferrer, 37

Telèfon 77 05 25

L'ESCALA (Girona)

FICCIÓ O REALITAT: EL LECTOR QUE JUTGI

Era de nit. L'habitual remor del carrer ja havia anat a la posta. No es veia ningú ni se sentia cap conversa, sols un feble xiuxiueig que sortia per les escletxes de les finestres veïnes m'arribava minvat d'intensitat. Hi havia tranquil·litat al barri i els seus habitants estimaven i valoraven el silenci, tan necessari per al descans nocturn després de la tasca diària.

Havia arribat el moment idoni per deixar caure el cos cansat sobre el llit, "cel de la Terra" com alguns el defineixen, i no pensar en res més que en dormir. La nit era propícia i la pau regnava al barri; el descans, doncs, semblava assegurat.

Vaig adormir-me ben aviat perquè al dormitori el silenci era absolut. Aquell xiuxiueig que sortia per les escletxes de les finestres veïnes ja no m'arribava i un repòs plaent i reparador afavoria el meu son. Tot d'una, però la meva sort canvià. El silenci s'estroncà de sobte. Un rum-rum estrepitós i terrorífic envaií el barri i la seva veu entrà al dormitori, calant de manera inesperada.

Vaig aixecar-me perquè aquell soroll cada cop s'endinsava a la meua oïda amb més intensitat. Era una remor intermitent que no parava del tot. Llavors vaig obrir la finestra per esbrinar la causa d'aquella fressa tan desagradable. En treure el cap, no em va estranyar gens veure uns joves que entraven i sortien del barri conduint eines motoritzades a gran velocitat. No era la primera vegada que aquell fet passava, però sí la pitjor.

Aquella nit tot el veïnat es va sobresaltar. Fou una nit llarga i poc reparadora. Ningú no podia agafar el son, estroncat per uns brètols que estudiaven la millor manera de molestar la gent.

El dia següent era feiner, però aquells joves segurament no ho sabien perquè per a ells tots els dies eren festius. Es desconeix què va ser d'ells després d'aquella inoportuna aparició; però se sap que ningú del barri desitjava tornar-los a veure.

Aquell fet va entrar a formar part de la història pròpia del barri, com un malson que no es voldria assumir, com un record desagradable que no es desitja tornar a viure. Ara sols ens queda l'esperança que situacions com aquesta es resolguin aviat i que esdeveniments d'aquesta índole no es repeteixin.

Tant de bo que, a curt termini, els nostres anhels es vegin realitzats. Que així sigui.

Pilar Pellicer de Gispert

L'Escala, a 14 de juny de 1990

FICCIÓ O REALTAT:
EL LECTOR QUE JUTGI

Restaurante Mesón del Conde

Sant Martí d'Empúries

Sant Martí d'Empúries - L'Escala - Tel. 77 03 06

Salaons d'Anxova

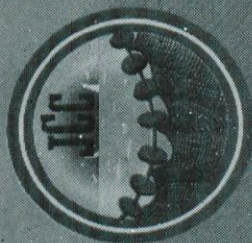
Pes brut: 3.650 grs.

Pes net: 1.550 grs.

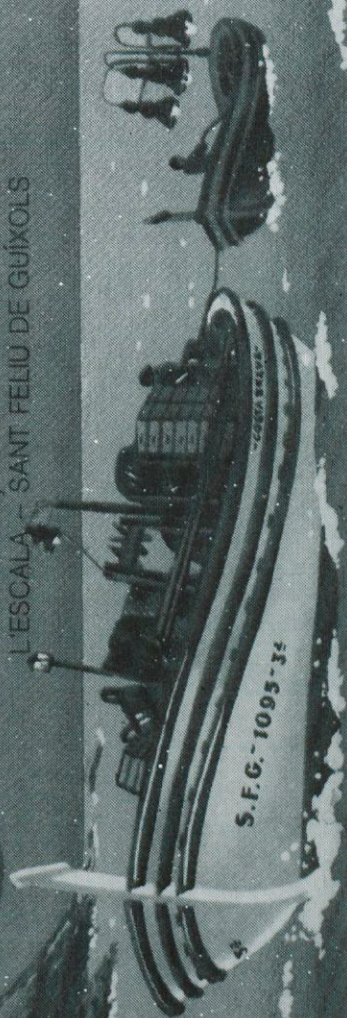
CASA CALLOL I CALLOL

Fundada l'any 1810

L'ESCALA - SANT FELIU DE GUÍXOLS

SARDINES A LA SAL MORRA
PESCA SALADA
PEIXATERIA

JOAN CALLOL I CAMÚS

Sant Domenec
17200 SANT FELIU DE GUÍXOLS
Costa Brava - Espanya

N.º Registro: 205563GE
Composició elaborada amb productes naturals:
Anxova, Sal, pebro i aigua.
Consumir preferentment l'obra de

INTERHOME

A todos los **propietarios** de apartamentos vacacionales en **cualquier lugar de España** que no solo quieren pagar y pagar, sino **cobrar**. Más de 25 años de experiencia en el alquiler de casas y apartamentos son la mejor **garantía**. Le informamos cada mes sobre las reservaciones previstas y le proporcionamos una **óptima clientela**. Publicidad gratuita y pagos puntuales son algunas de las muchas **ventajas** que le ofrecemos.

Representado por: ENRIQUETA PALAU

C/. Perxell, 41 - Tel. (972) 77 13 11

Fax 77 03 60

17130 L'ESCALA

VENTA DE VILLAS, CASAS, APARTAMENTOS

FINCAS PADRÓ

S. L.

VERKAUF - SALES - VENDES - VENTES

C/. Perxell, 41 - Tel. (972) 77 14 84 - 77 13 11

Fax 77 03 60

17130 L'ESCALA

COMPLANTA DEL SOL, EL MAR I EL VENT

La nena juga a la corda
a la voreta del mar;
el zèfir, el sol i l'aigua
s'han volgut apariar.

Ones i ones se segueixen
en un passar i traspassar.
A la nimfa el sol li daura
l'esquena i es vol banyar.

“No t'allunyis, filla meva”,
li diu la mare amatent.
“Si véns –li diuen les ones–
el teu cos bressolarem”.

El mar li posa i li lleva
el seu mantell sobirà;
la nimfa salta i capbussa
veient l'onada arribar.

El sol li encén el visatge;
la nena s'està cansant;
més el mar, galant, l'ànima:
“les ones et portaran;

tu cavalques en llur cresta
de blanca escuma de sal;
renillant i crina a l'aura
de franc corser et serviran”.

La nimfa hi munta contenta:
“quin joc més apassionant!;
quant suaus en són les ales
d'aquest destrer voleiant!”.

Però el vent té molta enveja
i és molt més fort que la mar;
tot d'un cop n'infla la gola
per a puixantment bufar.

El mar esfereït, crida,
deixant prompte de jugar:
“Para't, vil tramuntanada
que la nina plorarà!”.

El mar, impotent, gemega
ja que el vent no escolta pas;
la nina és arrossegada
vers abissal desenllaç.

“Vine, corre, mare meva;
afanya't, m'estic negant!”
La dona, esglaiada, llença
un xisclet horripilant.

Una onada la fa caure;
ella amb fe es posa a invocar
al sol, del vent antagònic;
i el sol no tarda a manar.

“Calma't, mistral avorrible;
el meu reialme és de Pau!”.
I la bonança retorna,
i el mar esdevé suau.

Abraçades mare i filla,
prostrades lloen el sol;
eixutes les cabelleres
i eixuts els plors del condol.

Venerant la seva terra,
la nimfa, –la humanitat–,
detesta el vent de la guerra
i vol Pau i Llibertat.

El mar és espill de vida;
el vent és pauta de dol;
claror d'amor n'és la mare;
fulgor de Pau n'és el sol.

Jaume SADERRA i RIERA

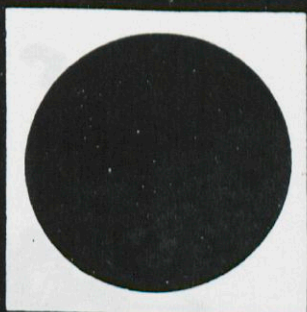
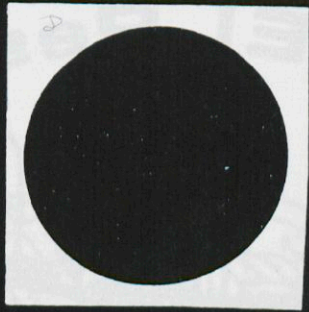
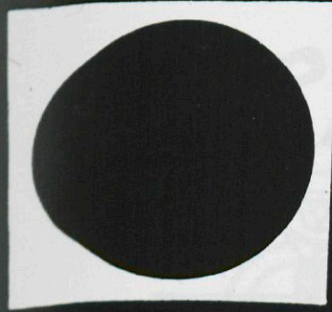
**BANCO
BILBAO
VIZCAYA**

L'última paraula en banca.

Sucursal a **L'ESCALA**
c/ Pintor Joan Massanet, 25
Tels. 77 04 54 - 77 04 58

Agència núm. 1
Platja de Riells
Tel. 77 03 54

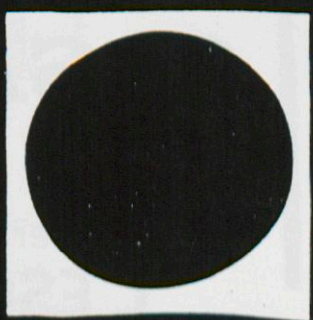
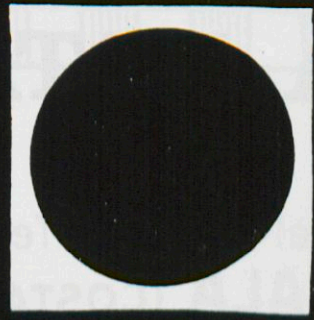
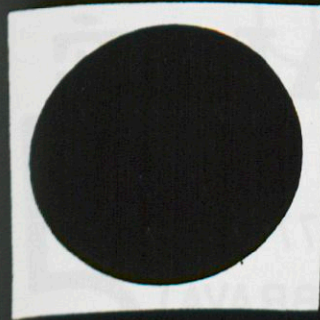

MAGATZEMS

CARNE

SOUVENIRS ; OBJECTES DE REGAL

C/. PUIG SUREDA, 13 * TEL. 77 03 89 * L'ESCALA (COSTA BRAVA)

Bar El Pescall

Avgda. Ave Maria, s/n.

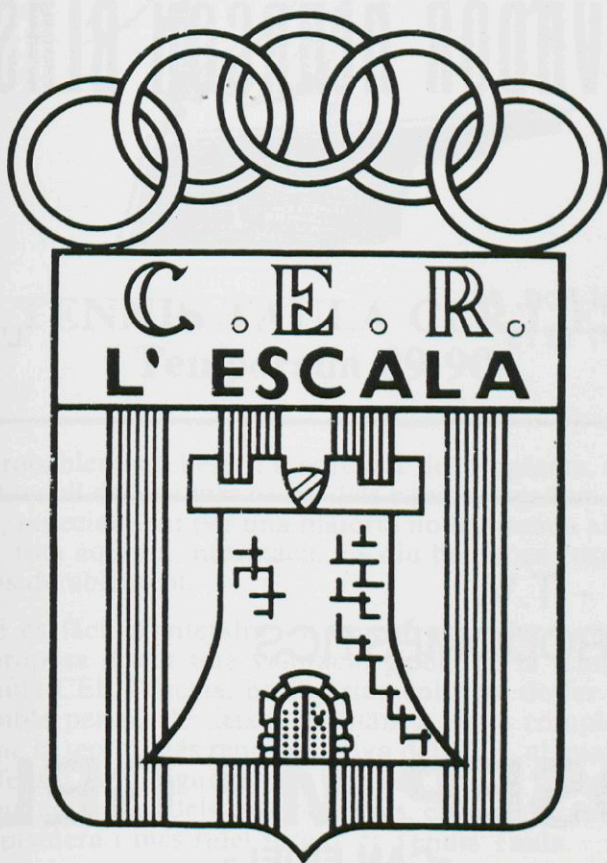
L'ESCALA

NOVETATS **CASA BATALLÉ**

Carrer del Port, 47 • Tel. 770215

L'ESCALA (COSTA BRAVA)

FARMACIA

SALVADOR ALARCON BLASCO

Carrer del Port, 44
Telèfon 77 13 75

L'ESCALA

**RÀDIO - T.V.
ELECTRODOMÈSTICS**

JOSEP M.ª GELI

«CAN FIDEL»

Carrer del Port, 39 - Tel. 77 00 98 - **L'ESCALA**

CLUB TENNIS TAULA CER L'ESCALA Temporada 89-90

És aquest probablement, l'escrit més feixuc del programa, escrit que, un any sí i l'altre també recull dades i més dades dels equips, jugadors, resultats, etc.. Es repetitiu i cansí, especialment per una majoria no habituada al Tennis Taula i a qui, òbviament, tota aquesta informació els diu ben poca cosa, ans el contrari, els avorreix considerablement.

Però també és fàcil d'entendre –si es vol, està clar– que, vist des d'una òptica que es proposa donar una valoració global de la temporada 89-90 del Club Tennis Taula CER l'Escala, necessàriament hem de fer ús de tot el rigor informatiu possible per tal de deixar constància de la completíssima activitat que porta a terme la secció més representativa del CER, al qual pertanyem i que sempre hem defensat amb dignitat, per bé que l'Entitat sempre ha correspost i segueix comptant, com a un dels seus objectius, el foment i la promoció de l'esport de la seva primera i més fidel secció: el Tennis Taula.

I és que amb vint-i-tres anys d'existència com a club federat, des de la temporada 67-68, no es pot parlar de Tennis Taula a l'Escala sense referir-nos al CER, com tampoc no té sentit parlar del CER, sense tenir-ne en compte el seu màxim exponent, el Tennis Taula.

Ja sabem que comptem amb un minvadíssim recolzament dels organismes competents, atès l'important volum de competició a les diferents categories i equips i donades les fites que darrerament s'han anat aconseguint com a conseqüència de l'evolució que han experimentat club i jugadors.

A nosaltres, tampoc no se'ns escapa la preocupant manca de sensibilització al fet que una entitat esportiva local militi a 1ª nacional, amb tot el que

Jocans

Jocans

CARNISSERIA
XARCUTERIA

BOUCHERIE
METZGEREI

Avda. Montgo, 23 Tel. 77 27 01
Riells - L'ESCALA

comporta de mantenir-se a tal nivell i disposar de la infraestructura de club adequada, ja des de la base fins a donar el salt al primer equip.

Però tot i aquests factors, tot i les dificultats, el club treballa i ho fa especialment a partir d'una promoció esportiva de nens, a tots els nivells: iniciació, seguiment, tecnificació, preparació per competir, etc... I es treuen jugadors, no pas amb quatre dies, sinó a través d'una tasca d'una colla de temporades, a la qual constantment hi estem donant voltes per trobar la millor solució i els millors avantatges per als nostres jugadors. I d'aquesta manera ens hem guanyat un nom. No només és el CER l'Escala el millor club de Girona, sinó que actualment és un dels millors de Catalunya, i amb uns resultats fora de tota discussió: consolidació a 1ª nacional per segon any, després de l'ascens a la temporada 87-88; millor equip sènior de Girona, amb dos juvenils de primer any a l'equip com són en David González i en Pere Riembau; i comptant també amb el millor aleví de Catalunya 89-90, en Josep M.ª Vargas.

EL CER ES CONSOLIDA A 1^a. NACIONAL

Comencem per la competició de més transcendència, la 1^a. nacional, on es donaren aquests resultats al llarg de la lliga:

CER l'Escala 3 - l'Hospitalet 5 (Junyent 3, Alcaraz 0, González 0)

Olesa 0 - CER l'Escala 5 (Junyent 2, Alcaraz 2, González 1)

CER l'Escala 5 - Vic 2 (Junyent 2, Alcaraz 2, González 1)

Amistad Tenerife 3 - CER l'Escala 5 (Junyent 2, González 2, Alcaraz 1)

CER l'Escala 5 - Orfeó Gracienc 1 (Junyent 2, Alcaraz 2, González 1)

Els resultats obtinguts pel club són, entre d'altres coses, fruit d'hores i hores d'entrenament passades en aquesta sala.

**CARNISSERIA
CASAS**

Plaça Víctor Català, 6 - Tel. 77 00 93 - L'ESCALA

FORJA, ALUMINI
I PORTES BASCULANTS

Serralleria Sués, S. A.

Avda Girona, 54
Tel. 77 04 67

L'ESCALA
(Girona)

Farauto Calella 2 – CER l'Escala 5 (Junyent 3, González 1, Alcaraz 1)
CER l'Escala 0 – Ripollet 5 (Alcaraz 0, González 0, Riembau 0)
L'Hospitalet 5 – CER l'Escala 4 (Junyent 3, Alcaraz 2, González 0)
CER l'Escala 5 – Olesa 0 (Alcaraz 2, Riembau 2, González 1)
Vic 5 – CER l'Escala 4 (Junyent 3, Alcaraz 1, González 0)
CER l'Escala 4 – Amistat Tenerife 5 (Junyent 2, Alcaraz 2, González 2)
Orfeó Gracienc 4 – CER l'Escala 5 (Alcaraz 3, González 1, Riembau 1)
CER l'Escala 5 – Farauto Calella 1 (Junyent 2, Alcaraz 2, González 1)
Ripollet 5 – CER l'Escala 1 (Junyent 1, Alcaraz 0, González 0)

Per segon any consecutiu, el CER l'Escala ha pres part a la lliga nacional de 1ª divisió, zona nord, grup parell, amb un balanç de 8 partits guanyats i 6 de perduts, ocupant la quarta plaça, darrera del Ripollet –que ha pujat a Divisió d'Honor–, Vic i l'Hospitalet, i per davant del Farauto Calella, Amistat Tenerife, Orfeó Gracienc i Olesa. El lloc que finalment s'ha aconseguit és una bona classificació, tenint en compte que aquest grup era el més competitiu dels quatre que formen la 1ª divisió estatal.

Ramon Junyent, base indiscutible de l'equip, va anotar 24 punts de 29 possibles. Jaume Alcaraz, segon jugador i que ha fet les funcions d'entrenador del club, va ser molt útil per bé que més irregular, amb 19 punts guanyats i 13 de perduts.

El juvenil escalenc David González, tercer jugador, va tenir un inici prometedor –recordem especialment el partit del dia del Vic i el jugat a Tenerife– però no va acabar de tenir una temporada satisfactòria, demostrant que, tot i els progressos i la maduresa que va adquirint, encara no l'hi ha pres del tot la mida a la categoria. Aconseguí 9 punts i en deixà escapar 20.

El quart jugador, el també juvenil escalenc Pere Riembau, prengué part en pocs partits, concretament en quatre –anotà 4 punts de 10 possibles– i demostrà que, amb la facilitat i agressivitat innates, per poc que logri centrar-se una mica més i assereni el seu joc, és un jugador vàlid com el que més. Hem de ser conscients però que en aquesta categoria s'ha de treballar de valent, ja que ens trobem jugadors d'alt nivell, alguns de joves molt bons i d'altres amb experiència de Divisió d'Honor, tot el qual fa que jugar a Primera, per al jugador que surt de la competició provincial sigui una “altra història”, una autèntica prova de foc, gens fàcil de superar. Assimilar les dificultats que això comporta i preparar-se bé físicament, tècnicament i mentalment és tot un repte.

No voldria cloure el comentari de la 1ª nacional sense destacar un partit: el que es jugà a Barcelona entre l'Orfeó Gracienc i el CER, amb victòria escalenca per 4 a 5, amb dos juvenils de primer any a l'equip –González i Riembau– i aconseguint un punt cadascun d'ells. I remarco aquest fet perquè, jugar a 1ª nacional i a Barcelona, amb dos jugadors formats en les categories inferiors del club i puntuant, és una prova inequívoca del bon funcionament de l'entitat, del que es proposa i de quina és la pauta a seguir: que els jugadors de casa puguin prendre part en el primer equip a la màxima categoria possible.

De la Divisió d'Honor, no en volem ni sentir parlar. No és el moment de fitxar jugadors superqualificats que ens permetin pujar a la màxima categoria. Seria anar a una categoria fictícia, irreal, no la que ens correspon, no la que demanen els més avançats jugadors locals. Sí és, en canvi, el moment de poten-

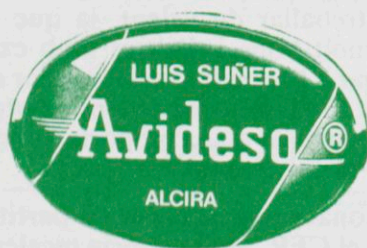

EXCLUSIVES BELLCAIRE, S.A.

CONGELATS - GELATS - PASTISSERIA

Ctra. L'Escala, s/n. - Tels. 78 82 38 - 78 81 18
17141 BELLCAIRE d'Empordà (Girona)

DISTRIBUÏDOR DE:

ciar aquests jugadors i arriscar si convé, per bé que això suposi prescindir d'alguns dels dos jugadors fixats, encara que representi no quedar tan ben classificats. Hem de confiar en els nostres, donar-los oportunitats i que siguin ells qui defensin la categoria.

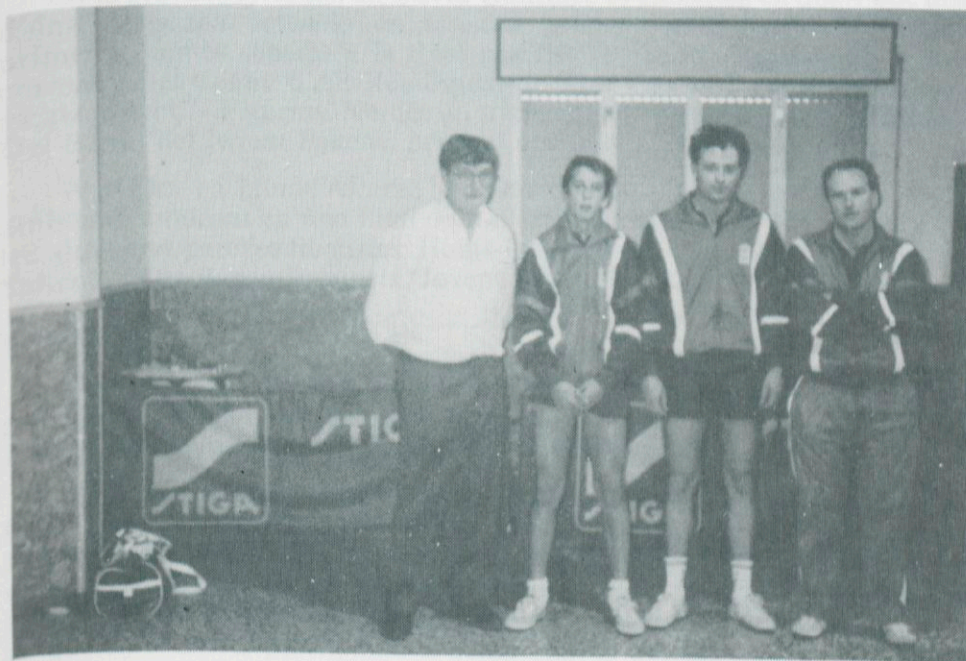
DE LA PRETEMPORADA A BELLVER AL TORNEIG FIRES GIRONA-89

A finals d'agost, igual que els anys anteriors, tenia lloc a Bellver de Cerdanya l'habitual "stage" de pre-temporada. Entre els jugadors convocats per la Federació Catalana, s'hi trobaven en David González, en Pere Rieimbau i en Josep M.ª Vargas.

Precisament mentre tenia lloc aquesta concentració, a Cassà es jugava la desena edició de les 24 Hores. Aquesta coincidència va suposar que el nivell a les categories infantils i juvenils no fos el d'altres temporades, en trobar-se absents de la competició els màxims candidats a les 24 Hores.

D'entre la representació escalenca a Cassà, hem de mencionar en Robert Coll, novè d'entre més de cinquanta infantils; l'Albert Surrell, vuitè d'entre una trentena de juvenils; i en Joan Sues, desè entre els sèniors, amb una participació que superava el centenar de jugadors.

A Bagà, localitat a la Serra del Cadí que té un dels millors equips de la Divisió d'Honor, tenia lloc el 16 de setembre el I Open Aleví Català, amb una clara finalitat de promoció del més menuts jugadors de Tennis Taula de tot el territori català. D'entre més d'una trentena de participants, en Josep M.ª Vargas –que va voler jugar tot i lesionat– era tercer, mentre que en Sergi González quedava onzè.

Jugadors i delegat de l'equip de 1.ª nacional, temporada 89-90.

NOVETATS - TEIXITS
ARTICLES PER A LA LLAR

Emili Puig Giralt

c/. Pintor Joan Massanet, 6

c/. Enric Serra, 4

Telèfon 77 03 52

L'ESCALA

Carretera s/n

Telèfon 78 80 12

ALBONS

El diumenge 29 d'octubre es jugaren al Pavelló de Palau de Girona les finals del Torneig Fires Girona-89, a les quals, un any més, hi hagué nutrida i exitosa representació escalenca.

D'alevins, en Josep M.ª Vargas guanyava en Sergi González. D'infantils en Robert Coll, tot i fer un bon partit, perdia amb en Dani Ortíz del FD Cassanenc. De juvenils, en David González va perdre, en un partit molt anivellat, davant Cadenas del Jovent Saltenc. De sèniors, Jaume Alcaraz superava Joan Sues. I per últim, de veterans, en Daniel Sabrià perdia amb Navarro, del FD Cassanenc.

LA COMPETICIÓ PROVINCIAL

A les competicions territorials de Girona s'ha mantingut una línia molt regular ocupant a totes elles els primers llocs. Per equips, s'han aconseguit tres campionats –primeres, segones i veterans– i, a totes les altres, la segona plaça, mentre que a individuals i dobles, fins i tot, s'han millorat els resultats de la temporada anterior.

PRIMERES

Per equips, el CER ha confirmat, per vuitena temporada consecutiva, la seva supremacia gironina a la màxima categoria sènior. Jaume Alcaraz, David González i Pere Riembau formaven l'equip base. Es guanyaren dotze dels catorze partits i es cediren únicament el partit de Cassà per 5-4, amb la baixa de David González, i el darrer partit, jugat a casa amb el CN Figueres, amb la lliga ja decidida, per 3-5, i en el qual l'Albert Surrell substituïa l'Alcaraz.

A la prova individual, en David González es classificà en quart lloc després d'una destacada actuació en la seva primera participació a l'individual primeres, només superat a la final per Esteve Homs –jugador de l'Olot que entrena en el Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat– i per Manel González, escalenc del CN Figueres. Només un triple empat entre ells –els dos González– i Del Barrio del Jovent Saltenc, privà el nostre representant de la segona plaça.

A dobles, en Jaume Alcaraz i en David González eren campions i ho feren amb gran autoritat en una final d'un nivell més que acceptable. Guanyaren bé les altres tres parelles finalistes: Homs-Llagostera (Olot), Cadenas-Puig (Jovent-Saltenc) i Del Barrio-Busquets (Jovent Saltenc).

SEGONES

Feia una colla de temporades que no s'aconseguia el provincial de segones per equips i ens havíem de conformar amb la segona plaça, ja sigui darrera del Jovent Saltenc, ja sigui darrera del FD Cassanenc.

Amb en Pere Riembau pletòric, anotant 23 de 26 punts jugats, el sènior Fèlix Guanter (18 de 25), el també juvenil Albert Surrell (16 de 27), l'alevi Josep M.ª Vargas (14 de 19) i l'infantil Robert Coll (7 de 13), l'equip de segones va dominar la lliga des del primer moment i només perdé dos dels setze partits jugats, precisament els que ens enfrontaven amb la Bisbal, tos dos per 4-5, per bé que en el darrer partit, amb el campionat ja decidit, no jugaven ni en Pere Riembau ni l'Albert Surrell.

**LLIBRERIA
PAPERERIA**

ROMAGUERA

C/. del Port, 26
C/. Pati Blau, sn.

Tel. 77 05 93
17130 - L'ESCALA

Confirmant el bon moment de joc de mitjans de juny –a les vigílies dels Campionats d'Espanya juvenils– en Pere Riembau triomfava a l'individual segones i, a la final, es desfeia de tots els seus contricants: Muntada (Palafrugell), Lavado (CN Figueres) i Díaz (Lloret).

A dobles, Surrell-Riembau varen estar a punt de guanyar però s'hagueren de conformar amb el segon lloc, després de perdre l'únic partit, molt disputat per cert, amb Muntada-Creixell (Palafrugell).

TERCERES

L'equip de terceres, amb un infantil –Robert Coll– i tres alevins –Josep M.ª Vargas i els germans Sergi i Sònia González– acabà la competició en segon lloc, després de vint partits entre la primera i la segona fase. D'haver pres part en tots els partits en Robert i en Josep M.^a, el campionat no s'hauria escapat. Però en aquesta categoria, del que es tracta és de jugar partits, independentment dels resultats.

ALEVINS

El mateix podríem dir dels alevins, on també s'ha obtingut el segon lloc, amb els germans Sergi i Sònia González, ja que en Josep M.ª Vargas –molt superior a la resta d'alevins de Girona– no hi prengué part.

En Sergi González era campió de l'individual aleví nens i la Sònia González era campiona també d'alevins nenes.

A dobles, Sergi González i Josep M.ª Vargas s'imposaven sense problemes.

INFANTILS

En el provincial infantil per equips, el FD Cassanenc comptava amb dos jugadors més experimentats, com són en Dani Ortiz i en Jordi Puigmolé. Davant d'ells, els nostres –en Robert i en Josep M.^a– no pogueren fer res i es varen veure clarament superats en els dos partits, per bé que no jugaren en el nivell habitual en ells. La victòria era molt complicada però el 5-0 en contra del dos partits és enganyós i la diferència entre un i altre equip no és la que indica el guarisme.

On sí varen triomfar en Robert i en Josep M.^a va ser a la prova de dobles, superant els oponents abans esmentats amb un resultat clar i contundent.

A l'individual infantil, en Josep M.ª Vargas quedà tercer –que no està gens malament tenint en compte que encara era aleví– per bé que disposà de les seves opcions, com a mínim a quedar segon, però perdé amb Puigmolé, a qui precisament 24 hores abans havia guanyat bé en partit de segones per equips.

JUVENILS

Un altre any es tornà a fallar en els mometns decisius. El Jovent Saltenc, només amb dos jugadors en condicions de puntuar, ens privava del títol que més anhelàvem. En David González perdia amb en Pere Cadenas i en Pere Riembau no podia ni amb aquell ni amb en Jordi Puig. Tant a Salt com a l'Escola succeïa el mateix i es perdien els dos partits per 5-3.

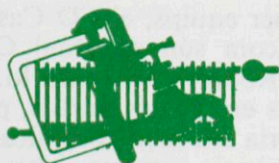
PEIXATERIA

XIFRA

c/. Sta. Màxima

Telèfon 77 01 45

L'ESCALA

RAMIRO PALAU, S. A.

LAMPISTERIA, ELECTRICIDAD, GAS

Plaça Muntanya Blanca, 4 - Tel. 77 13 11

L'ESCALA

Els components de l'equip juvenil del CER han aconseguit diversos títols provincials aquesta temporada, abans de prendre part en els Campionats d'Espanya a Mazarrón (Murcia) del 4 al 8 de juliol.

CALÇATS _____

Roseli

C/. Sant Pere, 43 - Tel. 77 21 78

C/. Empordà, 1 - Tel. 78 01 12

**L'ESCALA
VERGES**

Precisament, acabada aquesta competició, en Jordi Puig –en quedar sense equip després que el Jovent Saltenc sancionés en Pere Cadenas– fitxava pel CER l'Escala pel que restava de temporada per jugar als Campionats de Catalunya i Campionats d'Espanya.

A dobles juvenils, competició que despertà poc interès i motivació –sigui per l'època que es jugava i l'última, sigui per la poca participació, sigui pel poc que s'entrenen els dobles– Surrèll i Coll eren segons i Riembau i González, tercers.

VETERANS

Amb la mateixa autoritat que la temporada anterior, l'equip de veterans del CER, amb Joan Marquès i Daniel Sabrià, s'imposava a la resta d'equips: FD Cassanenc, AVAP de Girona i Palafrugell.

Molt interessant resultà la prova d'individuals que es jugà per eliminatòries a l'Escala i que tingué els millors moments a partir de les semifinals: per un costat, Daniel Sabrià, en un gran partit, sorprenia Manel Navarro del FD Cassanenc, jugador que s'havia imposat les últimes vegades; i per l'altra banda, en Joan Marquès no pogué amb el duríssim Àngel Del Barrio, jugador que crea nombrosos problemes a la majoria de sèniors a primeres. A la final, Del Barrio superava Sabrià clarament.

CAMPIONATS DE CATALUNYA INFANTILS I JUVENILS A RIUDELLOTS DE LA SELVA

Els dies 19 i 20 de maig es varen jugar els campionats de Catalunya Infantils i Juvenils amb la presència del nostre club a ambdues categories.

L'equip juvenil –amb David González, Pere Riembau i Jordi Puig– quedava cinquè d'entre setze equips, després de perdre per 3-0 davant el 7 a 9 en el partit decisiu de la primera fase i que ens impedia accedir a les semifinals.

Resultats de la primera fase:

CER 3 – A. Bros de Terrassa 1 (González 2, Riembau 1, Puig-Riembau 0)

CER 3 – Tarraco 0 (González 1, Riembau 1, Puig-Riembau 1)

CER 0 – 7 a 9 3 (González 0, Riembau 0, Puig-Riembau 0)

Resultats de la segona fase:

CER 3 – Dertusa de Tarragona 1 (González 1, Puig 1, Riembau-Puig 1)

Partit per decidir el 5è o 6è lloc:

CER 3 – Premià 2 (Puig 1, Riembau 1, Puig-Riembau 1)

L'equip infantil, per la seva part, tingué una notable actuació i hagués merescut una millor classificació que la setena plaça d'entre dotze equips. El partit decisiu, que ens hagués situat entre els quatre primers, es va perdre per

Pizzeria-Geladeria

Grill-Creperia

Port d'en Ferris, 1 - L'Escala

ABIERTO: 12 mañana a 3 madrugada

ESMORZARS

I BERENARS

GRANJA BAR

L'ARCADA

**ESPECIALITATS: ENTREPANS
XOCOLATA DESFETA
CREMA CATALANA
SUISSOS
XOCOLATA AMB XURRUS**

C/. Alfoll, 11

L'ESCALA

3-2 davant el Ripollet, amb un dramàtic final i desempat en el darrer punt. Amb tot, Robert Coll i, sobretot, Josep M.ª Vargas, jugaren molt i molt bé i defensaren el pavelló escalenc lluitant fins al darrer instant com pocs jugadors han fet.

Resultats primera fase:

CER 3 – Oleastrum Cambrils 1 (Vargas 2, Coll 0, Vargas-Coll 1)

CER 2 – Ripollet 3 (Vargas 2, Coll 0, Vargas-Coll 0)

Segona fase:

CER 1 – 7 a 9 3 (Vargas 1, Coll 0, Vargas-Coll 0)

Partit per decidir el 7è o 8è lloc:

CER 3 – Atòmic Bagà 0 (Vargas 1, Coll 1, Vargas-Coll 1)

D'ALTRES COMPETICIONS I ACTIVITATS

Al marge de la competició estrictament oficial, s'han portat a terme altres activitats, com per exemple les concentracions organitzades per la Federació

En Robert Coll tornà a ésser finalista del Torneig de Fires de Girona. Juntament amb en Josep M.ª Vargas, guanyà el provincial de dobles infantils, tingué una bona actuació als Campionats de Catalunya i jugà també els Campionats d'Espanya Infantils a Mazarrón (Múrcia) del 29 juny al 3 juliol.

ICENS

COL·LEGIATS N.º
11.154 - 13.976
51.193

AGENTS D'ASSEGURANCES

ASSESSORIA

TRAMITACIONS

ASSEGURANCES

**Embarcacions - Incendis - Accidents - Vidres
Responsabilitat Civil - Vehicles - Multi-riscs
Vida - Jubilació - etc.**

SUB-DIRECCIÓ DEL:
GRUPO ASEGURADOR

L'UNION DES ASSURANCES DE PARIS

L'Experiència de quatre
generacions al servei
del client !!

Sta. Màxima, n.º 8
Apartat de Correus, 33
Tel. (972) 77.04.24 - 77.00.96
Fax 77 04 24

L'ESCALA

Catalana, per bé que se n'han fet menys de les previstes i de manera una mica improvisada. Se'n feren dues de tercer nivell a les quals hi prengueren part en David González i en Jordi Puig, una els dies 6, 7 i 8 de desembre i l'altra els dies 9 i 10 de juny. També n'hi hagué una de segon nivell, els dies 12 i 13 de maig i a aquesta hi acudiren en Josep M.ª Vargas i en Robert Coll.

També ens hem de fer ressò del viatge a Alemanya, ja que del 18 al 24 de desembre una expedició del CER, acompanyats per Joan Sues i Pere Coll, integrada per David González, Robert Coll, Josep M.ª Vargas, i Dani Ortiz (Cassanenc) i Ivan Lavado (CN Figueres) es va desplaçar fins a la localitat alemanya de Hespe, prop de Hannover, en una mena d'intercanvi amb el club on entrena i juga el bon amic de Tennis Taula escalenc Christian Dröscher, jugador que sovint ve a l'Escala i entrena i visita el nostre club. Es disputaren alguns amistosos, s'entrenà amb jugadors d'aquell club i es va fer també una mica de turisme.

Al marge de dos torneigs de classificació –a Almendralejo i a Totana– on s'aconseguien bones classificacions, s'han jugat dos TOP, competició tots contra tots entre els millors 12 catalans de la categoria, dels quals hem de destacar el que es jugà a Barcelona els dies 3 i 4 de febrer i en el qual en Josep M.ª Vargas es proclamà *millor aleví de Catalunya*, classificació corroborada pel rànking de la Federació Catalana, a finals de temporada, i que és una fita extraordinària aconseguida per un jugador format en el CER i que compta amb unes immillorables possibilitats.

Fèlix Guanter

Ensenyar a jugar a tennis taula i contribuir a la millora i perfeccionament del jugador és una tasca poc reconeguda però sumament meritòria. En Dani Sabrià n'és un exemple molt eloqüent.

Santa Màxima. 29

Tel. 77 04 78

L'ESCALA

ESPECIALITATS EN TAPES
i MARISCS

Bar LA PUNTA

JOAN HUERVA

EL QUE TE BON PALADAR
SAP ON ES EL «BAR LA PUNTA»
I QUI S'HI VOL ENTAULAR
SI NO HO CONEIX HO PREGUNTA

Passeig Dr. Isern s/n

L'ESCALA

RENAULT

RENAULT

GARAJE FUMADO

Tel. 77 04 81

RENAULT

RENAULT

Joieria i Rellotgeria

J. Molinas

REPARACIONS - COPEES I TROFEUS ESPORTIUS

Carrer Pintor Joan Massanet, 26 - Tel. 77 05 48 - L'ESCALA

PERRUQUERIA

Maria

c/. Mig. 7

Telèfon 77 00 67

L'ESCALA

RESUM DE LES ACTIVITATS ESPORTIVES DEL PATRONAT MUNICIPAL DE L'ESPORT 1989-90

Passat el parèntesi de l'estiu, es van reprendre les activitats esportives de cara a la temporada d'hivern 89-90.

Setmanalment han passat per les nostres instal·lacions 824 infants i 382 adults (cal esmentar que tothom passa dues vegades la setmana), distribuïts en les activitats següents:

Infants:

Atletisme	22	Cros	50
Bàsquet	50	Voleibol	36
Bàdminton	40	Futbol Sala	60
Natació	36	Pre-esportiu	22
Gim. rítmica	24	Gim. esportiva	20
Tennis	32	Tennis taula	20

Total infants 412

Adults:

Manteniment	42	Bàdminton	15
Club Bàsquet	24	Club Voleibol	12
Futbol Sala	48	Sala musculació	25
Curset tennis	25		

Total adults 191

A continuació teniu un resum de les activitats que s'han realitzat cada mes:

SETEMBRE:

Els dies de la Festa Major, es va celebrar el II Trofeu Festa Major de Bàsquet i de Voleibol.

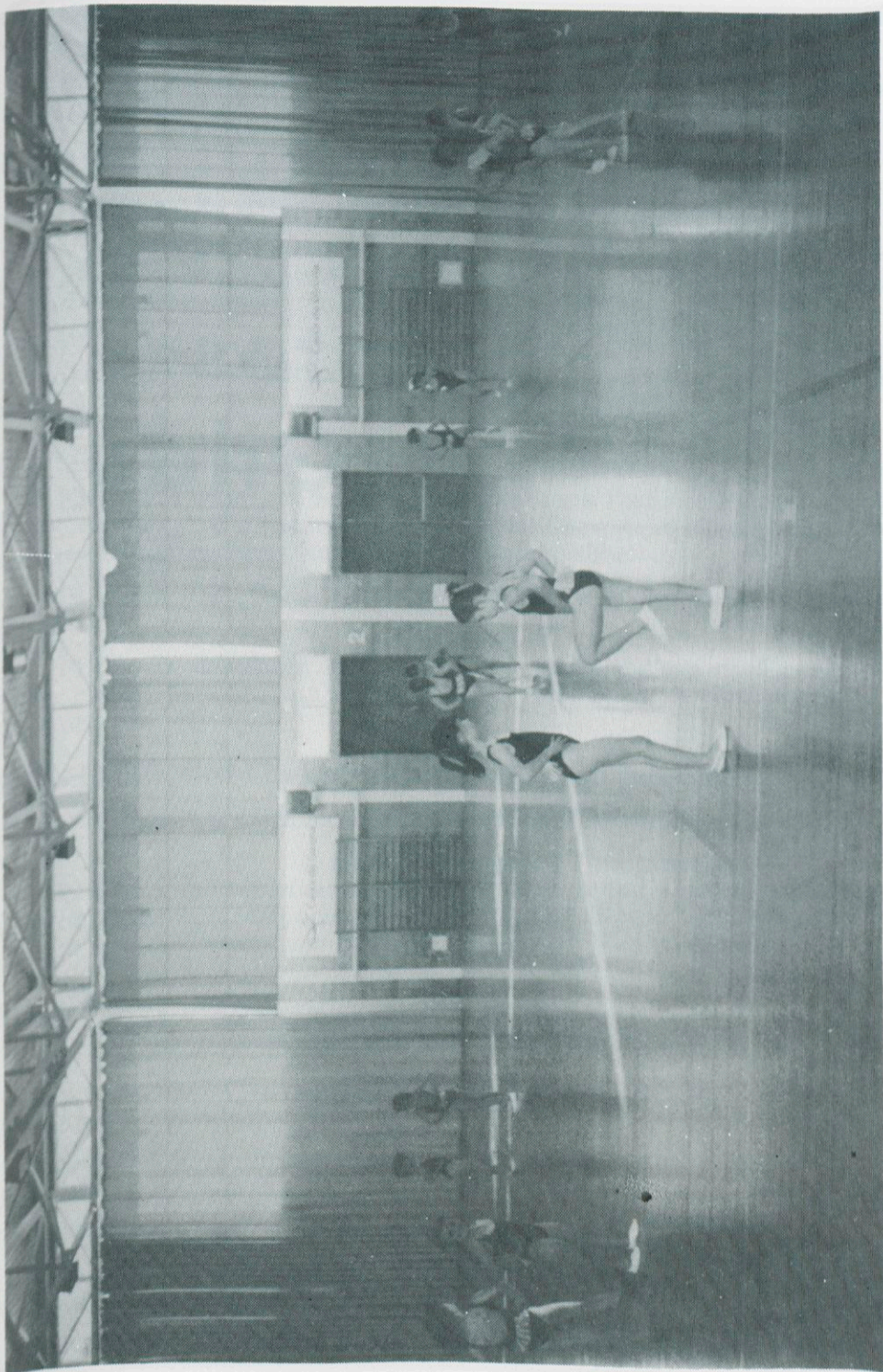
BOUTIQUE

مكتبة

Avda. Ave Maria s/n

Telèfon 77 04 37

L'ESCALA

Exhibició de les nenes de l'escola esportiva de gimnàstica rítmica.

Fotos Gildo

Laboratori Color - Revelat de rodets en 1 hora

Venda de Material Fotogràfic

Reportatges i Fotografies Carnet

Carrer, del Mar, 11
Telèfon 77 03 79

L'ESCALA
(Girona)

Dia 11, VII Festa de l'Esport. Hi van participar 150 ciclistes de totes les edats i amb bicicletes d'allò més variades i engalanades.

Es realitzen les inscripcions per les activitats d'hivern i els clubs comencen a preparar-se per a la temporada que comença.

OCTUBRE:

Comencen les activitats esportives i torna a sortir la revista *Flama*.

Vicenç Folgado es classifica primer en la XI Copa del Rei de Pistola Velocitat. I en els Campionats d'Espanya aconseguix la primera posició en Pistola Standard, que comporta un nou rècord d'Espanya.

El dissabte, dia 28, va començar el Campionat d'inauguració de les pistes municipals de tennis. Hi van prendre part 10 tennistes masculins i 3 de femens.

NOVEMBRE:

El dia 1, s'inauguren les pistes de tennis amb l'exhibició d'en Joan Marc i Puig, campió aleví d'Espanya, i les finals del Campionat d'inauguració, en què varen sortir guanyadors Rafel López i Patrícia Abbeloos.

El dia 11, se celebrà el III Cros escolar a la Urbanització Camp dels Pilans.

El dia 25, comencen les competicions escolars d'esports d'associació. El Patronat hi participa amb 3 equips de voleibol, 1 de futbol sala i 2 de bàsquet.

DESEMBRE:

Comença la II Lliga local de futbol sala al Pavelló. Hi van participar onze equips.

El dia 21, es va celebrar la II Festa de l'Esport amb l'elecció dels esportistes més destacats de la temporada 88-89. Els trofeus als esportistes més destacats en categoria sènior varen recaure en Ivonne Moya i Vicenç Folgado.

GENER:

El Club de Bàsquet segueix assolint bons resultats en la categoria sènior.

Els representants del Patronat de Bàdminton aconseguixen guanyar la gran majoria dels partits que varen jugar a Figueres.

Se celebra al nostre Pavelló la 1a Jornada de Gimnàstica Artística Escolar.

FEBRER:

Els atletes del Patronat participen en el Campionat Territorial de Cross a la Vall de Bianya.

Els jugadors dels equips juvenil i cadet de bàsquet aconseguixen la primera victòria de la temporada.

Tot

Boutique

I

Més

Ave Maria, 43
Tel. 77 12 03

FERRETERIA - ELECTRODOMESTICS

Josep Costals

Distribuidor de **CAMPING GAS**

Germans Masferrer, 41
Carrer del Port, 56
Telèfon 77 03 18

L'ESCALA

Les tripletes guanyadores dels Campionats d'Espanya de Petanca, jugats a L'Escala els dies 8, 9 i 10 de juny (Balear, Barcelonina i Alacantina).

Perruqueria

Imperi

---

unisex

Avgda. Montgó, 27 - Tel. 771003

17130 L'ESCALA (Girona)

L'Escala és nomenada un dels 53 centres de formació de voluntaris olímpics.

MARÇ:

Es comencen a celebrar les jornades d'atletisme escolar a Figueres. El Patronat hi participa amb una trentena d'atletes.

El Club Voleibol l'Escala juga la fase de descens de segona divisió, però manté la categoria.

ABRIL:

Se celebra al nostre pavelló la Final de Catalunya de Handbol en la categoria cadet masculí. Hi va participar el FC Barcelona, que va ser el guanyador, el BM Granollers, el Bordils i el Pare Manyanet.

Té lloc la III Marxa Cicloturista de l'Anxova amb una participació de 120 corredors.

MAIG:

Es classifiquen pel Campionat de Catalunya d'Atletisme, Carolina Espada i Vicenç Lavado, tots dos atletes del Patronat.

Els equips de Voleibol i cadet queden classificats per anar als Campionats de Catalunya Escolar.

Mor, en accident de cotxe, Josep Hernández i Diert, president de la Peña Ciclista i persona molt important en el desenvolupament d'aquest esport a la nostra vila.

Se celebra la cloenda de la temporada d'hivern amb diversos actes esportius. Cada esportista rep una reproducció en petit del trofeu al millor esportista.

JUNY:

Els dies 8, 9 i 10 va tenir lloc el Campionat d'Espanya de Petanca amb la participació de 16 tripletes. Va quedar guanyadora la tripleta A de la Federació Balear.

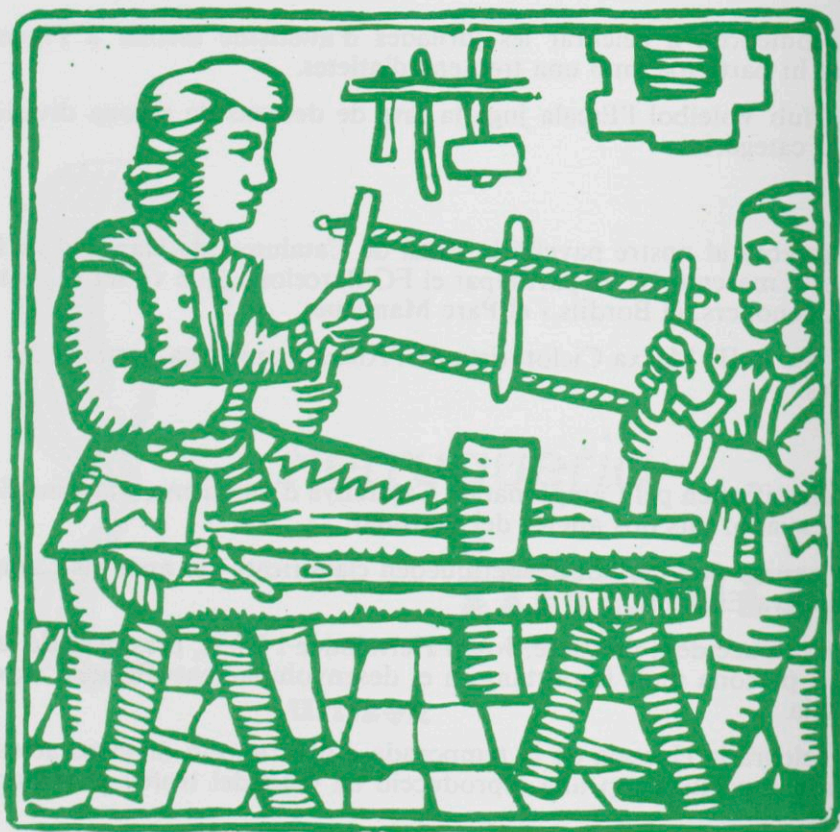
Es van fer les inscripcions per les activitats d'estiu del Patronat: tennis, optímist, hoquei, patinatge, natació i bàsquet.

JULIOL I AGOST:

Els nostres infants varen poder participar a les activitats abans esmentades, com també al casal esportiu, piragüisme i colònies.

De l'1 al 7 de juliol se celebrà la VII Mediterranean Hobie Fun, cursa de hobie cats (vela) que recorre 400 km des d'Amposta a l'Escala.

Rafel Carmona
Coordinador del PM de l'Esport

Mobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

FRANCISCO CAPARRÓS

Bar
LOS COMPADRES

c/. Bonaire, 9 - Tel.77 08 55

L'ESCALA

ADMINISTRACIÓ DE LOTERIA N.º 1

Isidre Pons i Rius

LOTERIA NACIONAL - LOTERIA PRIMITIVA

C/. Enric Serra, 3 bis, cantonada Maranges
Telèfon 77 05 52

L'ESCALA

FUSTERIA

GELL

Carretera Palafrugell, s/n
Telèfon 77 03 47

L'ESCALA

F.C. L'ESCALA, 10 anys enrera

SEGONA CATEGORIA REGIONAL-TEMPORADA 1980-81

RESULTATS

Primera Volta

L'Escala - Torroella	1-2
Roses - L'Escala	1-1
L'Escala - Cassà	4-0
Palafrugell - L'Escala	3-1
L'Escala - Arbúcies	2-1
Vilobí - L'Escala	2-1
L'Escala - Pontenc	6-2
Besalú - L'Escala	0-0
L'Escala - Borrassà	2-0
Sils - L'Escala	0-0
L'Escala - Vila-roja	3-2
Llançà - L'Escala	3-0
L'Escala - Llagostera	2-2
Sant Pere P. - L'Escala	2-0
Sant Hilari - L'Escala	6-3
L'Escala - Salt	1-1
Vidreres - L'Escala	3-0
L'Escala - La Cellera	0-1
Castellfollit - L'Escala	2-2

Segona Volta

Torroella - L'Escala	1-1
L'Escala - Roses	2-0
Cassà - L'Escala	2-0
L'Escala - Palafrugell	1-1
Arbúcies - L'Escala	5-0
L'Escala - Vilobí	3-3
Pontenc - L'Escala	2-1
L'Escala - Besalú	1-2
Borrassà - L'Escala	3-3
L'Escala - Sils	1-1
Vila-roja - L'Escala	2-1
L'Escala - Llançà	0-1
Llagostera - L'Escala	2-1
L'Escala - Sant Pere P.	1-2
L'Escala - Sant Hilari	5-1
Salt - L'Escala	4-0
L'Escala - Vidreres	2-1
La Cellera - L'Escala	0-3
L'Escala - Castellfollit	3-3

Mobles Bigarós

BAMBU - TERRASSA - JARDI

Avgda. Ave Maria, 27 - Camí Ample, 4
Tels. 77 19 48 i 77 04 39

L'ESCALA
(Girona)

Cta. L'ESCALA - TORROELLA

CLASSIFICACIÓ FINAL

VILOBÍ	38	22	11	5	81	45	55	+ 17
Arbúcies	38	22	4	12	93	53	48	+ 10
Roses	38	21	4	13	62	54	46	+ 8
Vidreres	38	18	9	11	65	54	45	+ 7
Palafrugell	38	18	7	13	62	52	43	+ 5
Pontenc	38	14	9	14	84	88	39	+ 1
Vila-roja	38	17	4	17	64	57	38	
Llança	38	16	6	16	63	55	38	
Castellfollit	38	12	14	12	55	57	38	
Cassà	38	15	7	16	52	55	37	- 1
La Cellera	38	15	7	16	68	69	37	- 1
Besalú	38	13	10	15	58	72	36	- 2
Sant Hilari	38	15	6	17	73	82	36	- 2
Torroella	38	15	5	18	71	79	35	- 3
Sant Pere P.	38	11	12	15	55	62	34	- 4
Salt	38	12	10	16	56	57	34	- 4
Borrassà	38	12	7	19	55	76	31	- 7
Sils	38	10	10	18	45	67	30	- 8
L'Escala	38	9	12	17	58	69	30	- 8
Llagostera	38	11	8	19	60	77	30	- 8

Mal començament de temporada i pitjor cloenda. La segona volta, encara més dolenta que la primera. A mitja lliga, el nostre equip ocupava el catorzè lloc. Parcialment, aquest és el detall de les classificacions:

Primera volta	19	5	6	8	29	33	16	-2
Segona volta	19	4	6	9	29	36	14	-6

Pel que fa a la plantilla, direm que en el primer partit es varen alinear: Pomés, Cruz, Barrera, Ros, Casadevall, Payet, Castells, Rocosa, Coll, Guitart, Gallardo (Olivares). En el que tancava la temporada, formaren: León, Cruz, Sánchez, Ros, Bover, Pelicano, Muñoz (Casadevall), Juanpe, García (Castells), Barrera, Babot. En el decurs de la competició defensaren també els colors escalencs, en diverses ocasions, Espinet, Tarrades, Galán, Malagón, Fuster, Gómez i Sánchez II.

Com a entrenador, iniciava la temporada en Ricard Torres, però a conseqüència dels resultats poc favorables no menjava els torrons a l'Escala, perquè va ser acomiadat després d'empatar a casa amb el Salt el dia 21 de desembre. El substituït, en Lluís Coll, que no entrava amb gaire bon peu ja que el primer partit es perdia per 3-0, no va aconseguir millorar la situació.

Puix que va tenir lloc dintre la temporada, farem esment que en un encontre de pre-selecció d'infantils jugat a Lloret de Mar el 29 de gener hi participaren els escalencs, en Juanpe i en Narcís Fàbregas, les respectives actuacions dels quals motivaren uns comentaris molt favorables remarcant que un i altre havien d'anar properament a Barcelona per passar una prova amb el club blau-grana.

**CARNISSERIA
CANSALADERIA**

Narcís

**GRAN ASSORTIMENT EN CARN PER A HOTELS
AMB SERVEI A DOMICILI**

C/. Pintor Joan Massanet, 38
Telèfon 77 02 95

L'ESCALA

FABRICA D'EMBOTITS

Muntanya Blanca

**ELS HOTELS I RESTAURANTS
QUE BUSQUEN QUALITAT
A EMBOTITS "MUNTANYA BLANCA"
HI TROBARAN EL MILLOR
I TOTA LA VARIETAT**

Paratge Muntanya Blanca
Telèfon 77 04 96

L'ESCALA

Continuant amb el futbol base, direm que el nostre equip jugava el dia 28 de juny la final de la Copa d'Infantils, en un partit disputat en front del Lloret a l'Estadi de la Joventut de Girona. El terreny de joc, segons les cròniques, estava en pèssimes condicions i, a més, la pluja que va caure durant tot el matí va deslluir la confrontació. El partit, el va resoldre el Lloret al minut 20 de la primera part, quan un jugador de l'Escala va endinsar la pilota a les xarxes del seu propi porter. L'alineació escalenca fou: Pérez, Rogelio, Sancho, De Cruz, Pagès, Muñoz, Fernández, Moya, Pérez, Fàbregas i Juanpe.

Cal recordar igualment que el dia 16 d'abril tenia lloc a "Miramar" un encontre d'homenatge a "Quini", que no va jugar per culpa d'una lesió, enfrontant l'equip escalenc i un combinat del FC Barcelona entrenat per Helenio Herrera. Encara que en aquests casos el resultat és el menys important, direm que fou un 1-7. El Barcelona va presentar: Amador, Marcelino, Gratacós, Manolo, Zuviria, Moratalla, Ramírez, Albadalejo, Reixach, Martínez i Carrasco.

Tornant a la competició oficial del primer equip, recordarem que el segon partit jugat a casa fou aquell que la pilota va entrar a la porta del Cassà per la xarxa del costat. Era el minut 21 de joc i l'Escala guanyava per 1-0. El joc va estar aturat durant quinze minuts, amb discussions i tota mena d'opinions. L'àrbitre, el senyor Fuentes, no va fer-se enrera i va ratificar la seva primera decisió de donar el gol com a vàlid.

Però el partit que va portar més polèmica va ser el penúltim jugat a casa. En faltaven tres per acabar la competició i el Vidreres, el visitant, lluitava pel segon lloc, mentre que l'Escala, si volia conservar la categoria, havia de guanyar per obligació. Al minut 71 de joc –l'Escala anava davant en el marcador per 2-1– es produïrent uns desagradables incidents com a conseqüència dels nervis i el joc dur, que el col·legiat, el senyor Vergés, no va saber tallar en cap moment. S'armà un aldarull d'aquells en què passa de tot. El joc parat uns vuit minuts i a la continuació s'arriba al final del temps reglamentari amb un marcador senyalant 2-3. La Junta escalenca no està d'acord amb el resultat i amenaça de retirar-se de la competició si no es repeteix el partit des del minut 26 de la segona part, o bé donant per acabat l'encontre quan es guanyava 2-1. Tota la setmana els diaris gironins varen donar notícia de les opinions d'un costat i de l'altre, fins que, arribat el divendres, publicaven la informació que el Comitè de Competició, tenint en compte l'annex de l'acta arbitral, donava el partit com a guanyat pels escalencs. El Vidreres va recórrer, però la seva apel·lació sembla que no va tenir cap resposta positiva.

Inexplicablement, els escalencs guanyaren el partit següent al camp de la Cellera (0-3). D'aquesta manera, aconseguint els dos punts de la jornada que faltava es podria mantenir la categoria. A mitja part del darrer matx tot semblava claríssim; hi havia victòria local per 2-0, però amb tres minuts, al 71 i al 74, el Castellfollit empatava. Encara es tornaven avançar els escalencs al minut 77. Malauradament al 84 els de la Roca empataven definitivament, enfonsant el FC l'Escala i obligant-lo a jugar la propera temporada, igualment que el Llagostera, a la Tercera Categoria Regional. Per sort, l'objectiu de la Directiva –el de tornar a pujar– es va acomplir en la primera temporada.

(seguirà)

Supermercat

MONTGÓ

Nous serveis de:

- CARNISSERIA
amb tota mena d'embotits casolans
- DIARIS
- REVISTES
- JOGUINES, etc., etc.

*Us desitja
Bona Festa!!*

Avda. Montgó
Tel. 77 06 09

MONTGÓ
L'ESCALA

CB

PERRUQUERIA

Mª Carme Bruguera Viñas

carrer Codolar, 26
17130 L'ESCALA (Girona)

GABINET DE MASSOTERÀPIA
I DRENATGE LIMFÀTIC EMIL VODDER

KIROS

c/. Enric Serra, 52, baixos

MARTHA MARCENARO
MASSOTERAPEUTA - ESTETICISTA

EMIL VODDER

Drainage Lymphatique

Univ. P. Sabatier Toul.

Ens. Virginia Cool

Massoteràpia de drenatge limfàtic mètode Dr. Vodder.
Universitat Paul Sabatier (Toulouse-França).

Quiromassatge terapèutic per a centre inscrit en la
Direcció General d'Ensenyament Professional de la
Generalitat de Catalunya. (Barcelona)

Massoteràpia estètica, escola homologada pel Ministeri
d'Educació i Ciència. (Barcelona).

Estètica facial i corporal, tractaments especials: Es-
cola Jean d'Estrees (Barcelona - París).

Ex-monitora de l'Escola Jean d'Estrees (Barcelona)
Membre de l'ARIK, Associació Regional de Kinesio-
terapeutes practicants de drenatge limfàtic, tècnica
Vodder, a França.

COL·LEGI PÚBLIC EMPÚRIES, DE L'ESCALA

Activitats Escolars realitzades durant el curs 1989-90

Un any més el Professorat i l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Empúries han fet possible la realització de nombroses activitats escolars i extraescolars.

En totes elles, l'alumnat ha col·laborat amb gran interès i ha demostrat una actitud molt positiva.

SORTIDES I EXCURSIONS

PRIMER TRIMESTRE

Durant el primer trimestre, a més de les sortides pròpies de la "castanyada", que se celebra a nivell d'escola des del parvulari fins al nivell vuitè, s'han portat a terme les següents:

PÀRVULS 2 (tots tres grups)

(11 d'octubre) Visita a l'exposició sobre estris i activitats relacionades amb la vinya a la sala d'actes de l'Ajuntament.

(20 d'octubre) Sortida al camp per observar les pomeres i agafar pomes i fulles.

PRIMER NIVELL (A,B,C)

(27 de setembre) Visita a l'exposició sobre "la vinya", a l'Ajuntament, per tal d'observar els aparells que es fan servir per lluitar contra les malalties i plagues del raïm, les eines tradicionals (semals, bótes, premsa...) i el procés per l'obtenció del vi.

(24 de novembre) Excursió a la granja-escola Can Pau de Canapost, per estudiar els animals domèstics en el seu medi.

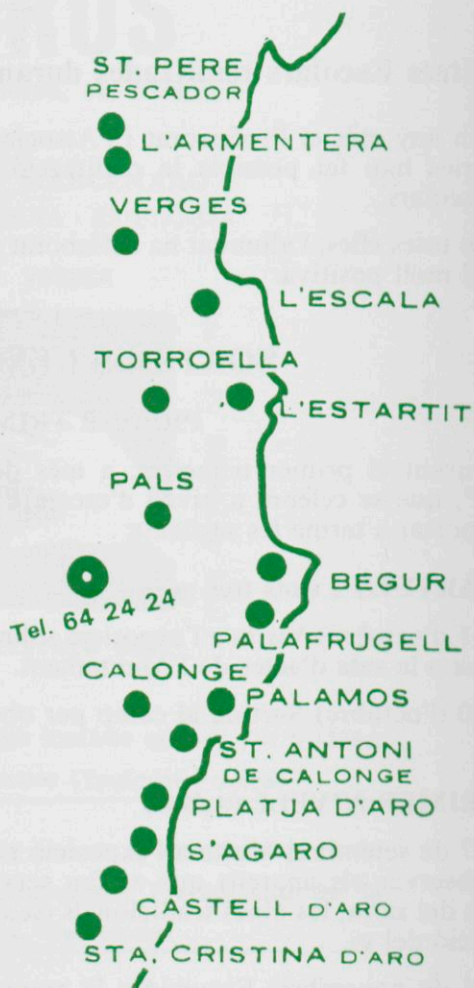
SEGON NIVELL (A,B)

(18 de setembre) Sortida fins a l'Ajuntament per veure l'exposició sobre el conreu de la vinya.

(22 de setembre) Sortida al poble per veure com es construeix una casa. Observació de l'escola nova que s'està construint, un bloc de pisos amb l'estructura acabada, una casa començada per veure'n els fonaments i una oficina on es fan els plànols.

DISTRIBUCIÓ
DE BEGUDES

Cervecas
DAMM
1876

(23 de novembre) Excursió a Girona per visitar:

- les instal·lacions del Punt Diari;
- l'estació del tren;
- l'Ajuntament, la catedral i el barri antic.

TERCER NIVELL (A,B,C)

(26 de setembre) Visita a l'exposició d'eines i tot allò relacionat amb la vinya. Observació dels treballs de podar, ensofrar, ensulfatar... i unes barraques de vinya (fotografies i maquetes). A més, tenir coneixença de la premsa, bótes de vi, aixetes, etc.

(15 de novembre) Sortida a la costa nord de l'Escala (Sant Martí d'Empúries).

QUART NIVELL

Grup A (11 d'octubre); grup B (13 d'octubre); grup C (19 d'octubre).

Sortida a la Punta per observar el relleu de l'Alt Empordà i fer-ne una fitxa.

CINQUÈ NIVELL (A,B,C)

(17 d'octubre) Visita a l'exposició de la vinya per tenir coneixement dels diferents treballs i eines necessàries per al seu conreu.

SISÈ NIVELL (grup A)

(3 de novembre) Sortida fins a l'Ajuntament per veure l'exposició sobre "la guerra en el món" (despeses militars, perills, etc.) a fi de sensibilitzar els alumnes respecte a aquest tema.

VUITÈ NIVELL (A,B,C)

(22 de desembre) Excursió a Olot. Visites a la fageda d'en Jordà, Museu Comarcal de la Garrotxa, banys jueus de Besalú i coves prehistòriques de Serinyà.

SEGON TRIMESTRE

Durant el segon trimestre, a més de les sortides pròpies del "dijous gras" i del "dia de l'arbre" que se celebren a nivell d'escola, s'han portat a terme les següents:

PÀRVULS 1

(8 de febrer) Excursió a Figueres per visitar el Parc de Bombers.

SPORTS

VILABRU

C/. DEL PORT, s/n (Galeries) • Tel. 77 04 40
L'ESCALA (Costa Brava)

PÀRVULS 2

(31 de gener) Excursió a Torroella de Montgrí per visitar el trull d'oli i el Museu del Montgrí i del Baix Ter. Viatge en autocar i dinar a la muntanya.

(8 de febrer) Sortida, el matí, al Camp dels Pilans per veure les pomeres a l'hivern.

(15 de març) Excursió a Figueres per visitar els bombers. Viatge amb autocar i tren.

(21 de març) Visita als vivers Moner de l'Escala per observar plantes d'interior i d'exterior, en ocasió de l'entrada a la primavera. Va ser al matí.

PRIMER NIVELL

(8 de febrer) Sortida, a la tarda, per anar a buscar petxines a fi de completar un treball de classificacions.

SEGON NIVELL

(31 de gener) Sortida fins a l'Ajuntament de l'Escala per veure unes diapositives dels aiguamolls de l'Empordà.

(7 de febrer) Excursió als aiguamolls de l'Empordà.

(9 de març) Sortida per visitar els vivers de plantes Moner de l'Escala.

TERCER NIVELL

(28 de març) Sortida a can Tubau de l'Escala per observar les ovelles.

(5 d'abril) Excursió a Barcelona, matí i tarda, per visitar el Parc Zoològic.

QUART NIVELL

(27 de març) Excursió a Sant Pere de Rodes per visitar l'abadia benedictina i, a la vegada, el municipi de Vilajuïga, situat al costat de la serra de Rodes. Una part del terme, cobert de matoll i bosc, és dominat pels conreus de secà (oliveres i vinya). En el mateix terme, s'hi troben les restes del castell de Quermançó i les ruïnes d'un castell situat al cim de la serra de Rodes o de Verdera (Sant Salvador de Verdera).

Es va visitar la cooperativa vinícola i l'explotació de les aigües minerals.

CINQUÈ NIVELL

No han fet cap excursió aquest trimestre.

SISÈ NIVELL

(28 de març) Excursió al monestir de Sant Pere de Rodes per conèixer una mostra del romànic català i la plana de l'Empordà.

NOVETATS

MARGARIDA

ARTICLES DE PELL
BRODATS
BATES i DAVANTALS

Maranges, 24
Telèfon 77 00 87

L'ESCALA
(Girona)

CONFECCIONS

BRUGUERA

Carrer del Mar, 5
Telèfon 77 02 77

L'ESCALA

SETÈ NIVELL

(27 de març) Visita cultural a la ciutat de Girona per veure el Barri Vell, el Museu Arqueològic, els Banys Àrabs i el Museu d'Art.

VUITÈ NIVELL

(del 2 al 6 d'abril, ambdós inclosos) Excursió a l'illa de Mallorca. Visites a llocs i indústries importants: Algaida (fàbrica de vidre bufat), Manacor (fàbrica de perles), Sóller (ciutat i port), Palma de Mallorca (catedral, castell de Bellver...), coves del Drac, etc.

TERCER TRIMESTRE

PÀRVULS 1

(15 maig) Excursió a peu al Camp del Pilans durant tot el matí per visitar granges de xais i cavalls i veure esquilar ovelles.

(16 de maig) Excursió a Albons per visitar granges de xais, vaques, porcs, cavalls, etc. i veure la seva vida, costums, menjars, etc. Durada de l'excursió: de les 9 h del matí a les 5 h de la tarda.

(31 de maig) Sortida al mercat de fruites i verdures de l'Escala (plaça Víctor Català) per observar les fruites pròpies del temps, conèixer-ne el nom i les seves principals característiques.

Fer la compra de fruites diferents per fer una macedònia per berenar.

(15 de juny) Visita al zoològic de Barcelona.

PÀRVULS 2

(10 de maig) Sortida per veure les pomeres a la primavera i recollir flors.

Tot el dia al camp. Anada i tornada a peu.

(15 de juny) Visita al zoològic de Barcelona.

PRIMER NIVELL

(10 de maig) Excursió a Figueres per visitar el Museu de les Joguines i el Parc de Bombers. Des de les 9 h del matí fins a les 5 h de la tarda.

(18 de maig) Sortida fins a l'Ajuntament per veure una exposició de puntes de coixí, ceràmica, pintures, etc. perquè els nens es vagin familiaritzant amb les obres d'artesanía del poble.

(5 de juny) Excursió a Marineland (Palafolls) amb autocar. De les 9 h del matí a les 5 h de la tarda.

QUINTA DE SALUT
L'Aliança

Mutualitat de Previsió Social
i d'Assistència Sanitària Girona

CLÍNICA L'ALIANÇA
c/ Heroïnes de Sta. Bàrbara, 6
17004 GIRONA
(situada al Barri de Vista Alegre)

TELS. 20 64 21
20 49 00, Ext. 44

Soci delegat a L'Escala **FRANCESC SALA SASTRE**

Carrer del Port, 14 - 1.º
Tel. 77.12.13

L'ESCALA

SEGON NIVELL

(27 d'abril) Excursió a Figueres per visitar el Museu de la Joguina i La Casera. Viatge amb autobús fins a Flaçà i d'aquí amb tren fins a Figueres.

(28 de maig) Sortida al Camp dels Pilans a veure com esquilen les ovelles.

(1 de juny) Sortida a la Clota, tot el dia, per observar la feina dels pescadors, la subhasta del peix, la construcció de barques, etc.

(11, 12, 13, 14, 15 de juny) Colònies a Can Ferran de Banyoles.

TERCER NIVELL

(23 d'abril) Sortida fins a l'Ajuntament per veure la Primera Mostra de Col·leccionisme.

(4 de maig) Sortida al port de la Clota com a lliçó pràctica de l'estudi sobre la pesca a l'Escala.

Observació de:

- les barques que pesquen de dia i les que pesquen de nit;
- la Llotja;
- el Club Nàutic;
- els ormeigs de pesca.

Fer una entrevista a un pescador per conèixer millor la vida de la gent de mar.

(15 de maig) Visita a la fàbrica d'anxoves "Xillu" per estudiar millor la indústria del poble.

(12 de juny) Excursió a Marineland (Palafolls)

QUART NIVELL

(8 de maig) Excursió al Palau (església en ruïnes) al terme municipal de Torroella de Montgrí.

Objectiu: Observació dels diferents tipus de vegetació per conèixer els arbres, els arbusts i les herbes de la nostra comarca. Anada i tornada a peu.

(13 de juny) Excursió a Marineland (Palafolls).

CINQUÈ NIVELL

(23 d'abril) Sortida fins a l'Ajuntament de l'Escala per veure la Primera Mostra de Col·leccionisme.

(5 de juny) Excursió a Torrelles de Llobregat per visitar Catalunya en Miniatura i a Barcelona per veure el Poble Espanyol.

Sortida de l'Escala a les 9 h del matí i tornada a les 8 o 9 h del vespre.

ARTICLES REGAL

Record

CUYAS - OLIVERAS

Revelat de pel·lícules en color i blanc i negre en 24 hores

Venda de material Fotogràfic

c/. Enric Serra, 9 - 13

c/. Maranges, 8 - 27

Telèfon 77 04 25

L'ESCALA

CENTRE DE JARDINERIA

AGRO - QUÍMICS
MATERIAL DE JARDINERIA i HORT
FLORS, LLAVORS i PLANTES
REGS PER ASPERSIÓ manual i automàtic

Avgda. de Riells, 20
Telèfon 77 1271

17130 L'ESCALA
(Girona)

BAR - RESTAURANT

Cala Riells

LI DESITJA
BONA FESTA

Camí Ample, 48
Telèfon 77 10 86

L'ESCALA

CONCURSOS

El XII Concurs d'Eslògans, el dia de la Festa de la Rosa, amb motiu del "Dia del minusvàlid".

Els eslògans recollits són:

- "Amb una sola rosa es pot fer molta cosa"

Jordi Pagès, 7è A

- "Deixa l'ombra i la tristor i vine amb nosaltres que jugarem de sol a sol. Perquè tots dos som iguals, encara que et passi això".

Sandra Álvarez, 5è A

El Concurs nacional de redacció de Coca-cola amb participació dels alumnes de 8é. nivell. Els seleccionats van participar a la fase provincial, a Girona, en què fou premiat en vuitè lloc en el segon concurs de reportatge gràfic l'alumne Jordi Bofarull i Albert. L'acte de lliurament de premis va tenir lloc al Col·legi de Periodistes de Catalunya, a Girona.

El Concurs de redacció, per commemorar la Festa del Llibre, va tenir lloc el dia 23 d'abril, festivitat de Sant Jordi. El tema de la redacció, escollit a l'atzar entre d'altres, fou: "Tinc ganes d'escriure un conte". Els guanyadors de cada curs són els següents:

- Eugeni Boix i Prats	1r A
- Jordi Chinchilla i Quílez	1r B
- Macià Falgàs i Planas	1r C
- Joaquim Malé i Ribera	2n A
- Sònia Solés i Pons	2n B
- Vanessa Cabello i Fontalba	3r A
- Meritxell Mas i Sastre	3r B
- Sara Portell i Fonollà	3r C
- Gemma Ribas i Carmona	4t A
- Sílvia Lucas i Sureda	4t B
- Amel d'Abdouni i Clavaguera	4t C
- Mireia Torres i Fondevila	5è A
- David Falgàs i González	5è B
- Rubén Mas i Mateu	5è C
- Noèlia de la Torre i Acero	6è A
- Gemma Sala i Batlle	6è B
- Jordi Martínez i González	6è C
- Sofia Pascual i Chenut	7è A
- Lluís Salart i Mas	7è B
- Marta Vayreda i Almirall	8è A
- David Sampol i Mas	8è B
- Lúdia Gutiérrez i Jodar	8è C

Els pàrvuls rebran un obsequi cada un perquè també han col·laborat en el concurs de redacció amb un dibuix.

CASA POU

AVDA. MONTGÓ, 46 · L'ESCALA (GIRONA)

TEL. N° 77 02 47

- ARTICLES PLATJA
- MARROQUINERIA
- BIJUTERIA
- SOUVENIRS
- ROBA DE PLATJA
- JOGUINES
- PELL

Joan Palau

Pintor Joan Massanet, 74

L'Escola

Tel. 77 18 05

ELECTRICITAT
FONTANERIA
BRICOLAGE - MENAGE

ELECTRODOMESTICS
LLUMINARIES
REGALS
LLISTES DE NOCES

EXPOSICIONS

Primer trimestre (Nadal). Es van exposar treballs relacionats amb les festes nadalenques i altres, a base de dibuixos, treballs manuals, pintures, etc. Lloc: passadissos del col·legi i parvulari.

Tercer trimestre (fi de curs). Exposició de treballs variats (objectes de cartolina, maquetes, collage, llibretes, etc.). Lloc: menjador del col·legi.

FESTES

Són les següents:

La castanyada, festa esdevinguda tradicional a la nostra escola. Se sol fer en diferents dies, per cicles o nivells.

Fer cagar el tió (normalment pels pàrvuls).

Dijous gras. Dia que s'aprofita, a la tarda, per anar a fer la berenada a les rodalies del poble.

Carnaval. És una festa tradicional que desperta en els nens la creativitat i l'esperit festiu. Es confeccionen ells mateixos les disfresses durant la classe de plàstica.

Es va gaudir de les actuacions d'un grup de pallsos (la Mascarada) pels pàrvuls i alumnes de la primera etapa i del duo Arena per als alumnes de la segona etapa al recinte escolar. Hi va haver coca dolça i begudes amb escreix per tots els alumnes.

La festa de l'arbre és molt oportuna (es fa a la primavera). Hi participa tota l'escola amb una plantada d'arbres a diferents indrets del poble i rodalies. Els pàrvuls han arranjat el jardí i l'hortet del parvulari.

La **festa de fi de curs** es desglossa en tres parts:

1. El 15 de juny. Sopar de germanor al menjador escolar i seguidament ball a la pista nord, amb l'actuació del conjunt Tuti-Fruti i servei de bar a càrrec dels mestres i alumnes del 7è nivell.
2. El 17 de juny. A les 12 del matí, al menjador escolar, lliurament de trofeus als guanyadors del XV de Redacció (festa del llibre) i als guanyadors dels eslògans (festa de la rosa). Al mateix temps, inauguració de l'exposició de treballs dels alumnes dels diferents nivells (de pàrvuls a 8è).
3. El 22 de juny. Festa general per tot l'alumnat, amb l'actuació de màgics "La capsà màgica" (la Caixa a les escoles) per als alumnes del parvulari, cicle inicial i cicle mitjà i esports per als alumnes de la segona etapa al pavelló polisportiu.

Souvenirs

ART I FERRO

ARTICLES DE REGAL

CERÀMIQUES

ALABASTRES

PORCELLANA

BUSTOS I ESCULTURES

NINES

CUADRES DE NUSOS MARINERS

PINTURES

Enric Serra, 3

Tel. 77 17 59

L'ESCALA

ALTRES ACTIVITATS

a) Confecció de la revista escolar *Esculapi*, amb tres aparicions al llarg del curs, cada una al final de cada trimestre. En ella s'exposen temes heterogenis confeccionats, la major part, per l'alumnat. Es fa arribar gratuïtament a totes les famílies, a més d'un butlletí informatiu *L'escola informa. L'ecologia i La primavera* foren, respectivament, els temes del primer i segon trimestres.

b) Rifa d'una moto i venda d'avets i nades (Nadal) per part dels mestres i alumnes de 8è nivell, a fi de recaptar diners per l'excursió de final d'estudis de l'EGB.

Venda de llibres i flors a càrrec dels bars de les festes de cloenda de les classes d'adults, i festa de fi de curs a càrrec dels mestres i alumnes de 7è nivell.

c) Revisió mèdica dels alumnes de 1r, 5è i 8è nivells. Se n'encarregà el doctor X. Irurita. Es va prendre el pes i la mida dels alumnes dels altres nivells, excepte els pàrvuls, de la qual cosa s'encarregà Rosa M^a. Cantó, practicant de l'Escala.

d) Conferències:

Les joguines, avui, a càrrec d'Albert Fita, el dia 13 de desembre de 1989, al menjador del col·legi.

Drogodependències, escola i família, els dies 15 i 22 de març, al menjador, a càrrec d'Elisabet Gorgues, metgessa, i Narcís Heras, psicòleg, respectivament. Els dos conferenciants procedeixen del Centre Terapèutic SERGI, de Girona.

e) Xerrades sobre higiene, primers auxilis, drogaaddicció, etc. als alumnes de 6è, 7è i 8è nivells, a càrrec de la senyoreta Rosa M. Cantó, diplomada en infermeria. Aquestes conferències, totalment gratuïtes, es van fer a les aules de classe dels esmentats nivells.

El que acabo d'exposar demostra que el camp educatiu no té límits. No s'educa el nen a base d'una instrucció àmplia i condensada, sinó també amb altres factors pedagògics indispensables per la seva formació.

Una educació compensatòria és la millor, sempre que l'alumne respongui favorablement.

Pilar PELLICER i PARALS
Directora del CP Empúries
L'Escala, 14 de juny de 1990

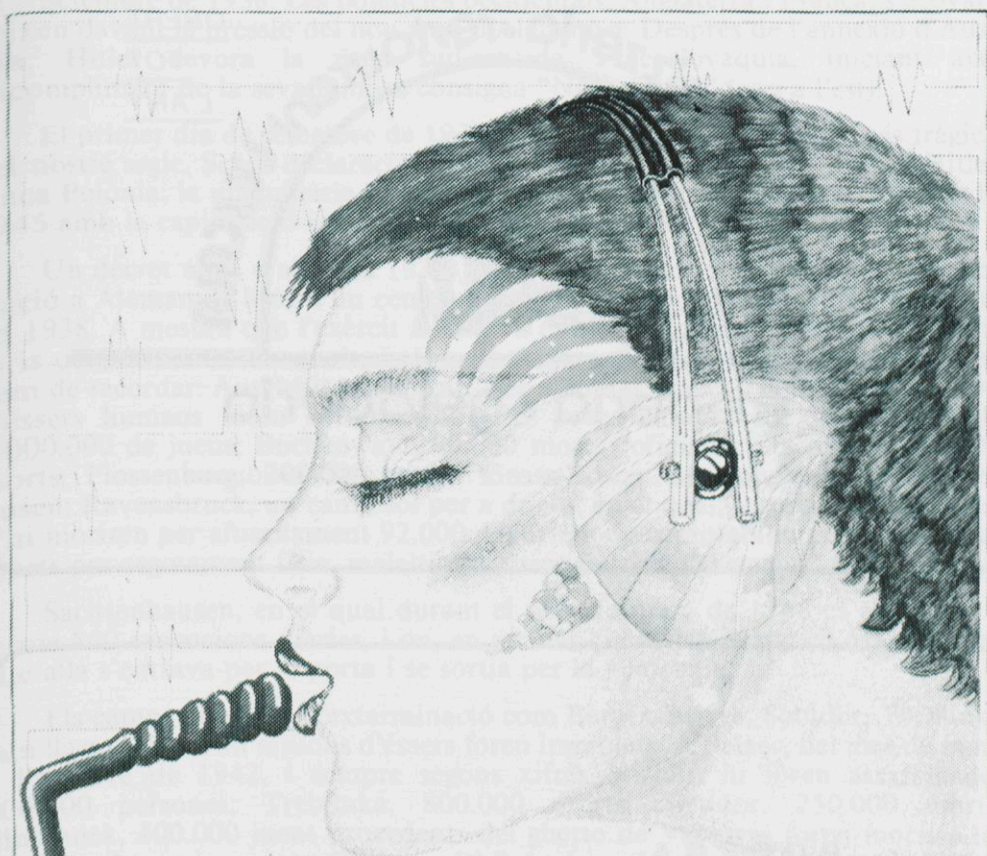
Fea. 2001

c/. Germans Masferrer, 23 - Tel. 77 19 07
L'ESCALA

Edifici MAR-BLAU Avda. Montgó n.º 6
Platja de Riells L'Escala

L'HORROR DE LA GUERRA

Acuarium

DISCO L'ESCALA

cafeteria • pizzeria • restaurant **L'ESCALA**

OBERT

TOT

L'ANY

creperia • geladeria

Plaça Correus, s/n. - Tel. 77 26 02 - 17130 L'ESCALA (Girona)

BODEGA

S. SALA

c/ L'avi Xaxu, s/n

L'ESCALA (Costa Brava)

L'HORROR DE LA GUERRA

Setembre de 1938. Les potències occidentals, Anglaterra i França, s'acovarden davant la pressió del nou amo d'Alemanya. Després de l'annexió d'Àustria, Hitler devora la zona sud-est de Txecoslovàquia, iniciant així l'acompliment de la seva famosa consigna "Nach Osten" (cap a l'est).

El primer dia de setembre de 1939, la història entrà en l'època més tràgica del nostre segle. Sense declaració prèvia de guerra, la Wermach d'Adolf Hitler ataca Polònia; la maquinària bèl·lica germànica no pararia fins al 8 de maig de 1945 amb la capitulació incondicional d'Alemanya.

Un decret nazi, d'abril de 1933, legalitza l'existència de camps de concentració a Alemanya. Més d'un centenar d'aquests camps foren construïts abans de 1938. A mesura que l'exèrcit avançava es creaven altres camps en els territoris ocupats, entre els quals, i els seus "Komandos" més tristament cèlebres, hem de recordar: Auschwitz-Oswiecim, per a homes, dones i nens, on 4.000.000 d'éssers humans foren exterminats a les seves cambres de gas, entre ells 3.000.000 de jueus; Buchenwald, 80.000 morts "oficials"; Dachau, 1.200.000 morts; Flossenburg, 200.000 morts; Gross-Rosen; Maidanek; Mauthausen-Busen; Ravensbruck, un camp sol per a dones, en el qual, segons xifres oficials, n'hi moriren per afusellament 92.000. Hauríem de comptabilitzar moltes altres morts per esgotament físic, malalties o altres formes d'execució.

Sachsenhausen, en el qual durant el mes de març de 1945 es portarien a terme 800 execucions diàries, i on, en arribar-hi els deportats, els SS els deien que allà s'entrava per la porta i se sortia per la xemeneia.

Els camps especials d'exterminació com Bergen-Belzec, Sobidor, Treblinka i un llarg etcètera on milions d'éssers foren immolats. A Belzec, del mes de març a l'octubre de 1942, i sempre segons xifres oficials, hi foren assassinades 600.000 persones; Treblinka, 800.000 morts; Sobidor, 250.000 morts; Maidanek, 400.000 jueus procedents del ghetto de Varsòvia foren morts a les cambres de gas i cremats; Chelmo, del 8 de desembre de 1941 a l'11 d'abril de 1943 moriren executats 350.000 homes de diferents nacionalitats. En ser alliberat el camp, el gener de 1945, sols hi havia dos supervivents.

Stutthof, en els últims sis mesos de l'any 1944, la cambra de gas treballava a preu fet, arribant a l'esborronadora xifra de 200 víctimes per hora (xifres oficials). Quan el camp fou alliberat, el 25 de gener de 1945, sols quedaven 385 moribunds.

Mauthausen-Gusen, en aquest camp hi foren deportats molts espanyols que havien passat a França el febrer de 1939. Uns 7.500 hi moriren. El total de víctimes de Mathausen-Gusen arribà prop de les 380.000; entre elles hi havia alguns escalencs. Fou l'últim camp alliberat, pels americans, el dia 7 de maig de 1945. En aquest lloc obligaven els presoners a treballar en una pedrera a la qual havien d'accedir baixant 186 esglaons. En acabar la jornada de treball, als qui estaven més esgotats se'ls donava "l'oportunitat" de poder-se suïcidar tirant-se des de dalt de l'escalinata, o bé els tiraven els guardians de les SS, els quals, amb tot el cinisme, els deien "els paracaigudes".

Restaurant

"El Cargol"

Carrer El Port, n.º 45

Telèfon 77 02 60

L' ESCALA (Costa Brava) - GIRONA

LLIBRERIA - PAPERERIA

R O S A

Pl. Rei Martí, sn.

Tel. 77 14 16

L'ESCALA

L'origen d'aquest mal fou Hitler. Però Hitler no estava sol perquè hi havia els senyors de la guerra, que no eren sols els militars, sinó els qui viuen de la guerra i de la seva preparació: el gran capital, la gran indústria l'Herren Klub, de Hugenberg; els Krupp; els Thyssen, etc., sense poder sobre el poble, i per això necessitaven un intermediari, un aventurer, un demagog. Sota la bandera d'un "socialisme" que servia els interessos de la raça germànica, Hitler regnava, ells proposaven. La potència més segura és la que sap ser invisible. Hitler va desaparèixer, ells encara romanen. El que tenien en comú era el menyspreu envers l'home "no ari" i de pertànyer a la raça dels senyors als quals tot se'ls prometia i tot els era permès. Se'ls fornien d'uniformes, armes; se'ls preparava per matar en massa. Però el desdeny per l'home no alemany no era la base de tot el sistema de Hitler, perquè el menyspreu envers l'home no era suficient; calia fer-lo avorrible, enfonsar-lo en la degradació; se l'havia de fer odiós a fi de proporcionar energia al botxí. Fanatisme d'uns, degradació dels altres, tot el sistema dels camps de concentració reposa en aquesta doble base. No existia cap possibilitat de "perdó" ni de "redempció", aquest era el principi fonamental de la llei dels camps.

Algú pot dir-me: -Ja que vols la pau entre els homes i la solidaritat entre els pobles, per què recordar aquest moment tan espantós de la història, per què despertar en el record tantes crueltats i els odis que tants horrors havien fet inflamar?

No es tracta d'odi, sinó de vigilància. L'oblit del mal realitzat no ha aconseguit mai de fer progressar el bé, ni tampoc ha assecat les fonts de la violència. Tampoc no es tracta de perdó; no es pot perdonar els qui no són culpables. Constituiria una greu injustícia culpar el poble alemany d'un mal que quan es va detectar ja era massa tard per aturar-ne el creixement.

Queden també aquells a qui no se'ls pot aplicar el prec de Jesús a la Creu "Pare, perdona'ls perquè no saben el que es fan": els explotadors del racisme i de la misèria, els que abusaren de la joventut, els que assassinaren en massa, els torturadors, aquells que volien esborrar de la terra el poble jueu, que no trobaren pitjor sistema per dominar els homes que destruir-los o convertir-los en esclaus desnaturalitzant-los per la degradació d'uns i la corrupció d'altres. Aquells que sí sabien el que feien, en la mesura que l'home és responsable dels seus pensaments i actes. Com que ningú no coneix aquesta mesura, és pel que no s'ha de contestar la violència amb l'odi, però l'oblit seria una deserció i el perdó ofendria les víctimes i la justícia; seria una injustícia a tots els exterminats i supervivents. Com ja he dit, no s'ha d'oblidar, perquè tot pot tornar a començar.

Que aquestes ratlles siguin una crida a la concòrdia, a la raó i a la dignitat de la persona, i també el meu senzill homenatge a totes les persones que foren deportades i immolades als Camps d'Extermini Nazis; als catalans, als espanyols i als escalencs de Mauthausen i altres camps, i d'una manera molt especial al meu sogre, Jaume Pellicer i Lleonart, mort al camp de Dachau el juliol de 1944.

Pensant amb vosaltres demano que l'olivera arrelí en els nostres cors i que el llorer florit ens recordi que el vostre sacrifici no fou estèril. Sapigueu, amics, que els vostres sofriments, la vostra lluita i la vostra mort mai no els oblidarem i els tindrem presents en el nostre record.

L'Escala, 13 de juny de 1990

Carles GISPert i BATLLE

FERRETERIA

Empordà

PINTURES

MENATGE

i

JARDINERIA

Carrer La Torre, 53

Telèfon 77 04 88

L'ESCALA

FORUM ESPORTIU • Gimnàs per homes, dones i nens
Avinguda Girona, 34 • Tel. 77 06 25 • 17130 L'Escala (Girona)

FORUM

E S P O R T I U

Per tal d'estar en forma.

Musculació. Squash.
Manteniment. Rítmica.
Esportiva. Jazz. Ballet. Karate.
Sauna. Banyera hidromassatge (SPA).
Sol artificial (UVA). Massatge corporal.
Classes de Tennis i Squash.
Botiga esportiva.

SNACK - BAR

ENTREPANS

PLATS COMBINATS

TAPES VARIADES

POLLASTRES A L'AST

COPES DE GELAT

TREVI

Xamfrà: Sant Pere - Avi Xaxu

Tel. 77 16 01

L'ESCALA

L'EMPORDÀ ISLÀMIC (de 717 a 785)

Els darrers dominis visigòtics vititzants d'Ardó eren la Tarragonensa i la Septimània, que no pogueren ésser ocupats ni per Mussa ni pel seu fill successor Abd-al-Asís, malgrat diversos preparatius militars de l'Islam.

En temps del governador Al-Hurr, l'Islam va arribar a l'Empordà. Fou en el curs dels anys 717 i 718.

A la primavera de l'any 719, Al-Samla substituï Al-Hurr i emprengué el camí cap a les terres de la Septimània. A l'estiu de l'any 720, l'Islam va penetrar a la ciutat de Narbona i s'acabà el reinat d'Ardó, però no fou fins l'any 725 quan tota la Septimània va restar en règim islàmic.

L'entrada de l'Islam a l'Empordà únicament compta amb alguns enfrontaments amb les tropes d'Ardó, que estaven establertes en alguns punts fortificats. Però es pot afirmar que la penetració islàmica en el nord-est de Catalunya, especialment a l'Empordà, va tenir un caire polític, amb negociacions i enteses entre els representants de l'Islam i els de la població autòctona, en aquells temps molt dispersa territorialment, amb casals rurals i petits nuclis urbans.

Després del segle VIII, la pressió de les tropes franques de Carlemany va obrir un període de gran inestabilitat a les comarques nord-orientals de Catalunya, a causa de la seva singular situació geopolítica. A l'any 785 els francs varen entrar a la ciutat de Girona i es restablí el Bisbat, mentre que a Empúries les autoritats franques no permetien reorganitzar l'antiga Seu episcopal

No tenim coneixement fins ara de cap resta arquitectònica ni arqueològica d'aquest període, que sigui de signe clarament islàmic, a l'Empordà. Això no vol dir que no n'hi pugui haver de colgats o desfigurats, que potser l'arqueologia en un futur pot identificar. Cal tenir en compte que hi havia centres urbans minsos a Empúries, Roses i Peralada. També hi havia casals rurals on vivien i treballaven petits agrupaments de gent.

Mentre tenim la sort que la llarga presència hebrea i judaica ens ha deixat al descobert restes i documents importants a tot l'Empordà, no passa el mateix amb l'Islam, que va governar les nostres terres durant seixanta-vuit anys, en el curs del segle VIII.

Seria interessant poder aclarir si el fragment de la possible estela de pissarra, trobada fa molts anys en el pla de les Gates de Roses, que està decorada amb un escut militar circular, que té encreuades dues alfanges, armes blanques àrabs, correspon o no a aquest període islàmic. Es tracta d'un testimoni molt dubtós, en no poder establir ni una tipologia ni una cronologia certes. En cas de tractar-se del testimoni d'una necròpolis islàmica a la muntanya de Roses, seria una prova molt estimable.

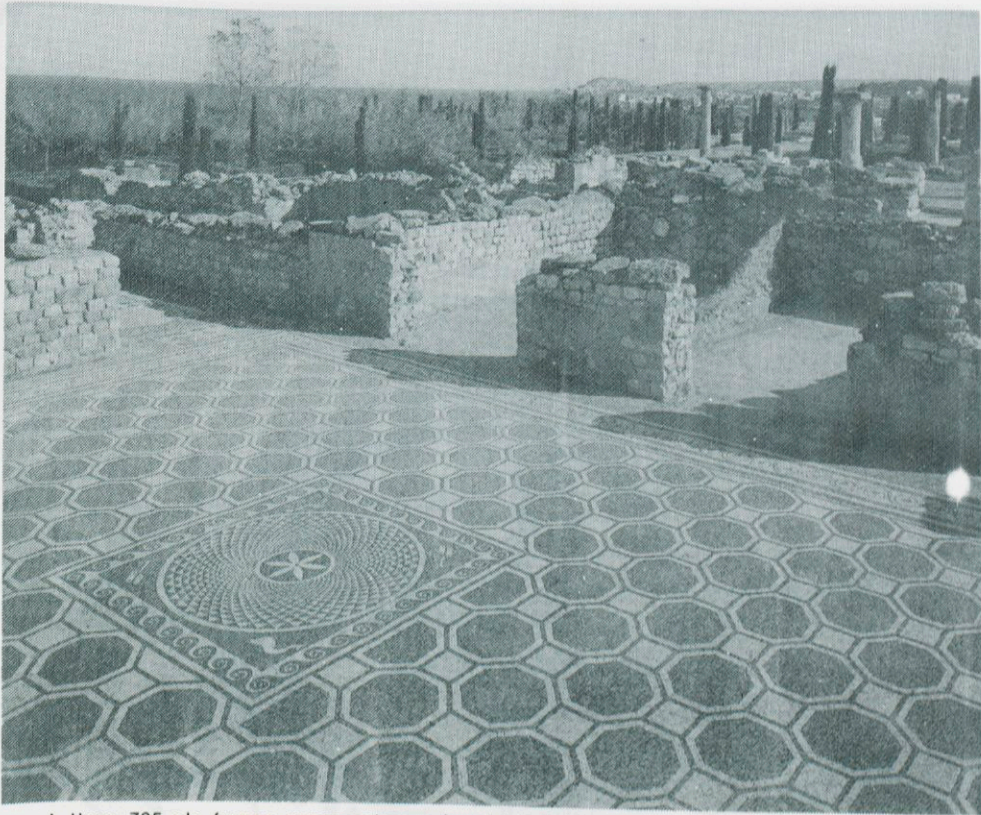
En canvi, tenim dues proves de la penetració religiosa de l'Islam entre la població empordanesa, en l'onomàstica dels segles IX i X. En un precepte franc de Carles "El Senzill", de l'any 898, hi consta en el terme de Bàscara wl "villare" (casal rural important) anomenat "Abdirama", el nom propi del seu propietari o d'un avantpassat del propietari. A l'any 922, en un altre document que tracta de

CREUERS

MARE NOSTRUM

EXCURSIONS MARITIMES
COSTA BRAVA

A l'any 785 els francs varen entrar a la ciutat de Girona, mentre que a Empúries les autoritats franques no permetien reorganitzar l'antiga Seu episcopal.

la possessió episcopal gironina en el terme de Bàscara, referida en un judici celebrat a Esponellà, hi torna a sortir el "*villarem Abdarrama*". Aquest mateix nom propi d'origen islàmic surt en un document anterior de Vilamacolum, a l'any 813, que correspon al nom d'un rei d'aquest poble rural, que testimonia ésser propietari, junt amb un grup d'homes i dones de Vilamacolum, davant de les pretensions feudals de servituds del comte d'Empúries Gausbert, que és un element significatiu sobre els orígens del feudalisme a l'Empordà.

Esperem que aquestes breus notes sobre el parèntesi històric de governament islàmic a l'Empordà, entre la fi del poder visigòtic i el domini franc, contribueixin a despertar les ganes d'estudiar més a fons aquests seixanta-vuit anys de la nostra història oblidada.

L'existència d'etapes històriques més conegudes i altres moments i períodes més oblidats, més foscos, com és el cas de les comunitats hebrees, del catarisme, de les revoltes remences i molts altres exemples, no correspon a cap altra causa que al domini ideològic occidentalista eurocentralista i oficialista de concepte històric unidimensional dels sectors hegemònics que han tingut els poders polítics econòmics i espirituals, els darrers segles, a casa nostra.

Miquel-Dídac PIÑERO i COSTA

Hostal Garbí

RESTAURANT-HOTEL

---

c/. Santa Màxima, n.º 7
Tel. 77 01 65

L'ESCALA
(Girona) (Costa Brava)

SI NO POU

BAR MUSICAL

Passeig Marítim - L'ESCALA
Terrassa ajardinada (davant del mar)

ANXOVES DE L'ESCALA
J. CALLOL i FILLES

Fill de J. Callol i Serrats

SALAONS SOLES
SALAONS FIGUERES
ANXOVES EL XILLU

ÍNDEX

Salutació (<i>Secció Tennis Taula CER l'Escala</i>)	1
En Lluís de la Serra (<i>Joaquim Armengol</i>)	3
Josep Pla i l'Escala (<i>Pere Guanter</i>)	19
Un centenari nostàlgic (<i>Lluís Albert</i>)	25
Als vells de Can Maset (<i>Carles Gispert</i>)	33
Breu imatge del grup TERRA NOSTRA (<i>Enric Vilà</i>)	37
El Cine Petit (<i>Pere Juhé</i>)	51
L'engany del rap (<i>Salvador Sala</i>)	57
El Cellar (<i>Ricard Guanter</i>)	63
El Palau (<i>F. Sala Balaguer</i>)	75
La cuina i els vins a Catalunya (<i>Joan Carreres i Péra</i>)	83
Les Festes de l'Escalenc Absent (<i>Neus Ximinis</i>)	91
Un poble que donà nom a una comarca (<i>Josep M. Bernils Mach</i>)	97
Programa de Festes	106
La UBET informa (<i>La Junta</i>)	109
Les festes de l'any (<i>Joan Morera</i>)	113
El fat ineluctable (<i>Joan Vicens</i>)	115
Abundància o solidaritat (<i>Antonio Vila</i>)	117
A on anem de vacances? (<i>Mossèn Salvador Jué</i>)	123
Ficció o realitat: el lector que jutgi (<i>Pilar Pellicer</i>)	129
Complanta del sol, el mar i el vent (<i>Jaume Saderra</i>)	133
Club Tennis Taula CER l'Escala. Temporada 89-90 (<i>Fèlix Guanter</i>)	139
Activitats esportives del Patronat Municipal de l'esport (<i>Rafel Carmona</i>)	161
El FC L'Escala, 10 anys enrera	173
Activitats escolars curs 89-90 del Col·legi Públic "Empúries" (<i>La Direcció</i>)	181
L'horror de la guerra (<i>Carles Gispert</i>)	201
L'Empordà Islàmic (<i>Miquel-Dídac Piñero</i>)	207

Reg. 9274

Sign CL394.26(467.1EmA
2'Escola)(06)Fes

FESTA MAJOR

A l'hora radiant de les festes majors, diríeu que els nostres pobles se senten transfigurats per una joia de viure intransferible. Les velles tradicions, incessantment renovades al pas del temps, omplen carrers i places d'un sentiment unànim d'alegria.

EXCLÒS DE PRÉSTEC

B-1

Caixa Penedès

assegurances

zurich

ESCALACENTER
Societat de serveis Immobiliaris
Passeig del Mar, 4 · L'ESCALA (Girona) · Tel. 9-72. 77 02 89
Telex 98532

Royal

Insurance

assegurances